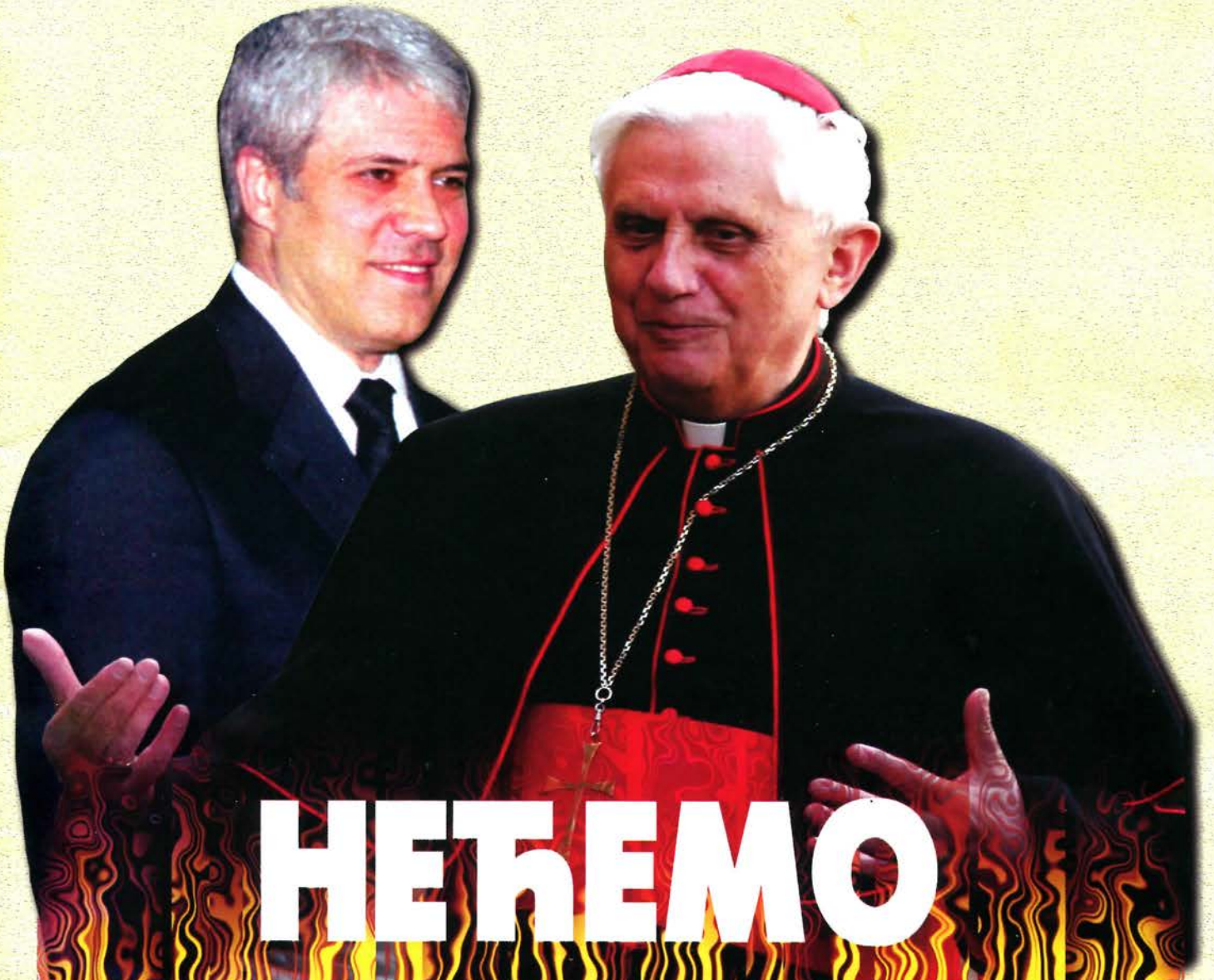

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, НОВЕМБАР 2005. ГОДИНЕ
ГОДИНА XVI, БРОЈ 2336

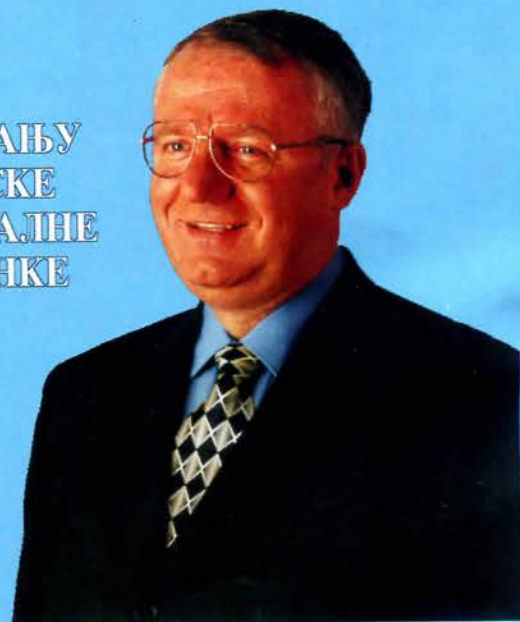
НЕЋЕМО
АНТИХРИСТА
У СРБИЈИ

Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ

ИДЕОЛОГИЈА
СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА

БЕЛКА СРБИЈА А.Д.
БЕОГРАД 2002.

У ИЗДАЊУ
СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ

ТВРДИ ПОВЕЗ
ЗЛАТОТИСАК

У својој најновијој књизи проф. др Војислав Шешел, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма. Шешелево дело одликује критички приступ и бриљантна анализа, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан склад.

Др Шешел је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно и публицистичко дело проф. др Лазе Костића“. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова. Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА ЈЕ 1300 ДИНАРА. ПРАВО ПОПУСТА ОД 50% ИМАЈУ СВИ ЧЛАНОВИ И СИМПАТИЗЕРИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

КЊИГА “ИДЕОЛОГИЈА СРПСКОГ НАЦИОНАЛИЗМА” МОЖЕ СЕ КУПИТИ У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ, ТРГ ПОБЕДЕ 3, 11080 ЗЕМУН КАО И У СВИМ ОПШТИНСКИМ ОДБОРИМА СТРАНКЕ

СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОН: 011/316-46-21

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
Проф. др Војислав Шешељ
Главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан
Заменик главног и одговорног уредника
Марина Томан
Помоћник главног и одговорног уредника
Момир Марковић

Редакција

Огњен Михајловић, Амјад Мигати,
Будимир Ничић, Момир Васиљевић,
проф. др Сретен Сокић, Вјерица Радета,
др Бранислав Блажић,
Љубомир Краговић,
Владимир Ђукановић

Техничко уређење и компјутерски прелом
Северин Поповић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић и Драгица Томић

Лектори

Ивана Борац и Зорица Илић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешељ,
Томислав Николић, Маја Гојковић,
Гордана Поп-Лазић, Александар Вучић,
Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Огњен Тадић, Александар Васиљевић,
Зоран Красић, Милољуб Вељковић,
Наташа Јоановић, Горан Цветковић

Штампа

СЗР штампарија „Драгић“
Ђорђа Јоановића 20, 23000,
Зрењанин, тел.:023/535-491

Редакција прима пошту на адресу
„Велика Србија“, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104, од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто хиљада примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

Косовскометохијска драма
• Терориста на слободи

2

Скандалозно

7

• Казино схватање права

Папуљанци

10

• Ко то вапи према папи

Интервју: владика банатски Никанор

• Није време за посету папе

12

Интервју: др Славенко Терзић

• Судбина куће на сред пута

16

Фотелисање послушних

• Аутопсија морала

23

Локална самоуправа

• Земун држи Шешељев корак

25

Интервју: проф. др Паја Момчилов

• Болести српског здравства

27

Удружени злочиначки подухват

• Преписани Нирнберг

31

Непознато о Тијанићу

• Хитно напоље из Таковске 10

35

Приватизација Сартида

• Пљачка деценије

37

Србија на бомбама

• Ко минира разминирање

46

Крајишка голгота

• Туђман и САД скројили судбину крајишких Срба

50

Да се не заборави...

• Подвиг за историју

57

Терориста на слободи

- *Очигледно је да Хашки трибунал кроји српску судбину, ако ни због чега друго, макар из разлога ишио намерно и циљно даје „задашака“ Харадинају да организује одреде смрти, који су међу Србима већ створили психозу страха и неизвесности.*
- *У зајадном делу јужне српске покрајине, ишачније у Метохији иојавиле су се наоружане особе у црним оделима које пресећу аутомобиле и наидају. Многи смаирају да наоружане групе ипреба иосмаириши у конијексиу догађаја око Рамуша Харадинаја. Да ли је ово нови вид Харадинајевог иолишичког деловања „уишврдиће“ иришадници његовог уилаканог иријашеља Петерсена.*

Пише: Будимир Ничић

А садашње тврдње да се у Хашком трибуналу суди злочинцима, а не народима, падају у воду. Наиме, Хашки суд, поред тога што је најокорелијег злочинца, Рамуша Харадинаја, пустио на слободу до почетка суђења, ових дана донео је још једну трагикомичну одлуку: Харадинају је спорном одлуком Хашког трибунала дозвољено да се јавно појављује и ангажује у политичким активностима у мери у којој, како је речено, „УНМИК буде сматрао да је то значајно за позитиван развој политичког и безбедносног стања на Косову“. Овим поступком Хашки трибунал још једном је, по ко зна који пут, показао своју пристрасност.

Када су белосветски моћници видели да су овим поступком направили својеврстан преседан и да таква одлука представља примену двоструких аршина, брже боље су стопирали њено спровођење, али само привремено. Потпуно је јасно да је одлука Хашког трибунала последица утицаја шефа УНМИК-а Сорена Јесена Петерсена. Подсетимо, када је Харадинај одлазио у Хаг, Петерсен је плачући говорио да је Рамуш његов велики пријатељ и да је он најозбиљнији фактор стабилности на Косову и Метохији.

У години када су међународна заједница и најзначајнији светски лидери у Сребреници одали пошту жртвама ратова на простору бивше Југославије, иста та међународна заједница у истој години врши дискриминацију чак и према жртвама.

Случајно или не, мада се на Косову и Метохији ништа не дешава случајно, само неколико дана пре овакве срамне одлуке Хашког суда, тачније 5. октобра, истог дана када је Кофи Анан изјавио да ће највероватније препоручити почетак преговора о будућем статусу Косова и Метохије, у покрајини се појавила „нова“ терористичка организација под називом Армија независног Косова. Могло би се рећи да појављивање ове најновије (мада су то једни исти људи) терористичке организације и није ништа ново, јер су такви сценарији претходили сваком од тренутака битних за судбину јужне српске покрајине.

Ова терористичка организација огласила се 5. октобра 2005. године јавним саопштењем које је потписао извесни командант Луиђи, где се, између осталог, прети смрћу свима који посустану на путу ка независном Косову. Интере-

сантна је чињеница да екстремисти по први пут не прете српском народу већ посланицима Скупштине Косова, УНМИК-у и КФОР-у.

Треба подсетити да су и тадашњи припадници Ослободилачке војске Косова поручили својим преговарачима који су били у Рамбуеју 1998. године да ће оборити њихов авион уколико се врате празних руку. Очигледно је да су поруке данашње Армије независног Косова упућене будућим преговарачима и да се не разликују од претходних.

Главни штаб Армије независног Косова сматра непожељним околности настале на Косову и на посебном састанку одржаном 5. октобра 2005. у Приштини одлучио је следеће:

1. Прокламовање независности Косова од стране парламента. Уколико Скупштина Косова не прогласи независност Косова до 15. октобра 2005, онда ће парламентарци, изабрани гласовима грађана да Косово начине независним, бити кажњени уколико се ова ствар не прогласи до 15. октобра 2005. Казне ће бити – смртне.
2. Уколико до 15. октобра 2005. Скупштина не прогласи независност Косова, АНК ће прогласити ванредно стање и почеће са применом ратних правила.
3. Уколико до 15. октобра 2005. Скупштина не прогласи независност Косова, АНК ће објавити општу мобилизацију, позивајући све грађане да се придруже њиховим снагама.
4. АНК последњи пут захтева од сарадника ДБ-а који су умешани у политички и институционални живот да повуку своје активности што пре. У супротном, након 15. октобра 2005, уколико то нису учинили, језик којим ћемо комуницирати је пушчана цев. Али ми се надамо да се на крају косовски квислинзи неће покајати због њихових активности пре овог датума. Уколико они нису довољно храбри да се извине за своја дела, онда ће АНК наредити јединицама егзекуцију свих косовских квислинга, за које сада имамо довољно доказа и аргумената, да они заслужују не један, већ седам метака у чело.
5. АНК захтева да модерни окупатор (УНМИК) ослободи све ратне таоце који су киднаповани од 2000. године. Уколико се оваква ствар не догоди, десеторо невиних УНМИК-ових службеника ће патити, као и они који

наставе са применом закона и уредби модерног окупатора УНМИК-а.

6. АНК биће војна сила која ће поштовати и штитити све грађане Косова. То значи да АНК захтева и од неалбанских парламентарца да гласају за независно Косово, зато што је АНК већ навела да Косово неће бити добро само за једну нацију, већ ће то бити заједничко дело, у коме ће се ружне успомене истопити (као што је случај са ледом на сунцу) срамота на једној страни и патња на другој. Дакле, независно Косово биће сунце под којим ће сви укључени: Албанци, Срби, Турци, бошњаци, Ашкалије, Роми, Хрвати и остали бити огрејани.
7. АНК цени и штити културне и духовне вредности грађана Косова.
8. АНК последњи пут упозорава УНМИК и КПС да буду пажљиви на терену и каже да КФОР и КПС не примењују наређења УНМИК-а и њихових албанских службеника из УН – ДБ. А уколико се грађанин Косова ухапси или се његова кућа претресе од старне УНМИК/КПС само зато што УНМИК жели да то учини некој индивиду или групи, онда ће последице бити ненадоднадиве. Овог пута неће бити мартовске лекције, већ ћете овог пута, осим обавезе независности, платити и за друга дуговања, која Албанцима имају велике вредности... за шест година издаје.
9. АНК упозорава последњи пут часне међународне тужиоце, судије и истражитеље на тактичко повлачење са Косова пре 15. октобра. Након тога, ове окупирајуће функције које они обављају биће третиране као непријатељске и трагаћемо за њима као за псима луталицама.
10. АНК упозорава по последњи пут албанске преводиоце да зарађују за свој живот поштено, а не да се трансформишу у агенте и УНМИК обавештајце. АНК сада поседује широку листу ових албанских преводиоца који се крију иза својих титула преводиоца. Уколико наставе са овом рутином и након 15. октобра, сви ће прогледати другачије.
11. АНК гарантује грађанима Косова да ће након 15. октобра Косово изгледати другачије.
12. АНК жели да међународни фактор буде реалистичан и да не наставља са калкулисањем патњом других. Европски политичари се претварају и прагматични су током годишњица масакра као што су Сребреница, Меја, Рачак итд. Ови интернационалци су се понашали као да нису ту, где су пред њиховим очима људи мучени и спаливани као да су од метала.
13. АНК не жели рат, али да би завршили с патњом наших грађана, она ће изабрати рат као начин остварења независности Косова.
14. АНК ће тријумфовати, зато што сада ми имамо предност коју нисмо имали док смо били ОВК. Дакле, сада је АНК свесна функционалне мреже ДБ-а и њихове аутономије на целој територији Косова. АНК не дугује више никаквог обзира према Карли дел Понте и Солани и врло брзо ћемо објавити имена ДБ сарадника пре него што кренемо са њиховом егзекуцијом, што значи пре 15. октобра. Учинићемо им услугу, упозорићемо их да се одвоје од ДБ зарад њихове деце, да се повуку са својих политичких функција и да мисле на своју децу, како би због своје деце окренули други лист.
15. АНК, након овог другог обавештења, обавештава своје грађане да ћемо следећи пут бити кратки, тачни и брзи. АНК након 15. октобра неће исписивати графите по зидовима. Нећемо трошити боју како бисмо изрази-

ли свој бес, већ ћемо се борити немилосрдно против свих оних који ометају рат ослобођења. АНК са својим командним штабом, предвођеним од стране пуковника Луиђија, неће избегавати војне обавезе након што се добије независност Косова. АНК неће клечати пред сарадницима Удбе, већ супротно: они ће клечати пред АНК. АНК је већ припремила кофере за Хаг. Уколико се Хашки суд не уздржи од праксе декларисања да је борба за слободу злочин, ми ћемо извршити егзекуцију оних који уништавају и ометају слободу.

У исто време, у западном делу јужне српске покрајине, тачније у Метохији појавиле су се наоружане особе у црним оделима које пресрећу аутомобиле и нападају. Остаје

Написао књигу о својим злочинима

Рамуш Харадинај је и сам себи написао део оптужнице објављивањем своје књиге „Приче о рату и слободи“, где, између осталог, наводи: „Ликвидирао сам српске полицајце, убијао српске цивиле, уклањао непослушне Албанце“. „Још као дете постао сам свестан да је решење албанског и косовског питања могуће само силом. Од малих ногу спремао сам се за обрачун са Србима, а у ОВК сам ступио 1994. године, када сам, до зуба наоружан, са својим истомишљеницима из Швајцарске, преко Албаније, стигао на Косово и Метохију“, пише Харадинај у својој књизи.

Монструм на слободи

Хашка оптужба против Харадинаја садржана је у 37 тачака – због злочина против човечности, за прогон, нехумана дела, уништавање имовине, силовања, депортацију и убијање српског и другог неалбанског становништва од 1. марта до 30. септембра 1998. у оперативној зони Дукађин бивше ОВК, којој су припадали Пећ, Дечани и Ђаковица и делови општина Исток и Клина. У то време Харадинај је био заповедник ОВК у „оперативној зони Дукађин”. У време када је Хашки трибунал у марту ове године објавио оптужницу против њега, Харадинај је био лидер Алијансе за будућност Косова и премијер Владе Косова. Добровољно се предао Трибуналу 8. марта, а 6. јуна 2005. године пуштен је на привремену слободу.

нејасно да ли су ове групе у ствари та нова Армија независног Косова или су то преобучени припадници тадашње Ослободилачке војске Косова, Албанске националне армије... или неко трећи... Многи сматрају да наоружане групе треба посматрати у контексту догађаја око Рамуша Харадинаја. Да ли је ово нови вид Харадинајевог политичког деловања „утврдиће” припадници његовог уплаканог пријатеља Петерсена. Недавно су и представници УНМИК-а и КФОР-а потврдили да у Метохији постоје наоружане групе људи обучених у црне униформе.

Интересантна је изјава комесара УНМИК полиције Каја Витрупа, који је, на питање новинара да ли се ради о организованој групи, дао прави полицијски одговор: „Наравно да је организована јер се иначе не би појављивали сви у исто време и сви обучени у црно”. Витруп је исто тако нагласио да се ради о малом броју криминалаца који не прихватају демократско понашање у демократском друштву и да они немају подршку становништва. Витруп је демантован истог дана управо од тог „демократског” друштва.

Наиме, Покрет за самоопредељење, чији је лидер Албин Курти, кога је Коштуница са још 2000 терориста пустио из затвора после 5. октобра 2000. одржао је у Приштини демонстрације против УНМИК-а, а не против оних за које УНМИК тврди да немају подршку становништва.

УНМИК је ипак за сваки случај од својих службеника затражио да из безбедносних разлога у делу Метохије не путују возилима са ознакама УН од 18.00 до 8.00 часова. Интересантно је да та одлука УНМИК-а важи од 14. октобра (дан пре истека рока АНК) и њом се забрањује кретање службеницима УНМИК-а у општинама Пећ, Исток, Ђаковица, Клина, Дечане, Малишево, Сува Река, Призрен и Драгаш. Остаје нејасно да ли забрана важи и за Србе, или они могу „слободно” да се крећу као и у осталим деловима Косова и Метохије.

Очито је да Хашки трибунал кроји српску судбину, ако ни због чега другог, макар из разлога што намерно и циљно даје „задатак” Харадинају да организује одреде смрти, који су међу Србима већ створили психозу страха и неизвесности. Док српским притвореницима у Хагу није дозвољено ни да се чују телефоном са члановима својих породица, озлоглашени терориста слободно шета јужном српском покрајином и „лови” потенцијалне непожељне сведоке, а све, како тврди његов пријатељ Петерсен, у интересу стабилности на Косову и Метохији. Остаје питање да ли ће поједини српски политичари после овог скандала убеђивати Србе како је сарадња са Хагом у нашем интересу.

**Део биографије
Рамуша Харадинаја**

Рођен 3. јула 1968. године у селу Глођане, општина Дечани. Против њега је поднето 108 кривичних пријава, због основане сумње да је извршио кривична дела тероризам, удруживање ради непријатељске делатности, као и због убиства цивила. Емигрирао је у Швајцарску 1989. године, а након тога се, у Француској, пријавио у Легију странаца. Године 1996. завршио је диверзантско-терористичку обуку. У Албанији је учествовао у стварању логистичких база у Куксу и Тропоји, одакле је, потом, са групом поверљивих сарадника, континуирано убацивао оружје на Косово и Метохију.

Средином 1997. године, илегално је ушао у земљу и, заједно са својом браћом, Даутом и Шкељзенем, организовао терористичке нападе на полицијско одељење у селу Рзнић, општина Дечани, и селу Поношевац, општина Ђаковица, као и на избегличка насеља у Јунику и Бабалоцу. Почетком 1998. године, у Глођанима, формирао је диверзантско-терористичку групу која је, по његовим наложима, вршила акције пресретања и застрашивања Срба и Албанаца лојалних Републици Србији. Ова група је, предвођена браћом Харадинај, у марту 1998. године, извршила напад на полицијску патролу у селу Глођане, у којем је убијен Миодраг Отовић.

У априлу исте године, група терориста, на челу са Рамушом Харадинајем, у Глођанима је формирала штаб ОВК за Метохију, а за чланове штаба одређена су његова браћа Даут и Шкељзен, затим Хиџмија Харадинај, Фатон Мехметај, Рашим Харадинај, Фадић Нимонај, Малић Ндрехај и др., а сам Рамуш се ангажовао на омасовљавању чланства и формирању локалних штабова на целом подручју Дечана и Ђаковице. Истовремено, на његову иницијативу, формирана је и специјална јединица ОВК у Глођанима, под називом „Црни орлови”, чији је командант постао Идриз Баћај, звани Тогер.

Под руководством Рамуша Харадинаја, „Црни орлови” су киднаповали и на бруталан начин убили више десетина српских цивила, а један број лешева је пронађен у Радоничком језеру и сеоским бунарима у општини Дечани. Након формирања КЗК, Харадинај је именован за заменика команданта КЗК Агима Чекуа. Крајем 2000. године, напустио је КЗК и формирао партију Алијанса за будућност

Почели да остварују своје претње

Да би показали своју озбиљност, „људи у црном” су 10. октобра убили свог суграђанина Хасана Рустемија из Ораховца. Према писању албанског листа „Љајм”, који у Приштини излази и на енглеском језику, Рустеми је убијен у име народа. Новинарима овог листа јавили су се извесни Осман Зџберај и Шућери Шаља који су признали да су Рустемија убили у по бела дана, а његовог брата Назима ранили. „Хасан је убијен у име народа. Сви знају његове антинационалне активности и добио је шта је заслужио. Када смо га убили нисмо били маскирани, зато што људи треба да знају ко су њихови пријатељи, а ко непријатељи”, рекли су они између осталог новинарима „Љајма”, које су наводно позвали да у одређено време дођу на заказано место како би сликали убијеног Рустемија.

Косова. Да би сачувао свој утицај у КЗК, издејствовао је да за команданта 3. РТГ КЗК буде постављен његов брат Даут, који врши ликвидацију Рамушових политичких противника.

Такође, Харадинај има блиске везе и у структури КПС, с обзиром да је велики број полицајаца и старешина ове формације био активан у ОВК, у време када је Харадинај био командант Главног штаба ОВК за Метохију. Рамуш Харадинај је најугицајнија криминална личност у области Метохије, на подручјима Пећи, Дечана и Ђаковице. У сарадњи са Екремом Луком и Насером Кељмендијем, створио је криминалну организацију која контролише организовани шверц дроге, цигарета, нафте, нафтних деривата, оружја, возила и др.

Део оствареног профита из криминалних активности Харадинај и његова криминална група дали су за потребе КЗК, а из истих извора, значајна финансијска подршка је упућена Назиму Харадинају, који је оружјем снабдевао албанске терористе у Македонији.

Припада утицајној породици у пећком региону, која има велике супарнике у клану Ругова и клану Мусај, који традиционално помаже Руговин ДСК, а раније је имао јаке везе са ФАРК-ом Бујара Букошија. Његово тешко рањавање, 7. јула 2000. године, у селу Стрелци, у западном делу КиМ, резултат је међумафијашког сукоба између група које припадају Хашиму Тачију и Харадинају и породице Мусај.

Пре и након тога десио се велики број убистава, као последица крвне освете међу завађеним клановима. У другој половини 2002. године, покренут је истражни поступак и извршено хапшење Даута Харадинаја и групе високих официра Косовског заштитног корпуса, који су осуђени на вишегодишње затворске казне. Поред тога, покренут је и кривични поступак, пред Окружним судом у Пећи, против Рамуша Харадинаја. У циљу ослобађања свога брата из за-

И КФОР признао своју немоћ

Портпарол мултинационалне бригаде Југозапад, пуковник Зигфрид Јос потврдио је да у покрајини „делују“ наоружана лица у камуфлажним оделима, која „покушавају“ да контролишу возила и грађане. „Они су покушали да зауставе возила и грађане, чинећи илегална дела и ми радимо заједно са КПС-ом и УНМИК полицијом на истрази ових случајева“, рекао је Јос. Он је навео да су припадници ових група у моменту када су заустављали возила били обучени у војна црна одела. „На Косову постоји само једна армија, а то је КФОР. Сви остали са црним и камуфлажним оделима су криминалци“, приметио је Јос.

твора, Харадинај је, посредством Авдуља Мушкољаја, организовао протестне демонстрације и иницирао формирање групе од око 30 лица, која су покушала да из КПД „Дубрава“, општина Исток, отму Даута Харадинаја.

У јануару 2003. године, Харадинај је организовао убиство Тахира Земаја, команданта ФАРК-а, његовог сина Ениса и братацна Хисена, на путу Приштина – Пећ, с обзиром да је Земај требало да буде крунски сведок у поступку против Харадинаја. У интервјуима приштинским медијима, Тахир Земај је изјављивао да је контактирао са званичницима Хашког суда.

Постоје тврдње да је Земај хашким истражитељима испричао своја сазнања о злочинима везаним за 6 масовних гробница код Радоњићког језера. Гробнице су се налазиле у каналу између Бистрице и острва Радоњић, у Радоњићком језеру и у непосредној близини канала. Из њих је 8. септембра 1998. године, извађено 37 лешева, међу којима и остаци једног детета које је још пило млеко на цицку. По сведочењу Земаја, Харадинајеви терористи су Србе киднаповали, доводили на обалу канала између Бистрице и остр-

Motives of October 10

"Hasan Rustemi was killed in

"Everyone knows about his anti-national activity of him - a day, and we were not masked because people should know

By Gemanj Kastrica
Behovic, October 13th - The motives of the murder of Hasan Rustemi from Behovic who was killed on October 10 in Xerxa are already revealed. On Wednesday night at 11.55 p.m., persons who were presented as Gemanj Zyberaj and Shyqer Shala called the journalist of "Lajm"

newspaper and admitted the killing Hasan Rustemi and wounded his brother Nazim. Hasan was killed in the name of the people. Everyone knows about his anti-national activity - and he got what he deserved. We committed the murder in the middle of the day and we were not masked because people should know who

ва Радоњић, убијали их и тела бацали у канал, само језеро или у раке које су киднаповани морали сами да ископају. Наводи Земаја су се у потпуности слагали са доказима које МУП Србије поводом овог злочина поседује.

Мотив сарадње Тахира Земаја са Хашким трибуналом је био освета, измирење старих политичких дугова и покушај да се оптуживањем Тачија и Харадинаја, подизањем оптужнице против њих од стране Хашког трибунала, разбије структура њихове политичке моћи, чиме би Руговин ДСК добио могућност да несметано влада покрајином и самостално у складу са својом концепцијом, покуша да оствари своје сепаратистичке идеје.

Одлука Савета безбедности УН-а да преговори о будућем статусу Косова и Метохије почну свакако је наметнута, јер је признато да стандарди које је међународна заједница поставила као услов за почетак разговора Београда и Приштине нису испуњени.

Излагање шефа УНМИК-а на седници СБ УН било је још један бледи покушај да се прикрије неуспех међународне мисије на Косову и Метохији. То излагање је личило на излагање Бајрама Косумија у лику шефа УНМИК-а. Петерсен је поднео један непримерени извештај који, нажалост, опстаје на политици коју подржавају албански лобисти. То можда треба разумети с обзиром да он, говорећи о стању на Косову, заправо говори о својој (не)успешности. Поново је промовисао нешто што Срби не прихватају, а то је трећи преговарачки тим Срба, који би чинили Срби са Косова и Метохије. Петерсенова најава да ће много тога морати да се уради док буду трајали разговори, као што је спровођење стандарда, где је посебно издвојио слободу кретања и повратак расељених је најобичнија небулоза, ако се узме у обзир чињеница да већ шест година није урађено ништа поводом тога. Остаје питање ко је господину Петерсену и његовим претходним колегама бранио да у последњих шест година врате 250.000 Срба и обезбеде слободу кретања!

Веома значајано било је излагање Каија Еидеа, који је у односу на Петерсена показао висок ниво стручности и објективности. Дајући оцену ситуације на Косову, Еиде је изнео приличан број кључних чињеница, посебно када је реч о тешком положају српске и других неалбанских заједница. Етничке односе описао је као „страшне“, језиве, сиве....

Са друге стране, може се рећи да је премијер Коштуница био на нивоу свог задатка, као премијер једне државе која поштује легалитет и легитимитет међународних институција. Све се своди на две ствари. Прво је да би отцепљење Косова и Метохије од Србије као суверене државе представљало преседан, што би могло да изазове ланчану реакцију широм света у земљама у којима постоје сепаратистички покрети. Друга веома битна чињеница је инсистирање на директним разговорима са Албанцима, чиме се елиминише трећа страна и та такозвана шатл-дипломатија.

Међу Србима на Косову и Метохији влада велико интересовање ко ће од Срба из покрајине бити у београдској делегацији за преговоре. Нејасно је ко од српских политичара са Косова и Метохије има легитимитет и када га је добио да буде у тој делегацији.

Што се Албанаца тиче, они своју политику, као и увек, базирају на претњама. Они немају никакве аргументе и не нуде никакав компромис. Једино што понављају као папагаји је – биће лоше ако нам не испуните захтеве.

Нарушавање тренутног „непријатног“ мира већ је најављено прошле недеље, када је Покрет за самоопредељење одржао демонстрације у Приштини, са захтевом да УНМИК напусти Косово и да се о будућем статусу покрајине не воде никакви разговори. То је била нека врста генералне пробе пред предстојеће демонстрације које су најављене у покрајини.

Албански медији недавно су, под насловом „Створен народни фронт“, објавили да су ветерани ОВК, и Покрет за независност најавили масовне демонстрације против УНМИК-а.

Лидер Покрета за независност Албин Курти организује истомишљенике да буду спремни да заузму улице. Чланови ове организације су протеклих дана били веома активни, што се може приметити у свим деловима Косова и Метохије, где су на разноразним објектима исписани графити „Не преговорима – самоопредељење“. Не треба занемарити ни „људе у црном“ који су ствар, а и пушке, узели у своје руке.

Сада је на међународној заједници да одлучи хоће ли поштовати међународно право, по коме је, према свим међународним документима и по Резолуцији 1244 СБ УН, Косово и Метохија саставни део Србије и Црне Горе. Оно што улива оптимизам да неће направити преседан је да су сви у међународној заједници прихватили назив „будући статус“ уместо „коначни статус“, који не ваде из уста већ шест година. Једна од важних чињеница је и то што сви „битни фактори“ признају да се решење не може наћи без Београда.

Европски парламент, фабрика опасних резолуција и одлука

Касино схватање права

Већ је постојало правило да се мишљење равноправности и заштитије права националних мањина у Војводини постоји на дневни ред, кад год неко почне да изражава криминалне радње Јозефа Касе у периоду кад је он био градоначелник Суботице. И увек се то дешава на највишим могућим ниво. Последња резолуција Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини, рекло би се, није ништа ново и оригинално. Међутим, ову резолуцију морамо схватити крајње озбиљно јер њен садржај није нимало безазлен и наиван. Велики проблем је и то што наша држава не реагује адекватно и као да намерно доводи Србију у незавидну позицију.

Пише: Момир Марковић

А лоповлук и криминал најгоре врсте могу имати блиске везе са политиком и политичким лидерима, већ је одавно познато. Наиме, откад је политике, увек је било и оних који су политичке позиције користили пре свега за остваривање личних интереса и циљева. Држава се против таквих увек борила разним средствима, са мање или више успеха. То функционише по принципу спојених судова. Што је држава јача, криминал уопште, а посебно криминалне радње носиоца функција, су мање и обрнуто. Политичка историја је пуна таквих примера.

Па ипак, ретки су примери да неко, избегавајући одговорност, посегне за својим националним коренима, верским или политичким опредељењима, и намерно изазове много веће и теже проблеме. Осим ако то није део много опасније игре у којој је ово само „домаћи задатак“, добијен од неког ко вуче konce и прави сценарио. Сценарио који је Запад већ испробао у процесу разбијања бивше Југославије. Поготово у стварању организованог хаоса на територији Косова и Метохије.

У овој акцији Запад није нашао за сходно да промени ни делић сценарија. А и што би. Исти су налогодавци, исти је циљ а исти су и политичари који стоју на српским функцијама, почев од председника Републике, председника владе, министра спољних послова (разлика између оног који је био, кад су почињали око Косова и Метохије, и овог сад је само у имену и презимену, јер су им и ставови и налогодавци исти), па до задњег чиновничкића у власти.

Јозеф Каса, који је за време владавине Суботицом опљачкао невероватно богатство, а само у једном случају присвојио више од 35 хектара градског грађевинског земљишта, приморан је да игра онако како његови ментори свирају или да заглави дугогодишњу робију. Тог и таквог Касу сада користе за све послове. Каса, који је у власти у Покрајини, дакле и директно одговоран за заштиту људских права свих а не само Мађара, покреће питање наводне угрожености Мађара у тој истој Војводини. И за то оптужује Србију пред Европом.

Наравно, уз логистичку и сваку другу помоћ Мађарске. Управо је делегација Мађарске пред Парламентом Европе покренула иницијативу за јавну расправу из корпуса људских права. Иако је расправи присуствовало само 10 одсто посланика, резолуција је усвојена и по Србију ће имати несагледиве последице, уколико не уследе реакције државних институција Републике Србије. У Резолуцији Европског парламента о „заштити мултиетничности“ у Војводини, Србија се жестоко оптужује за кршење људских и мањинских права, физичке нападе на лица која нису етнички Срби и претње политичким лидерима који су етнички Мађари. Иначе, Резолуција је дошла као резултат извештаја које су (како се у Резолуцији каже), доставиле „политичке снаге“ и „дивилно друштво“, што ће рећи невладине организације, односно Наташа Кандић, Соња Бисерко, Биљана Ковачевић Вучо и други белосветски шпијунци, ортодоксни лажови и западне слуге. Они исти које Коштуница и даље љуља у крилу и негује. Како се у Резолуцији каже: „Није учињен никакав напредак у остваривању мањинских права“, Европски парламент нас позива да признамо акте насиља и кривична дела. Траже да манипулације преведемо у чињенице, да лаж прогласимо истином и да као држава, носимо консеквенце за такву „истину“. За почетак траже да прихватимо сталне посматраче Европске уније, који би надгледали како се у Војводини поштују људска права и да успут учине све што је потребно да се проблем створи и тамо где га нема а затим надува до неслућених размера. Подсећамо читаоце да су од деведесете па на овамо увек прво долазили посматрачи у белним униформама, за њима „плаве униформе“ и на крају маскирне. Већ више пута поно-

Странка Јозефа Касе, у коалицији са Демократском странком и Чанковом Лигом социјалдемократа Војводине врши власт у Војводини. Мађарске партије су у власти у свим општинама у Војводини где је већинско становништво мађарске националности. Мађарска национална мањина има у свим градовима у Војводини школе на матерњем језику, издаје дневне и периодичне листове, има програме на државној и свим локалним телевизијама, од којих су неке искључиво на мађарском, називи улица и институција су двојезични а у многим градовима и вишејезични, држава их просто моли да се запосле у полицији и конкурс је стално отворен. Полицијско занимање им није атрактивно. Ни остали државни послови их не занимају, а права су им (каже Јозеф) угрожена. Која су онда то права која Срби у Војводини имају а остали грађани немају, па су морали да се жале Европи?

Одбор Скупштине Србије за одбрану и безбедност је још прошле године, непосредно по првим сазнањима да се на северу Војводине нешто дешава, организовао састанак са Министарством полиције и носиоцима локалне и покрајинске власти у Суботици, на коме су размотрени сви инциденти за које се тврдило да су на националној основи. После детаљне анализе констатовано је да је било исписивања парола и на једној и на другој страни а да су експеси и кафанске туче углавном биле резултат конзумирања алкохола а не због националне припадности. Готово у истој мери догађају се туче између припадника исте нације колико и између припадника различитих нација. Полиција и правосудје су открили и процесуирали виновнике готово свих случајева.

вљен сценарио. Сценарио са већ виђеним и, по државу катастрофалним последицама.

Ова резолуција је већ изазвала „домино ефекат“, тако да су одмах реаговали поједини представници хрватског народа, тражећи заштиту њихових националних права. Јавио се и Јон Чизмаш, „проверени“ комунистички кадар, доскорашњи коалициони партнер, а од недавно и формални члан Демократске странке, (колективно превео Заједницу Румуна у Србији у Демократску странку). Интересантно је да је ова „побуна“ уследила непосредно после гостовања Бојана Пајтића у Вршцу, његовог парадирања градом и наступа на локалној телевизији. Поготово после „објашњења“ Јона Чизмаша и самог Бојана Пајтића да ће, уколико не пређу у Демократску странку, њихова деца која студирају у Румунији, изгубити стипендије.

Може се очекивати да се јаве још неки инструисани лидерчићи, који ће тврдити да су им национална и грађанска права угрожена. Није нам намера да их питамо која су то права која су загарантована свим конвенцијама и резолуцијама међународних институција а која они немају. Није нам намера ни да овим чланком анализирамо да ли припадници српског народа уживају у њиховим матичним државама онолики степен права која они овде имају. Не питамо их шта је са Србима из Сент Андреје, шта је са Србима из дела Баната који припада држави Румунији, а поготово шта је са Србима из Републике Српске Крајине и Србима из БХ федерације.

Последице које може донети ова резолуција су невероватно тешке и захтевају тренутну реакцију. Сада, кад се припремају да нам отму Косово и Метохију, и кад се све политичке снаге морају ангажовати на очувању суверенитета и територијалног интегритета државе, не смеју се под тепих гурати проблеми овакве врсте и овакве политичке тежине јер, уколико се одмах не реше, могу имати несагледиве последице. Далеко веће од ових које као држава на међународном плану већ трпимо.

Влада Србије је прва институција која је морала одмах да реагује. Чим се сазнало да се нешто кува и да Мађарска припрема резолуцију, тог тренутка је премијер морао да сазове седницу владе, са само једном тачком дневног реда. На тој седници су морале ствари да се разјасне, да се поделе задужења и одговорности и да се одмах крене на терен и на терену прикупе докази којима би се аргументовано побијала тачка по тачка из мађарског предлога резолуције.

И парламент је морао одмах да се укључи и закаже седницу, на којој би се до краја и без остатка разјаснило све и донели закључци који би били обавезујући за све политич-

ке факторе у Србији; укључујући и оне који имају функције на нивоу државне заједнице а изабрани су на предлог Владе Србије и Кошгуничиног кабинета. Ту пре свега мислим на оног несретног Вука Драшковића који је, успут речено, толико зла нанео својим иступима и штеточинским деловањем, да представља највеће политичко зло од тренутка кад је српска држава настала и кад су Срби почели да се политиком и дипломатијом баве.

Правосудни органи су били у обавези да разјасне позадину свих тих „међунационалних“ сукоба и да јасно одвоје криминалне радње од сентуалних сукоба на националној основи, и да кажу докле се дошло у процесуирању тих предмета. То је требало учинити пре него што је и дошло до расправе у Европском парламенту. Превентивно.

Дубоко забринута због свега овога, Српска радикална странка је преко своје посланичке групе поднела Скупштини Републике Србије Предлог резолуције о стању људских права и положају националних мањина на територији Републике Србије са посебним освртом на Аутономну покрајину Војводину, са захтевом да се по хитном поступку уврсти у дневни ред. Српски радикали су предложеном резолуцијом још једном указали да се на територији Србије, која се налази под ефективном контролом државе, поштују сва људска и мањинска права загарантована стандардима и нормама међународног јавног права, као и да Устав Србије обезбеђује пуну заштиту припадницима националних мањина и гарантује остваривање њихових права.

Предлог резолуције, који је Српска радикална странка поднела преносимо у целости:

Резолуцијом Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини нанета је огромна штета угледу Републике Србије и Државној заједници Србије и Црне Горе, са тешким последицама по нашу земљу, посебно у међународним односима, које могу довести до узнемирења јавности у Србији и стварања тензија у међунационалним односима. Полазећи од ове чињенице, Народна скупштина Републике Србије на основу члана 73, став 2. Устава Републике Србије и члана 134 Пословника Народне скупштине Републике Србије донела је Резолуцију о стању људских права и положају националних мањина на територији Републике Србије, са посебним освртом на Аутономну покрајину Војводину.

Народна скупштина Републике Србије у потпуности одбацује наводе садржане у Резолуцији Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини, усвојене 29. септембра 2005, у којој је, без икаквих чињеница, аргумената и доказа, Србија оптужена за кршење људских права и одсуство реда и закона у покрајини Војводини.

На територији Републике Србије која се налази под ефективном контролом државе Србије, поштују се сва људска и

мањинска права загарантована стандардима и нормама међународног јавног права. Устав Републике Србије, као највиши правни акт, обезбеђује пуну заштиту припадницима националних мањина и гарантује остваривање свих права припадника мањинских група. Истовремено, јасно је да су у Србији, и то на територији јужне српске покрајине, Косова и Метохије, угрожени Срби као већински народ у Републици и други неалбанци, али ефективну контролу на том простору имају Уједињене нације, а не Србија.

Скупштина Србије изражава недвосмислено уверење да је Резолуција Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини злонамерна, а њен садржај, уместо чињеница, чине паушалне оцене, неистине и лаже. Не постоје озбиљне политичке снаге у Србији, нити је то цивилно друштво у целини, како то пише у Резолуцији Европског парламента, чији би извештаји, нетачни, непрецизни и необјективни, оптуживали Србију за кршење људских права у Војводини.

Посебно су неистините тврдње о неучешћу припадника националних мањина у јавној администрацији, судству и полицијским снагама Србије и Војводине. Савез војвођанских Мађара, као најбројнија политичка организација која окупа припаднике мађарске националне мањине у Војводини, представља суштину коалиционе власти на нивоу Покрајине, а конституише и локалну власт у свим местима где Мађари имају апсолутну већину.

Народна скупштина Републике Србије одбацује захтев Европског парламента да се у Србији поново успостави онаква аутономија Војводине какву је она уживала до 1990. године, јер то представља брутално и неоправдано мешање у унутрашње ствари Републике Србије, а стварање државе у држави, по Брозовом Уставу из 1974. године, већ је на Косову и Метохији показало све негативности и ужасавале ефекте.

Народна скупштина Републике Србије позива Европски парламент да одреди делегацију која би у Србији обишла места која жели, обавила разговоре са представницима политичких странака, цивилног сектора и грађанима са којима жели, упознала се са судским и полицијским досијеима по свом нахођењу и сачинила истинит извештај Европском парламенту о заштити мултиетничности у Војводини.

Образложење

1. Уставни основ

Уставни основ за доношење Резолуције садржан је у члану 73, тачка 2. Устава Републике Србије, по коме Народна скупштина „доноси законе, друге прописе и опште акте”.

2. Разлози за доношење Резолуције

Разлози за доношење ове резолуције леже пре свега у чињеници да је Европски парламент 29. септембра 2005. године усвојио Резолуцију о заштити мултиетничности у Војводини, у којој је, без икаквих чињеница, аргумената и доказа Србија оптужена за кршење људских права и одсуство реда и закона у покрајини Војводини.

Резолуцији Европског парламента о угрожености људских и грађанских права припадника мађарске националности претходила је информација о наводној угрожености самог Јозефа Каса, по којој је угрожен и његов живот. Тек после се испоставило да је нешто експлодирало, ако је уопште и било експлозије, у дворишту његове таште, дакле дворишту у које Каса ретко залази. Чак и да је експлозије било, питање је ко је то урадио. Кома је то одговарало, почиње да бива јасно тек после резолуције Европског парламента.

Резолуцијом Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини нанета је огромна штета угледу Републике Србије и Државној заједници Србије и Црне Горе, са тешким последицама по нашу земљу, посебно у међународним односима, која могу довести до узнемирења јавности у Србији и стварања тензија у међунационалним односима.

Због тога је обавеза свих политичких чинилаца у Републици Србији, а посебно државних органа да у потпуности одбаце наводе садржане у Резолуцији Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини као злонамерне и засноване на паушалним оценама, неистинама и лажима. Истовремено се позива Европски парламент да одреди делегацију која би у Србији обишла места која жели, испитала све наводе и сачинила истинит извештај Европском парламенту о заштити мултиетничности у Војводини.

3. Објашњење Предлога резолуције

Резолуцијом Народне скупштине Републике Србије, Србија у потпуности одбацује наводе садржане у Резолуцији Европског парламента о заштити мултиетничности у Војводини и јасно саопштава свима у свету да се на територији Републике Србије поштују сва људска и мањинска права загарантована стандардима и нормама међународног јавног права. Устав Републике Србије, као највиши правни акт, обезбеђује пуну заштиту припадницима националних мањина и гарантује остваривање свих права припадника мањинских група.

4. Процена износа финансијских средстава

За спровођење резолуције није потребно обезбедити финансијска средства.

5. Разлози за хитан поступак

Ова резолуција треба да се донесе по хитном поступку, ради отклањања штетних последица по углед наше земље у међународним односима, спречавања узнемирења јавности и тензија у међунационалним односима.

Недоношењем ове резолуције по хитном поступку могу наступити несагледиве штетне последице по државу и грађане.

Упркос ургентности и још једном злу које се надвило над нашом земљом, владајућа парламентарна већина одбила је да по хитном поступку расправља о предлогу радикала, чиме је Кошћуничина посланичка већина јасно ставила до знања да је не интересује судбина Војводине, као што је не интересује ни судбина осталих делова Србије. Они су окупирали другим стварима. Материјалним, рецимо. А Предлог резолуције ће чекати тзв. „редовну процедуру”, када би требало да се нађе на дневном реду скупштинског заседања. Да ли ће се то десити и када, остаје да се види.

Међутим, по свему судећи и овај Предлог резолуције Српске радикалне странке ће доживети судбину попут Предлога резолуције за Косово и Метохију, који је поднет у марту ове године, када је владајућа парламентарна већина такође одбила да се о њему расправља по хитном поступку. Интересантно је да он никада није ни ушао у дневни ред скупштинског заседања, иако тензије и терористички притисци сваки даном у овој покрајини расту.

Тако то бива кад се државним, народним и националним интересима претпоставе ускостраначки и унутаркоалиционни интереси. У сваком случају, расправа око Косова и Метохије, однос према резолуцији Парламента Европе и Предлогу резолуције који је Српска радикална странка поднела, представља својеврсну вододелницу на којој би се јасно одредили сви политички фактори у Србији. По том односу би грађани Србије знали ко где припада и могли би да дају свој суд о сваком од нас. А суду грађана и суду историје нико није успео да измакне. Сви ми од тих судова на крају добијемо оно што нам припада.

КО ТО ВАШИ ПРЕМА ПАПИ

Народни посланици Српске радикалне странке, којима су се придружили и посланици СПС-а, упутили су предлог да се, по хитном поступку, у дневни ред Народне скупштине Републике Србије, уврсти и ишитање иокрепљања поступка за ошозив председника Бориса Тадића, због шога ишо је, зробо кришећи Устав Републике Србије, неовлашћено и самоицијативно позвао поглавара Римокатоличке цркве, Бенедикта XVI у посету Републици Србији

Пише: Момир Васиљевић

Од тренутка када је изабран за председника Републике Србије, Борис Тадић ту функцију не обавља у складу са Уставом Републике Србије, нити се понаша као председник свих грађана Србије. Многим својим поступцима он потпуно излази изван оквира уставних надлежности, као и изван права и дужности намењених председнику државе.

Чим је изабран на ову функцију Борис Тадић је почео отворено да се залаже за потирање свих вредности и интереса српског народа, за растакање српске државе, и за њено претварање у „малу колонију” Велике Европе...

Формирањем парадржавних институција, попут Народне канцеларије, као и сличних паразитских организација и органа (паразитских, јер се финасирају из буџета Србије), Борис Тадић је игнорисао сва уставна овлашћења, и слично својим партијским претходницима и челницима, исказао сву бахатост, самовољу, па и презир према држави Србији и према њеном уставном поретку.

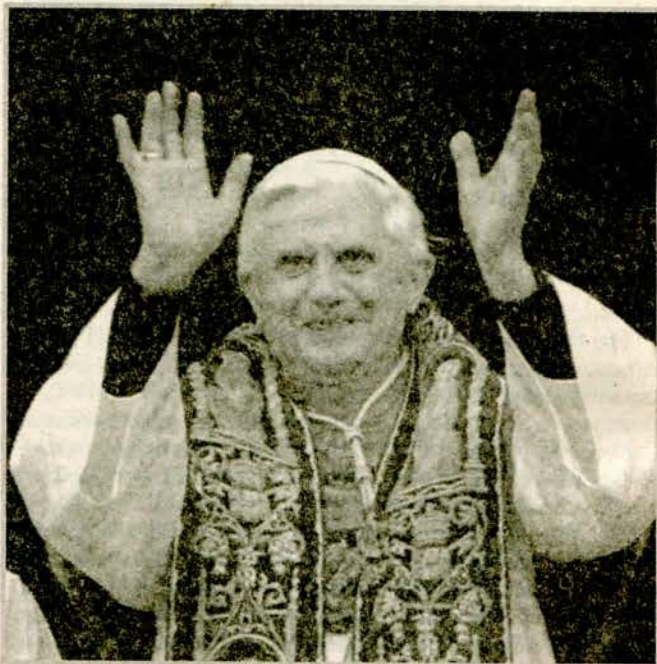
Борис Тадић је, у информативно-маркетиншкој „олуји” која се сручила на Србију и на српски народ (у виду систематског, безобзирног и дрског програмског концепта Соросевих испостава – Студија Б, Б-92, БК, Политике, „Блица”, „Данаса”...и сл.), заузео веома важно место. Наиме, он је главни „манекен” те „моде” (плувања и презира, као и омаловажавања свега што је српско, што је социјално-поштено, што је традиционално, што је слободарско, што је истински српско, али и што је на линији аутентичне цивилизацијске прогресивности и напретка).

Њега маркетиншки „магови” – Крстић, Шапер, као и екипа доведена са „Оксфорда”, „Јејла” и „Колумбије” користе као лутка, и у све невероватнијим позама и позицијама (час је најбољи кошаркаш, па најбољи рукометаш, па скакач с мотком, па бацач диска, па „првачић” у клупици, па пијаниста, затим заваривач, па музач крава, па штројач нераста, па берач коприва, па денс-играч...итд.). Наш би народ рекао: „Водају га к’о мечку Божану по вашарима”.

За годину дана Борис Тадић је испољио сто пута више склоности, „способности” и „надарености” за разна занимања, него што је то Брозу (иначе његовој омиљеној историјској личности), успело за 50 година!

На политичком плану Борис Тадић је истрајно и систематски чинио све да растури и обезвреди и последње остатке Србије као јединствене државе, и да посеје страховит хаос у душе, и у разуме грађана Србије, који још увек верују да је председник државе домаћин, патриота и брижни вођа целог народа.

Као део те његове рушничке, импровизаторске, али и префригане и „задате” политике, поменућемо само пар примера:

– Супротно одлукама Народне скупштине Републике Србије, Борис Тадић је нанео огромну штету виталним интересима српског народа на Косову и Метохији, тако што је позвао српски народ да учествује на изборима у овој српској покрајини, и тиме пружио легитимитет и легалитет тзв. косовској скупштини, влади и председнику.

То је био један од последњих издајничких потеза којим се од стране највиших органа власти Републике Србије утире пут за дефинитивно комадање Србије, и за сецесију колевке Српства од Србије.

– Други пример је свежијег датума и тиче се посете „Лепог Бокија” (како од милоште овог типа – иначе познатог по тати, мами и мањехи – зову даме, попут Наташе Кандић, Оље Бећковић, Весне Пешкић, Борке Павићевић... као и остале репрезентативке „мондијалистичке Србије”), Ватикану, где је уделио себи право да, без сагласности Сабора Светог синода СПЦ (који је једини овлашћен да ту одлуку донесе), позове поглавара Римокатоличке цркве, Бенедикта XVI у посету Србији, што је овај са усхићењем прихватио (зна се и због чега).

Овим потезом, осим што је прекршио уставне норме, Борис Тадић је погазио морални кодекс и нанео огромну штету српској држави и српском народу у целини.

Борис Тадић је знао (јер верујемо да му је о томе причао његов уважени тата-академик, или неки од његових стричева са Пивске висоравни, који су се борили за краља и отаџбину), да је Римокатоличка црква увек тежила, као што и

сада тежи, да смањи утицај СПЦ у српском народу, да претме вернике и преобрати их, кроз унијаћење у католике-јанџаре, да од Срба прави Хрвате, да је преко стотину година подстицала најгори и најкрвавији геноцид над Србима, да је беатификовала највеће фратре-злочинце, да је подстакла разбијање Југославије кроз крваве сукобе, да је подстакла прогон стотина хиљада Срба са њихових вековних огњишта... итд.

Све је то знао Борис Тадић, а опет је учинио то што је учинио! Због чега је то урадио? Једноставно питање, на које је и одговор једноставан.

Борис Тадић је то урадио јер је он најобичнији пион у рукама моћних кругова Запада. То су исти они кругови који су још давних осамдесетих година (још пре пада Берлинског зида), у књизи-пројекту новог светског поретка „Шаховска табла“, чувеног „идеолога“ ове злочиначке и неоколонијалистичке политике, Збигњева Бжежинског, испланирали комадање СФРЈ и свођење Србије на мале и безначајне границе „преткумановске Србије“, а све, наравно, у име профита и стварања држава-музара за транснационалне корпорације.

На свим државним функцијама, које је до сада „обнашао“ (савезни министар за телекомуникације, савезни министар одбране, и коначно председник Србије), Борис Тадић је радио само оно што су му његови налогодавци заповедали. И ништа друго!

О овом, веома осетљивом и комплексном питању разговарали смо са Његовим преосвештенством, владиком банатским, господином Никанором.

Користећи срдачност, искреност и истинску светосавску благородност Часног оца, сазнали смо и његово мишљење о још неким „врућим“ питањима, како верског и религиозног карактера, тако и световног садржаја...

Први део

Он је „потписао пакт са ђаволом“, којим је стекао „милост палог анђела“ (са свим могућим подршкама у брзом, чак фуриозном спону на политичкој лествици Србије), док је за узврат морао да: уведе хаос у медијску област, потпуно разбије Армију (и обесмисли сваку помисао на патриотизам), слуди и залуди српски народ својим небулозним изјавама и политичким потезима, игнорише и презре уставност и законитост, припреми сецесију Косова и Метохије од Србије, као и да (довођењем папе у Београд) поништи милионске жртве српског народа, али и навуче гнев Руске православне цркве на своју „браћу по вери, по души и по осећању правде и слободе“.

Преносимо интегралну верзију Предлога Српске радикалне странке за опозив председника Републике Бориса Тадића:

Од тренутка када је изабран за председника Републике Србије, Борис Тадић ту функцију не обавља у складу са Уставом Републике Србије, не понаша се у складу са његовим основним начелом да је председник свих грађана, а многим својим поступцима излази изван оквира уставних надлежности, права и дужности.

Председник Републике Борис Тадић прекршио је члан 83, тачку 4 Устава Републике Србије, који му налаже да послове из области односа Републике Србије са другим државама међународним организацијама обавља у складу са законом. Не постоји закон по коме председник Републике Борис Тадић располаже правом и овлашћењем да се меша у црквене односе и односе између цркава. Такво мешање Устав Републике Србије не дозвољава никоме, а одвојеност цркве од државе и државе од цркве постала је универзални принцип. Председник Србије Борис Тадић грубо је прекршио Устав Републике Србије када је позвао поглавара Римокато-

толичке цркве, Бенедикта XVI, у посету Републици Србији, не чекујући позив или сагласност Српске православне цркве. С обзиром на чињеницу да је Србија секуларна држава, председник Србије могао би да изрази свој став тек уколико би Српска православна црква позвала папу, па и да га званично прими, уколико је то обострана жеља.

Овим потезом, осим што је прекршио уставне норме, Борис Тадић је погазио морални кодекс и нанео огромну штету српској држави и српском народу у целини.

Борис Тадић зна, а глуми да је заборавио, да је Римокатоличка црква у свом деловању увек тежила да смањи утицај Српске православне цркве у српском народу преотимајући њене вернике, свесна да тиме од Срба прави Хрвате.

У Другом светском рату Римокатоличка црква је била организатор и покровитељ усташких злочина, оснивања концентрационих логора, убијања, покрштгавања и протеривања Срба, а директно је помогла бекство ратних злочинаца и њихово настањивање у земљама у којима су могли да избегну судске процесе.

Римокатоличка црква извршила је беатификацију Алозија Степинца, идеолога злочина над српским народом, а за блажене су проглашавани челници усташког покрета.

Ватикан је пружио недвосмислену подршку разарању Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и противуставном отцепљењу Републике Хрватске у њеним авнојевским границама. У сукобима на простору бивше Југославије од 1990. године, Римокатоличка црква је активно подржавала убијање и протеривање Срба са њихових вековних огњишта.

Ватикан је подржао и благословио злочиначку агресију против грађана, бомбардовање и разарање Савезне Републике Југославије у току 1999. године.

Борис Тадић зна да су ове чињенице препрека за нормалну комуникацију између Српске православне цркве, којој и сам припада, и Римокатоличке цркве, њих српски народ не може да заборави и опрости, али он ипак, продељујући искључиво маркетиншки домет овог позива код својих ментора у НАТО седишту, упућује папи позив у име свих грађана Србије, па и Срба.

Борис Тадић, као председник Демократске странке, може да подржава такву политику Римокатоличке цркве, може да ради шта год хоће, али као председник Србије то не може да чини. Устав га је ограничио, и све што излази из оквира највишег правног акта Србије представља разлог за опозив председника у складу са чланом 88, ставом 2 Устава Републике Србије.

Уопште, председник Републике Борис Тадић у свом деловању штити искључиво интересе своје Демократске странке, а не интересе грађана Србије.

Супротно одлукама Народне скупштине Републике Србије нанео је штету виталним интересима српског народа на Косову и Метохији, када је српски народ на Косову и Метохији позвао да учествује на изборима и тиме пружио легитимитет и легалитет тзв. Скупштини, Влади и председнику Косова.

Супротно Уставу Републике Србије, Борис Тадић основао је Народну канцеларију председника Републике, троши народни новац на сопствене маркетиншке потребе и потребе Демократске странке.

Истовремено, Борис Тадић је прихватио најтежи могући терет за Србију, за себе наравно не, да су Срби одговорни, ни мање ни више, него за геноцид почињен у Сребреници. Ипак, да му све жртве нису исте, Тадић је показао дан касније, када се није појавио у Братунцу, на парастосу српским жртвама страдалим од руке исламских терориста, баш из Сребренице.

Његово преосвештенство, владика банатски Никанор,
у разговору за „Велику Србију” истиче:

Није време за посету папе

Екуменизма никада неће бити док ми не будемо имали заједничко „јединомислије”, али не формално, него „јединомислије” кроз Свету литургију, да га истом вером исповедамо, и да га онда крунимо заједничком чашиом. Пошто тога сада нема, а да ли ће га и када бити ја не знам, моје је мишљење да сада није време за посету римског првосвештеника нашој Цркви и нашој држави. То су објективни разлози, а не то што ми њега не навидимо. Он се овде не би јојавио као личности, већ као инстинкција и као историјска чињеница, а што је још увек болно за многе наше људе.

— До сада је било неколико покушаја да дође римски првосвештеник у посету земљи нашој и Цркви нашој, али до тога није долазило. Није долазило што је управо аргументација проишавше посете, и она је била много јача и важнија од разлога за посету.

Због тога су и доношене одлуке да се што стишање одлаже до даље.

— Стишање доласка папе је стишање искључиво за Сабор, а Сабор у последњих двадесет година, колико сам ја у њему, није донео одлуку да римски првосвештеник може доћи у Србију. И Сабор никада није овластио да га позове! Свети архијерејски синод нема право, а мислим да што није ни урадио, да учини такав позив у име Светог архијерејског сабора, да папа учини посету Српској православној цркви! Још најмање што право има појединац, поједини епископ, макар он био и патријарх српски, да позове, у име Сабора, и без знања свих епископа, римског првосвештеника! Дакле, буквално, нема право ни епископ, ништа било ко од клирика, да што учини, истиче владика Никанор.

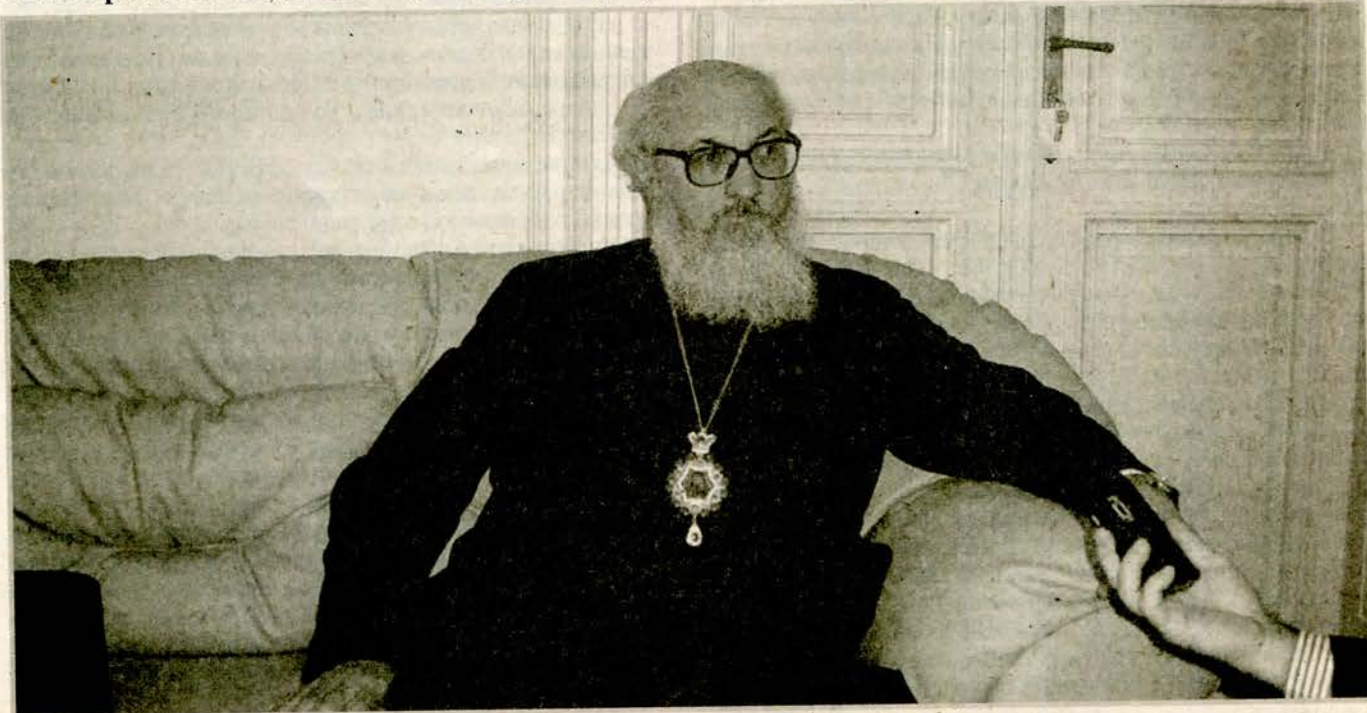
Пише: Момир Васиљевић

У центру Вршца, преко пута Светониколајевског храма, у Владичанском двору, разговарали смо са Владиком Никанором о теми која мучи све правоверне Србе-православце. Користећи срдачност, искреност и истинску светосавску благородност Часног оца, сазнали смо и његово мишљење о још неким „врућим” питањима, како верског и религиозног карактера, тако и световног садржаја...

• Ваше преосвештенство, часни владико, актуелни трену-

так судбине, наметнуо нам је питање посете папе Бенедикта XVI као кључно питање, због чега вас молим да о њему дате своје лично мишљење, али и да нам саопштите став нашег Светог сабора.

Владика Никанор: То је свакако питање, и велико и комплексно. Није то само питање цркве, ни питање државе, а најмање је то питање појединца, без обзира какву улогу, и какав положај, и какву функцију има тај појединац! Па чак ако је у питању председник државе Србије, или председник ове државне заједнице СЦГ, или министар било који...

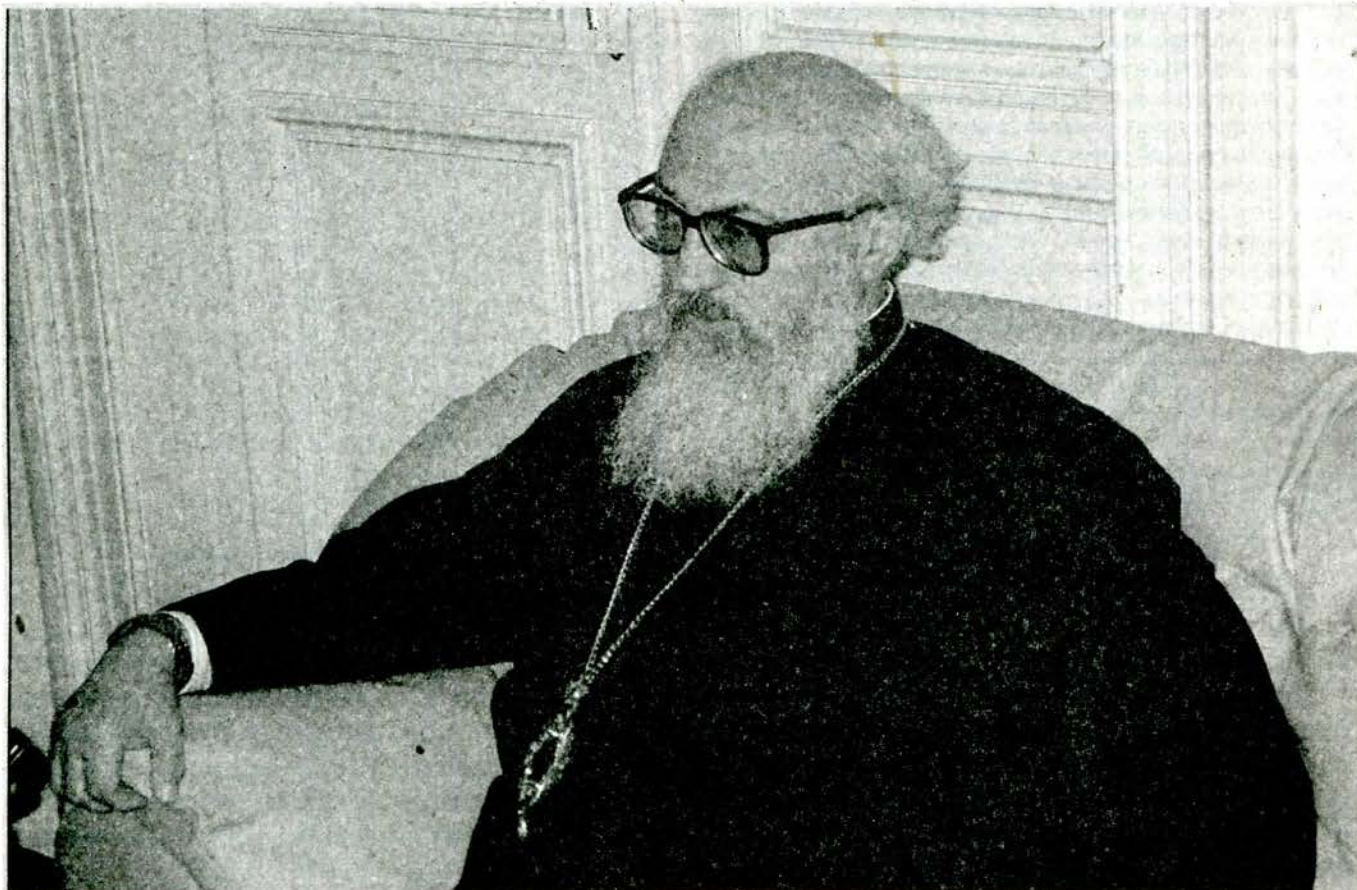
То је питање, не једне године, већ питање векова. И раније су се постављала питања о тој теми, и ми видимо како су тада мудри оци, мудри јерарси и мудри епископи и патријарси Српске православне цркве, као и владари државе Србије, имали ово питање испред себе, на које су знали да дају праве одговоре, да би то питање било решавано, а не решено.

До сада је било неколико покушаја да дође римски првосвештеник у посету земљи нашој, и цркви нашој, али до тога није долазило. Није долазило, што је управо аргументација против те посете, била много јача и важнија од разлога за посету. Због тога су и доношене одлуке да се то питање одлаже до даљег.

Ми смо свесни да нашем, српском, народу никада није би-

ји би могли бити бољи, јер сви смо ми Божија створења), али ми знамо да је Бог човеку дао слободу, као дар Божији, да се определи да буде Божији човек, или да понекада (како Његош каже „страх човеку често образ каља“...). Људи од страха земаљскога, а често и од страха од властодржаца, могу попустити, и заборавити на оно што ће једнога дана пред Богом морати да положи, а то је да се увек мора прво служити Богу, а онда служити људима. И то само у оноликој мери, колико нико од тога нема штете.

Дакле, када је у питању ова наша централна тема, о доласку римског првосвештеника у нашу отаџбину, ја морам рећи да се то питање није постављало на дневни ред нашега Сабора, па чак ни Синода.

ло лако, како на овим просторима, тако и на ширим просторима, поготово у протеклој деценији прошлога века, и ево сада, у овој половини прве деценије новог века. У том периоду наш народ је доста тога трагичног претрпео, и у њему су још увек свежје и болне ране које не могу лако и брзо зацелити, као што нису, још увек, ни зацелиле ране из Другог светског рата, јер још увек имамо „живе сведоке“, који још иду на хумке своје деце, својих рођака, своје родбине, или не могу да приђу тим хумкама, и мислим да због тих људи не би смела да се донесе нека исхитрена одлука која би те људе још више повредила!

А како ће Бог судити онима који су их повредили, или њима који су повређени, е, то остављамо Богу!

Оно што ми, пастири цркве, морамо да урадимо јесте да доносимо мудре одлуке, које неће досипати со на „живу рану сећања“.

Може неко имати симпатију према некој личности (што је сасвим исправно, јер у сваком народу има добрих људи који заслужују поштовање и симпатије, као што има и оних ко-

Уосталом, то је питање искључиво за Сабор, а Сабор у последњих двадесет година (колико сам ја у њему), није донео одлуку да римски првосвештеник може доћи у Србију. И Сабор никога није овластио да га позове.

Свети архијерејски Синод нема право (а мислим да то није ни урадио), да учини такав позив у име Светога архијерејског Сабора, да папа учини посету Српској православној цркви.

Још најмање то право има појединац, поједини епископ, макар он био и патријарх српски, да позове, у име Сабора, и без знања свих епископа, римског првосвештеника. Дакле, буквално нема право ни епископ, нити било ко од клирика, да то учини.

Тај чин, и та одлука мора бити „глас народа“ који је у нераскидивој заједници са нама пастирима и са нашом црквом, јер рекох да ми, у том нашем народу, још увек имамо живе људе (нарочито из последњег рата, јер ево и ја сам тај, и један од њих, који је „живи сведок“, јер сам тамо живео, тамо

сам радио, а тамо сам се и родио), који су тешко пострадали од стране оних које подржава Римокатоличка црква!

И још једном да подвучем – до одлуке Сабора нико нема право да званично представља и у име Сабора позива Римског папу у Србију, ако то није било на дневном реду Сабора, и ако се Сабор о томе није позитивно изјаснио.

Истине ради, морам поменути да је на пар „ванредних сабора“, који су били непотпуни, било неких прича о том питању, али се ни тада нису донеле позитивне одлуке, јер је и тада Сабор остао доследан ранијим ставовима по овом питању, односно да се оно одложи за неко будуће време.

• **Часни оче, за непуних педесет година, 2054. године, биће пун миленијум од Великог раскола и Велике шизме, када је јединствена Христова црква подељена на два дела, на источни – православни, и на западни – католички. Како се тај „неславни“ јубилеј све више и више приближава, то су и све јачи притисци, као и политичке и верске активности, да се постигне помирење и да се постигне поновно организационо и црквено јединство ове две цркве. Међутим и у овим акцијама, и у овим залагањима, преовлађује идеја о наметању доминације католичанства над православљем, и о потчињавању православне цркве римском првосвештенику... Које је ваше мишљење о томе, односно шта је за вас екуменизам?**

Владика Никанор: Тачно и добро сте рекли, да ће за годину дана мање од пола века, за још 49 година, бити хиљаду година од оне кобне 1054. године, и од оног страшног догађаја и страшног дана, који је донео доста последица за цркву Христову, јер је она, као „богочовечански организам“, била разбијена и располеђена на два дела. Тај догађај је имао и

страшне последице у нашој историји; све до данашњег дана.

И ако видимо шта се догађало после 1054. године са нашим народом, онда можемо рећи да, јесте истина да смо ми Срби примили хришћанство нешто раније од тога момента, али наша црква није била организована до тога момента, због чега је наше учешће у том расколу било потпуно небитно.

Оно што је јако важно за српски народ, што треба подвући, не великим словима, већ „словима одавде до неба“ – да виде и анђели на небесима, и људи на земљи, и сви светитељи (првенствено из рода нашега), да је наша црква организована после тога, и да је кроз целу своју историју, као организована институција, давала светитеље и да се увек (упркос тешкоћама у које је западала), борила и изборила за оно што је сматрала да ради и чини на основу Светога предања (на основу Светога писма, Светога Јеванђеља и учења Светих отаца).

Ми ни у чему нисмо оскудевали када је у питању такав однос према расколничкој Римској цркви, без обзира како су они нас називали, јер ми знамо ко је отпао од праве и истинске цркве!

Због тога ја нећу никада прихватити, ни признати да православна црква (која се још зове и Правоверујућа црква), није остала онаквом црквом каквом ју је Христос основао, и заједно са својим апостолима, нама предао.

Ја не кажем да се, у неким ситнијим детаљима, наша црква није мењала, међутим, у својој суштини она је и даље онаква каквом су је оставили Исус Христос и Свети апостоли, што уопште није случај са католичком црквом, која је изменила и увела нове догмате, које ми нисмо могли прихватити, и који до данашњег дана трају.

Наша црква је увек непогрешиво одбацивала све новине католичке цркве

Ако погледамо шта се догађало после 1054. године са нашим народом, онда можемо рећи да јесте истина да смо ми Срби примили хришћанство нешто раније од тога момента, али наша црква није била организована до тога момента, због чега је наше учешће у том расколу било потпуно небитно.

Оно што је јако важно за српски народ, што треба подвући, не великим словима, већ „словима одавде до неба“ – да виде и анђели на небесима, и људи на земљи, и сви светитељи (првенствено из рода нашега), да је наша црква организована после тога, и да је кроз целу своју историју, као организована институција, давала светитеље, и да се увек, (упркос тешкоћама у које је западала), борила и изборила за оно што је сматрала да ради и чини на основу Светога предања (на основу Светога писма, Светога Јеванђеља и учења Светих отаца).

И ми ниучему нисмо оскудевали када је у питању такав однос према расколничкој Римској цркви, без обзира како су они нас називали, јер ми знамо „ко је отпао од праве и истинске цркве“!

Због тога ја нећу никада прихватити, ни признати да православна црква (која се још зове и Правоверујућа црква), није остала онаквом црквом каквом ју је Христос основао, и заједно са својим апостолима, нама предао!

Ја не кажем да се, у неким ситнијим детаљима наша црква није мењала, међутим у својој суштини она је и даље онаква каквом су је оставили Исус Христос и Свети апостоли, што уопште није случај са католичком црквом, која је изменила и увела нове догмате, које ми нисмо могли прихватити, и који до данашњег дана трају!

Тим новинама које је увела католичка црква, наша црква се стално опирала и стално их је непогрешиво одбацивала, јер је била и остала црква коју Христос и Дух Свети воде.

Римски првосвештеник, без Духа Светога и без Христа Господа не може себе представљати ономе делу народа који се 1054. године одвојио и рекао „не можемо се са тим сложити“.

Ми континуирано, и ја први, и највећи део православног народа, па можда и сви, тако мислимо и тако исповедамо.

Тим новинама које је увела католичка црква, наша црква се стално опирала и стално их је непогрешиво одбацивала, јер је била и остала црква коју Христос и Дух Свети воде.

И римски првосвештеник, без Духа Светога и без Христа Господа не може себе представљати ономе делу народа који се 1054. године одвојио и рекао „не можемо се са тим сложити“!

Ми континуирано, и ја први, и највећи део православног народа (па можда и сви), тако мислимо и тако исповедамо.

Кад је у питању екуменизам-заједништво, онда морам рећи да око тога нико нема ништа против, јер је још Господ Исус Христос рекао „да сви једно будемо“.

Ми, његови следбеници и исповедници вере Његове, овде на земљи, тога треба да се придржавамо и ту ништа није спорно, али јесте спорно када се нама испостављају неки услови по којима ми треба да „будемо браћа“ и да будемо екуменисти, односно да будемо „мања браћа“. Е, то је сада, опет, друго питање.

Не кажем да не треба у нечему попустити, ако је у питању нека форма, али ако је у питању суштина која нас је одржала (јер код нас је суштина у поштовању хришћанских догми, хришћанских канона и хришћанског морала и кодекса, и то је суштина онога што је нас кроз векове одржало), и ако се она жели мењати, онда ту нема никакве могућности за договор.

Народна пословица вели да „сложна браћа кућу граде“, док неки на то додају да „несложна граде две куће“, једну до друге, па је и то могуће и прихватљиво, само ако се међусобно уважавају, ако један другог не ометају, и ако сваки ради свој посао.

На жалост, било је кроз историју доста примера да је Западна римска црква, на многим концилима-саборима, па помоћу унија, и сл. покушавала да наметне превару Источној православној цркви.

Иначе, ову реч „екуменизам“ ја бих избацио из речника, и ја је не употребљавам, јер то није за нас прихватљива реч. Заједништво још увек није исто што и слобода, а ми имамо слободу као Божији дар, која је (после живота), највећи дар од Бога нам дат.

Е, том слободом свако од нас се служи на начин како зна и како уме, и то је оно је лично у сваком човеку.

Нама је најважније да ми постигнемо јединство кроз Бога, преко Христа, и само у њему ако будемо, ми ћемо остварити заједништво. То је суштина, јер Исус Христос је тај који ће нас помирити и сјединити, а никако неки човек, у неком Риму (или из Цариграда, Вашингтона, Москве, Београда...), па ма какав да је, и ма колико да је честит.

А што се тиче појма и садржаја слободе, онда ту апостол Павле каже: „Све ми је слободно, али ми све није корисно“. Слобода коју нам је Бог дао, то је слобода да се одлучимо за добро, и да то за шта се одлучимо да радимо за себе, никада не сме бити на туђу штету. И овде, у овом садашњем „екуменизму“ који се пропагира, углавном се тражи некакво „заједништво“ на нашу штету.

Зато ја такав „екуменизам“ а приори одбацујем, зато што нема ни зрнце суштине јединства у Богу.

Екуменизма никада неће бити док ми не будемо имали заједничко „јединомислије“, али не формално, него „јединомислије“ кроз Свету литургију, да га истом вером исповедамо, и да га онда крунимо заједничком чашом.

Пошто тога сада нема (а да ли ће га и када бити ја не знам), моје је мишљење да сада није време за посету римског првосвештеника нашој цркви и нашој држави. То су објективни разлози, а не то што ми њега не навидимо. Он се овде не би појавио као личност, већ као институција и као

историјска чињеница, а то је још увек болно за многе наше људе.

Знам сигурно да је српски народ Божији народ!

• **Реците нам нешто о актуелном стању православне свести код наших људи. Колико је искрености, убеђења и поштења у поновном враћању Срба „вери својих прадедова“, а колико је то све манифестационог карактера, и без дубинских осећаја, као и без православне добродушности?**

Владика Никанор: То питање заиста није тешко, али је тако комплексно, историјско и кључно, да би одговор на њега захтевао целу једну студију. Али ако бих покушао да на њега одговорим једном реченицом, онда бих рекао следеће:

Ово што се сада догађа са српским народом говори о томе да смо ми несумњиво (и ја не само да у то верујем, ја то знам сто посто), да је српски народ Божији народ! Бог чува српски народ!

Ако бисмо гледали на нас саме, на наше вође, па и на неке наше духовнике (јер ја не браним никога, као што не браним прво самог себе од грешака), као и оно шта смо радили, шта нисмо, шта смо говорили, и тако даље, онда би било реално да нас Бог збрише са лица земље (по нашим заслугама), али можда Бог види и хоће да покаже – Срби, ви сте мој народ, и то баш зато што сте пролазили кроз такве тешкоће, кроз које сте пролазили, и упркос којих сте чували и сачували моју веру. Ону веру коју сам вам ја предао. Ето, зато сам вас наградио светитељима (којих ми Срби сада имамо преко 100 из нашега рода).

Ми смо непокорни били моћницима овога света, али смо били послушни Богу. И ове две речи су врло важне – непокоран и послушан! Ми смо народ који је увек остајао са Богом! И када му је најтеже било, наш је народ чувао нашу веру, без обзира под каквим је пострадањима и тортурама био, било физичким, било психичким, као оним које је над Србима спроводио комунистички режим.

Све се то данас види, и све је то богоугодно, и Богу, као и нама, пастирима.

Зато је сада најважније да овај поклон, од Бога нам дат, овај масовни повратак нашег народа својој вери, искористимо да, нарочито нашу децу, васпитамо у духу прадедова, и у духу поштења, рада и љубави.

Зато упућујем апел родитељима наше деце, да воде своју децу на часове веронауке, као што и њих умољавам да се не устежу да и сами приме милост Божију, кроз крштење и кроз службу Божију. Нека у себи не праве блокаде према Светосављу и нека се радосно предају осећањима која су, у слободи и љубави, узносила њихове претке до небеских висина.

А ово грађанско васпитање у школама, оно је систематски планирано против српског народа, и оно је још једна подвала коју нам подмећу наши љути непријатељи. Молим вас, како тај предмет може бити замена за веронауку? Па никако, јер сви предмети заједно не могу заменити веронауку, која је вера у Бога, наука о Богу – наука вечнога живота. И све то што ту научимо, то је оно једино што ћемо однети пред Бога, док сва остала знања за Бога нису важна.

Још и ово да додам – веронаука би требало да буде обавезан наставни предмет, јер би тек тада имала смисла као школски предмет, и јер би стимулисала ђаке да још више и боље савлађују Божију науку.

Много вам хвала, преосвећени владико!

Бог у хвала!

Др Славенко Терзић, историчар,
за „Велику Србију” говори о најважнијим српским питањима

Судбина куће на сред пута

Разговарао: Владимир Ђукановић

Др Славенко Терзић је несумњиво један од наших најеминентнијих историчара. Између осталог, његово изузетно познавање историје Балкана сврстало га је у сам врх балканолога, тако да у међународним круговима речи за веома цењеног научног радника. Његове бројне књиге и научни радови оставили су дубок траг у историјској науци, а српском народу отворили могућност да се свуда у свету брани истином и аргументима.

Према његовом мишљењу, све што је урађено за протеклих пет година на Косову и Метохији од тзв. међународне заједнице до краја је компромитовало ту заједницу и демаскирало њене праве циљеве. Истиче да је НАТО омогућио албанским терористима да се конституишу као легална војна сила великоалбанских идеолога на Косову и Метохији. У ширењу НАТО-а не види ништа добро ни по Србију ни по европску цивилизацију. Не искључује могућност интернационализације тзв. „војвођанског питања”, коју ће пратити разноразни измишљени аргументи. Уједно поручује да не смемо изгубити веру у себе и у праведност наших циљева, јер, како каже, успели смо да опстанемо у тешким временима само зато што су наши преци имали веру у себе, што су чували своју културу, традицију, историју, веру.

• **Како као наш еминентни историчар видите Србију данас и који су разлози због којих смо данас дошли у овако незавидну ситуацију?**

Не треба много мудрости да би се схватило да се Србија налази у једном од најдраматичнијих периода своје нове историје. Било је, наравно, и тежих ситуација. Ако имамо у виду новију историју, и ако занемаримо векове живота под туђинском влашћу, пре свега турском, врло драматична је била 1813. година, након слома Карађорђевог устанка и сурове турске одмазде. Још драматичнији је био слом 1915. и повлачење преко Албаније. Али, те историјске ситуације су биле јасније, уочљивије је био противник који је наступао „отворених карата”, без данашњег лицемерја и хипокризије.

Сваком иоле савеснијем аналитичару пада у очи да је Србија под неком врстом међународног надзора, а очигледно је да је њена јужна покрајина Косово и Метохија под окупацијом војних снага НАТО-а. Окупација је, као што је свима добро познато, уследила након НАТО агресије 1999. године, која је у ствари представљала војну подршку великоалбанској сепаратистичко-терористичкој акцији косовско-метохијских Арбанаса. Поред ове ситуације која је врло очигледна, у Србији се дискретно подгревају и друга могућа жаришта која би довела до потпуне дезинтеграције земље и практично свођења Србије на грани-

це пре 1912. године, или још уже – границе некадашњег Београдског пашалука. Запад, а у првом реду Средња Европа, настоји деценијама да онемогући праведно решење српског питања на Балкану, стварањем српске националне државе у духу начела народности које је било основа конституисања модерних европских држава. Као што се зна, таква српска тежња је од стране вишевековних центара моћи означена као наводно империјални пројекат „Велике Србије”, с циљем компромитовања праведних српских тежњи. Данас се свим Србима намеће осећај историјске кривице због тога што су желели и желе само оно што већ имају скоро сви европски народи. Разлози за стање у коме се налазимо су бројни и нису само спољашњи, који су вероватно пресудни, него и унутрашњи, а налазе се у нама са-

мимо и у нашем схватању општег добра и националног интереса.

- **Јасно је да је Србија одувек била угрожена са те германске стране, односно од Аустро-Угарске и Немачке. Међутим, ни другим великим силама, тзв. савезницима, такође нисмо били најмилији?**

Током нововековне историје савезништва су се мењала зависно од односа међу великим силама. Али, све до наших дана увек су постојале макар две групације супротстављених сила, што је олакшавало положај малим народима да маневришу супротстављеним интересима великих сила. За Србију и све Србе кључно је било то што никада нису имали моћног а довољно поузданог и чврстог савезника на кога би се могли ослонити у свакој невољи. Током деветнаестог века и све до пропасти царске Русије 1917. године, Русија је била главни спољнополитички савезник Срба у остваривању њихових националних тежњи, али и Русија је знала да српске интересе гурне у страну како би остварила своје политичке интересе на Балкану. То је било најочигледније у време Велике источне кризе 1875-1878, и око препуштања Босне Аустро-Угарској и око стварања Велике Бугарске.

Трагика геополитичког положаја Србије и Срба лежи у чињеници да су западне силе, са ретким изузецима, по правилу сумњичиле Србију да је продужена рука руског утицаја на Балкану, док се истовремено у руским дипломатским и интелектуалним круговима са подозрењем примало свако шире отварање Србије према Западу и вредностима западне цивилизације. Главни противник српских тежњи била је Аустро-Угарска и уопште немачки блок са својим сателитима. Из те политичке баштине проистекли су носиоци разбијања југословенске државе, који и данас подржавају све што може да нашкоди Србији и Србима, с крајњим циљем да српски фактор на Балкану у потпуности маргинализују. Парадоксално је да је тај средњеевропски клерикални концепт политичког устројства на Балкану прихваћен од стране америчке демократске администрације. Сви они данас подржавају остварење политичких пројеката Велике Хрватске, Велике Мађарске и Велике Албаније.

- **Одакле онда понуда Лондонског уговора из 1915. године Србији, управо од стране великих сила, односно оних сила које су се бориле против Аустро-Угарске, али које нису према нама никада имале симпатије? Тај уговор нам је нудио границу онога што се данас назива „Велика Србија“?**

Радило се о стицају историјских околности почетком двадесетог века, односно великом сукобу сила Антанте с једне стране и блока Централних сила, с друге стране. И једна и друга страна је желела да на почетку Првог светског рата привуче савезнике на своју страну. Србија је била без остатка на страни Антанте, али савезници, који увек пред очима имају прво своје интересе, раде на придобијању Италије и Бугарске. Полазило се од става да Срби треба да изађу из тога светског рата са решеним националним питањем.

Силе Антанте су сматрале да након рата српској држави као минимум треба да припадну Босна, Херцеговина, део Македоније и део јужне Угарске, као и велики део или цела Далмација. Западне границе те државе требало је да иду линијом Пакрац-Сплит, а на југу држава је требало да иде до Прилепа. Од Србије се очекивало да учини уступак Бугарској у Македонији. Маја 1915. британски министар спољних послова Едвард Греј је забележио да ће „победа савезника обезбедити Србији најмање ослобођење целе Босне и Херцеговине, њихово уједињење са Србијом и широки излаз на Јадран, у Далмацију”.

- **После Првог светског рата на крајње волшебан начин створена је Албанија како би се Србији спречило излазак на море. Колико се стварање Албаније у данашњим границама рефлектује на комплетну геополитичку ситуацију Србије, посебно у оквиру жеље великих сила да нам отму Косово и Метохију?**

Неспорно је да албански народ има право на своју државу. Он је ту државу и добио 1912. године, истина више вољом великих сила, пре свега Аустро-Угарске, него сопственим снагама. Та држава се, као што знате, зове Албанија. У чему је, међутим проблем у тумачењу тзв. албанског питања? Стварањем албанске националне државе 1912. године мањи делови албанског народа остали су да живе као националне мањине у тадашњим суседним државама: Србији, Црној Гори и Грчкој. С друге стране, делови српског народа остали су да живе у Албанији као српска национална мањина, или делови грчког народа који је остао да живи на југу Албаније као грчка национална мањина. И шта се онда десило. Српска мањина у Албанији је већ између два рата била изложена денационализацији, да би после Другог светског рата та денационализација била врло брутална.

Чешки етнограф Нидерле наводи да је почетком 20. века у разним деловима северне Албаније живело око 100 хиљада Срба. Руски слависта и етнограф Селищев обја-

вио је између два рата изванредну књигу „Словенско становништво у Албанији” (на руском). Већ између два рата мења се врло распрострањена словенска топонимија у Албанији. Тако је дошло до парадоксалне ситуације да Албанија као држава, насилним мерама, врши денационализацију Срба, а у време Енвера Хоџе мења њихова презимена, поништава језик и културу и руши цркве, док с друге стране свим средствима подстиче сепаратистичку и, у појединим периодима, терористичку активност своје мањине у Србији и Југославији.

Уместо да ради на томе да албанска мањина поштује државу у којој је остала да живи и да на тај начин буде мост добросуседске сарадње, Албанија и њена мањина постају носиоци пројекта етнички чисте Велике Албаније, у којој нема ни трунке простора за нормалан живот других народа, а нарочито Срба. Нажалост, албанске политичке вође су увек радије пристајале да буду експоненти политике неке од великих сила, више него што су желеле да заједно са осталим балканским народима граде слободан и независан Балкан у духу начела – Балкан, балканским народима.

Било је у прошлости међу Албанцима људи који су желели сарадњу са Србијом и Србима, али они очигледно нису имали довољно снаге да такав став наметну као дугорочну националну политику. Најбољи пример те политике био је Есад-паша Топтани, у време Првог светског рата, нешто раније током 60-их година 19. века Целал-паша из области Мата, а било је и још неких примера. Није у историјском интересу албанског народа да буде употребљаван као „ударна песница” против Срба, а углавном за рачун великих сила.

• Како видите данас Косово и Метохију?

Без сумње то је окупирани део Србије. Политички и војни руководиоци те акције нису поштовали ни минимум онога што су сами прихватили у оквиру Резолуције 1244 Савета безбедности, а то је да изванредан број војника и полицајаца врши све послове у покрајини, која је и том резолуцијом још једном потврђена као суверени део Републике Србије, односно тада Савезне Републике Југославије.

Све што је урађено за протеклих пет година на Косову и Метохији од тзв. међународне заједнице до краја је компромитовало ту заједницу и демаскирало праве циљеве. НАТО је омогућио албанским терористима да се конституишу као легална војна сила великоалбанских идеолога на Косову и Метохији, тзв. „Косовски заштитни корпус”; омогућио им је да пред очима целог света (спречавајући наводну „хуманитарну катастрофу”), до краја остваре свој

великоалбански план етнички чистог Косова и Метохије који би требало да буду проглашени независним, а потом припојени Албанији.

Катастрофа која је створена доласком НАТО снага није само српска, ни европска, него планетарна: након 1990. године убијено је и нестало неколико хиљада Срба, као и Албанаца који су били лојални својој држави, протерано је до 300 хиљада Срба и других припадника етничких заједница, срушено око 150 добрим делом врло старих цркава и манастира, највећим делом преорана српска гробља, срушени сви српски споменици културе и спомен обележја, спаљен највећи део књига на српском језику и тако редом. У срцу Старе Србије, Срби данас не смеју на улици или било где на јавном месту да проговоре својим језиком, а цивиловани свет тријумфално пушта из затвора у Хагу доказаног ратног злочинца да би се слободно бавио својом активношћу. И још након свега тога међународни посредници нас убеђују да су Албанци „јак фрустрирани”. Па, има ли већег цинизма?! На Косову и Метохији је угрожена не само српска, већ европска и светска хришћанска баштина, угрожена је основна идеја слободног света, о елементарним правима човека на живот и сопствени језик. Срби су данас у овом делу света људи изван закона и било каквих права. И за све то албанска мањина још треба да буде награђена даривањем једног дела Србије!

• Плашите ли се да ће доћи до насилног проглашења независности Косова и Метохије?

Не искључујем такву могућност. Током наше историје често се дешавало да западне силе донесу крајње бездушне одлуке које су нама ишле на штету. Међутим, уколико се тако нешто догоди, тј. ако нам силом, због војне надмоћности, отму Косово и Метохију, ми као држава на то никада не бисмо смели да пристанемо, нити да признамо такво стање. Верујем да у Србији нема ниједног одговорног политичара који би пристао на тако нешто. Ако ми сами не потпишемо отимање једног дела своје територије, и правно и морално моћи ћемо ми или наши потомци да се боримо за ослобођење тог насилно отетог дела наше земље.

• Ипак сте помало скептични када кажете да у Србији не постоје одговорни политичари који би пристали на независност Косова и Метохије?

Искрено, јесам скептичан. Склон сам да поверујем да има таквих политичара или боље рећи неодговорних људи. Неки лакомислени, а властољубиви и похлепни људи, углавном из маргиналних политичких групација, верују да

• Поменули сте утицај Ватикана на овдашње прилике. У којој мери Ватикан утиче на прилике у односима Србије и Црне Горе? Да ли се под његовим патронатом ствара секта Мираша Дедејића која себе назива црквом, па и некакав матерњи језик који се у Црној Гори уводи уместо српског?

Не пратим дневнополитичке активности Римске курије, али имајући увид историјске чињенице које нам говоре да је Ватикан имао велики утицај на сва дешавања на Балкану, верујем да и данас то исто чини. Данашње деловање се, вероватно, своди на то да се Црногорци подстичу у својим намерама да докажу да нису Срби и да су првобитно били римокатолици. Таква политика је заправо наставак онога што је један од идеолога усташког покрета, фра Доминик Мандић, написао у својој књизи „Црвена Хрватска”, да су Црногорци заправо црвени Хрвати. У закључку књиге он дословно каже: „И зато хрватски повјесничари требају будуће обрађивати повијест Дукље, напосе дукљанске краљевине 11. и 12. столећа, као саставни дио хрватске повјести. А данашње Црногорце у којима тече крв старих Хрвата ваља да Хрвати са симпатијама сусрећу и помажу њихову борбу за неовисношћу и самосталношћу Црне Горе и црногорског народа”. Иначе, Фра Доминик Мандић је био врло активан у пребацивању усташа и самог Анте Павелића преко Италије у Јужну Америку после пораза фашизма 1945. године. Данас је на делу управо та великохрватска политика, где се Хрватска најдиректније експонира, са циљем да преотме Црну Гору, односно да међу црногорским сепаратистима има што већи утицај. Наравно, у томе има велику помоћ Ватикана.

би пристајањем на отимање Косова и Метохије могли бити добро награђени на путу своје међународне каријере. Не само што би таквим гестом били за свагда компромитовани у свом народу, него верујем да ни у очима својих ментора не би никад имали ни трунку искреног поштовања јер за цивилизовани свет то би био недостатак елементарног родољубља.

• **Говорили сте о могућем стварању Велике Албаније која би била уточиште радикалног ислама. Колико би стварање независног Косова и Метохије у овом моменту било пинципална капиела муслиманима у Рашкој да крену у своје сепаратистичке планове?**

Да се разумемо, стварање независног Косова и Метохије, а потом и Велике Албаније, не би само угрозило Србију, већ би то био подстрек ширењу исламског фундаментализма ка централној и јужној Европи. Наравно да Србији прети нови талас сепаратистичких тежњи. У том оквиру потенцијално извориште сепаратне политичке акције може бити Рашка област.

Већ 1917. аустроугарске окупационе власти организовале су једну конференцију у Сјеници која је донела „резолуцију“ о припајању Рашке области (у тексту се каже „Санџака“) Босни, или о аутономији овога региона. Зато

• **Да ли је нама уопште интерес да улазимо у ЕУ?**

Нисам стручњак за економију, тако да тај економски фактор није поље где бих могао да пружим поуздан одговор. Али, свако ко прати штампу, светске токове у економији, повлачење политичких потеза великих сила, може да има неко опште гледиште. Пратећи шта се дешава у Мађарској, Пољској и Чешкој, јасно је да је на делу уништавање националних економија од стране мултинационалних компанија. Мултинационалне компаније не трпе конкуренцију, па ни ону најмању, и њихов циљ је успостављање апсолутног монопола у сфери производње којом се оне баве. То је једна крајње бездушна политика апсолутног уништења националних економија. Њима су потребни тржиште, сировине и јефтина радна снага.

не чуди данашња политика западног света, јер је она наставак једне старе политике, где се у борби против православног света тражи савез у исламском фронту.

Када су у 15. веку Османлије биле под зидинама Цариграда, Римска курија је искористила слабост источнохришћанске цркве зарад стварања Фирентинске уније, односно зарад тога да кардинал Исаија Кијевски служи мису у Цариграду. Уместо да на делу покажу хришћанску солидарност и да заједно са хришћанима у Цариграду бране град од Османлија, њима је било важније да подривају источнохришћанску цркву без обзира што је била пред падом под Турке. Данас су Срби, као већином православан народ, на удару радикалног ислама, али за западни хришћански свет, односно пре свега за Ватикан, то није толико важно. Они морају да буду свесни да се панислализам неће зауставити само на Србији, већ да је његова намера да продре што дубље у Европу. Не заборавите да су Османлије дошле до Беча крајем 17. века и да је тек онда Европа схватила каква јој опасност прети. Данас је западни хришћански свет у највећој мери савезник радикалном исламу, то показују Босна и Херцеговина и Косово и Метохија, без обзира што исламски фундаментализам представља огромну опасност по саму Европу. То јесте апсурд, али најжалост, то је сурова истина.

• **Па то показује и деловање Запада према Србији, зар не?**

Управо тако. Током ратова деведесетих година 20. века на овом простору НАТО је у више наврата бомбардовао Србе. Прво је то учинио у РСК, бомбардујући положаје ВРСК, и допринео слабљењу војне моћи РСК, што је касније довело и до војне окупације РСК од стране Хрватске. Затим, бомбардовали су и војне и цивилне објекте у РС, јачајући војне позиције муслимана у БиХ, да би се све на крају завршило суровим бомбардовањем СРЈ 1999. године. У свим тим акцијама они су помагали радикални ислам на Балкану и зато борба западног света, нарочито САД, против тероризма данас делује крајње неискрено. Плашим се да ће Европа сувише касно схватити каква јој опасност прети од ширења таквог снажног покрета. Видели смо шта се догодило у Њујорку, Лондону и Мадриду. Плашим се да ће се догађати још горе ствари уколико се на време не схвати опасност од ширења фанатичног радикалног ислама. Али, Запад је тај који подстиче и жели да контролише овакве и сличне покрете.

• **БиХ, Рашка област, Косово и Метохија... ствара ли се то тзв. зелена трансверзала?**

Моја специјалност, као историчара, је Балкан. Из тог угла, чинило се да су Османлије потпуно потиснуте са Балкана поразом Турске 1912. године. Међутим, данас се више не може тврдити да се Турска неће поново вратити на Балкан или исламска империја у генералном смислу. Сећам се изјаве бившег турског председника Тургута Озала који је рекао да су границе бившег Османског царства заправо границе интересних сфера Турске на Балкану. Турска је моћна држава, и економски и војно, Турци су веома ратоборан народ. Ислам у свом радикалнијем облику захвата и Турску. Баш због тога, не треба искључити могућност да

дође до покушаја спајања босанско-херцеговачких муслимана, преко Рашке области, Косова и Метохије, Македоније и дела Бугарске са Турском. Тешко је предвидети будућност балканског простора. Балкан под протекторатом, завањен и подељен, без свести о себи.

• **Хајде мало шире да сагледамо ствари. Колика опасност прети хришћанској Европи уколико Турска уђе у ЕУ?**

Турска несумњиво има жељу да постане лидер тзв. турско-туранског света. То је простор од Индије до Балкана. Иако то у овом моменту представља тешко остварљив пројекат, Турска ипак делује на том простору путем културе. Посебно је то изражено у Узбекистану, Азербејџану и околним областима. Штампāju се карте Велике Турске која захвата Крим, врши се утицај на кримске Татаре, добар део њих школује се на турским универзитетима. Ствари у будућности су тешко предвидиве, с обзиром на понашање Турске и њено дискретно подржавање панисламистичких покрета у БиХ, затим на Косову и Метохији, Бугарској, Рашкој области и на свим осталим подручјима где ова држава види свој интерес. Међутим, још једном понављам, без обзира на толики утицај Турске, највећи кривци за ширење радикалног ислама управо су земље западног хришћанства које на то ширење очигледно благонаклоно гледају.

• **Зашто, према вашем мишљењу, на то благонаклоно гледају?**

Наравно да је у питању интерес. На Западу се плаше повратка утицаја Русије и зато подржавају јачање ислама у југоисточној Европи. За земље западног хришћанства руски утицај је по инерцији њихове идеолошке свести, далеко већи проблем него ислам, што је несхватљиво, али је тако. Они се труде да на све начине сузбију евентуално поновно ширење руског утицаја на земље југоисточне Европе, неутралишући „на време“ могуће ослободити руског политичког и културног утицаја.

• **Један од удара на српску државу је и константан покушај одвајања Црне Горе од Србије. Уколико дође до одвајања ове две српске државе, колико таква чин помаже даље ширењу ислама на простору Балкана?**

Помаже много. То је директна помоћ. Баш на том примеру се види апсурдност и политика двоструких стандарда Запада. Али није ислам наш главни и једини противник: западни кругови су још увек моћнији. Они све чине не би ли разбили Србију и Црну Гору. Највише се у томе залажу кругови блиски римокатоличким идеолозима Средње Европе, у првом реду Хрватска. Идеологије те политике су у Црној Гори били Савић Марковић Штедимлија и Секула Дрљевић, а данас „монтенегрински“ круг.

• **Како видите будућност Србије и Црне Горе? Хоћемо ли успети да останемо у заједничкој држави?**

Нема никакве сумње да је једини исправан циљ борба за заједничку државу. Другачије нема смисла, јер и у Србији и у Црној Гори живи један те исти народ, живе Срби. Не постоји ниједан разлог, од историјских, преко културних до економских и многих личних, који би нам могао указати да је исправније да живимо одвојено. Уосталом, природно је да српски народ у Србији и Црној Гори тежи ка томе да живи у јединственој држави, као што је било и вековима раније.

• **Да ли црногорске власти намеравају да потисну Српска православна црква у Црној Гори?**

Данас у Црној Гори несумњиво постоји намера да се Српска православна црква потпуно маргинализује и потисне, да се комплетно српско културно и историјско наслеђе маргинализује. Јер до 1945. године никоме није падало на памет, ни у свету, ни овде, да помисли да су Црногорци

нешто друго него Срби. Практично на прсте сте могли да избројите оне који су заступали другачији став, као што су били Штедимлија и Дрљевић, али они су били експоненти усташког покрета и савезници нацистичког пројекта у Хрватској. Дрљевић је ишао чак дотле да је јавно величао став нацистичког министра Розенберга о супериорности германске и динарске расе, па је тврдио да је динарска раса којој припадају Црногорци и Албанци као потомци Илира супериорна. Он у књизи „Балкански сукоби 1905-1941.“ истиче да „државна самосталност Црне Горе за Црногорце није ствар њихове таштине, него нуждна предпоставка за одржање чистоће њихове расе и њихове културе“. Ако данас погледате шта говоре људи окупљени око невладине организације „Дукљанска академија наука и умјетности“ о црногорској нацији, пронаћи ћете истоветност са оним што је говорио и писао усташко-нацистички идеолог Секула Дрљевић. Реч је о опасном пројекту, чији је циљ потпуно разбијање историјски утемељене црногорске традиције, која је неодвојиви део српске традиције. Дели породице, браћу и сестре. Подсетићу вас да је Црна Гора кроз историју сматрана „српском Спартом“ и да су се управо у Црној Гори најјаче сачували косовски мит и косовска традиција. У току је насилна промена духовног и културног идентитета Црне Горе.

• **Да се мало осврнемо на други крај српске земље, а то је Војводина. Мађарске аспирације на Војводину су све израженије. Постоји ли бојазан да би у некој блиској будућности могле и на простору Војводине да се створе јаке сепаратистичке организације?**

Уопште не искључујем могућност интернационализације тзв. „војвођанског питања“, коју ће пратити разноразни измишљени аргументи. Припрема се готово исти сценарио као на Косову и Метохији. Серија наводних инцидената је заправо део те приче: њихов циљ је да се пред очима међународног фактора представи измишљена угроженост Мађара у Војводини од стране српских власти. Тада ће, наравно, „устати“ међународни званичници и затражи-

ти интервенцију, разне видове притисака на Србију, како би се та наводна угроженост Мађара спречила. Великомађарске аспирације на Војводину су заправо плод повампирења политике која је поражена и у Првом и у Другом светском рату. Могло би се рећи да је данашња политика према Србима својеврсни реванш за те поразе.

• **Значи, земље које су настале из поражене Аустро-Угарске данас би да обнове тај пројекат?**

И не само оне, већ и све оне силе које су подржавале немачку политику „Drang nach Osten“, односно „Продор на исток“. Поново се простор Балкана жели ставити под доминантан утицај средњовековног римокатоличког клерикализма. Фридрих Науман је још 1915. године објавио књигу „Средња Европа“, да би 1916. године објавио друго издање под називом „Бугарска и Средња Европа“. Науман се сматра идеологом данашњих немачких либерала, рецимо Геншера и Кинкела. Он заговара концепт „велике Средње Европе“, заправо обједињен немачки свет, Велику Бугарску и Велику Турску. По њему, једини реметилачки фактор на Балкану су Срби. Науман се залагао да простор Балкана буде интересна сфера немачке марке и да Србија буде сведена на простор некадашњег Београдског пашалука који би и као такав био под својеврсним протекторатом.

• **Како као историчар видите аргументе који се све чешће чују, а који говоре да Војводина не би требало да буде у саставу Србије, јер заправо није никада ни била српска територија?**

То су бесмислени аргументи. Историјски гледано, Срби на простору Војводине живе од досељавања Словена на Балкан. Као што вам је познато, на том простору ни Мађари нису аутохтони елемент и ако бисмо тако посматрали историјске процесе дошли бисмо до тога да би Војводина требало да припадне Келтима ила Трачанима. Не може се побећи од чињенице да је велики број Словена током историје био мађаризован.

• **Срби су на простору ондашње Угарске били изузетно економски, али и културно, самостални?**

О томе сведочи чињеница да је „Летопис Матице српске”, као најстарији часопис код Срба, покренут управо у Пешти 1825. године, а да је већ наредне године, исто у Пешти, формирана Матица српска. Јасно је да су Срби у Пешти економски и културно били веома јаки. Да не говоримо о Сент Андреји. Јасно је да су Мађари током векова кроз мађаризацију однородили један део нашег народа, али то никако не може бити аргумент да је Војводина историјски Мађарска.

Наравно, могло би се поставити историјско питање шта се све до данас дешавало са српском националном мањином у Мађарској и зашто су Срби данас у Мађарској сведени на симболичан фактор. Може се говорити о повампирењу концепта Велике Мађарске, која је својевремено била важна карика у стварању Наумановог пројекта велике Средње Европе. Тај концепт је у два наврата, у мањој или већој мери, довео до светских ратова. Мислим да је разбијање СФРЈ 1991. године било први тријумф заговорника концепта велике Средње Европе. Плашим се да се заговорници тог концепта нису довољно уразумили какве би последице њихов концепт могао да има по мир и стабилност у Средњој Европи и на Балкану.

• **Како видите будућност западних српских земаља, односно РСК и РС? РСК је данас окупирана од стране Хрватске, али РС фактички још постоји, мада је под страном окупацијом?**

Историјски гледано, постоји тежња идеолога велике Средње Европе да се успостави гранична линија на Дрини, која би представљала тзв. цивилизацијску границу. Хрватски идеолози и политичари, од Анте Старчевића и Анте Павелића до Фране Туђмана, стално су истицали да би требало успоставити границу на Дрини како би се спречио, како се каже, „бизантиски елеменат да пређе ријеку Дрину”. Та идеја још увек постоји у главама идеолога велике Хрватске. Њихов циљ је потпуна маргинализација српског народа западно од Дрине. Та маргинализација се спроводила геноцидом и бруталним етничким чишћењем српског етничког простора и то је учињено окупацијом РСК. Срби су у потпуности протерани са територије на којој су вековима живели.

Маргинализација се спроводи и у РС која је под протекторатом међународног фактора, односно НАТО-а, који желе да створе унитарну државу. Тај процес је увелико одмакао и РС се све више брише са мапе. Постоји реална опасност да српски народ изгуби свој политички и државни идентитет, оно мало што је добио током ратова деведесетих, уколико се процес унитаризације БиХ спроведе до краја. То што данас ради Педи Ешдаун неодољиво подсећа на политику окупационог гувернера БиХ после Берлинског конгреса, Бењамина Калаја. Иронија историје је чињеница да је пре Педија Ешдауна окупациони представник у БиХ био Волфганг Петрич, корушки Словенац, аустријски дипломата. После нешто више од 120 година, и свега што се дешавало на простору БиХ, поново је за окупационог управника дошао аустријски дипломата. То је заиста иронија историје.

• **Често се чују аргументи да и није толико трагично ако изгубимо све наше територије ако ће једног дана цела Европа бити уједињена. Наводно, територије тада ништа неће значити и у ЕУ сви ћемо бити становници велике уједињене Европе?**

Де Голова Европа је велика идеја, али данас се дешава нешто друго. Земље Западне Европе имају један став према римокатоличким земљама, а сасвим другачији према православним земљама. Прецизније би било рећи према словенским православним земљама, јер се Запад плаши утицаја Русије на православне словенске земље, плаши се

ближег повезивања и сарадње тих земаља. У очима неких утицајних политичара Западне Европе Србија и Срби су предстража руског утицаја, јер смо православни и Словени. Иначе, скептичан сам по питању нашег уласка у ЕУ. Мислим да ће се нама стално измишљати неки нови разлози, услови, уцене и ко зна шта још, које ћемо морати да испунимо како би евентуално тамо ушли. Са друге стране, сама будућност ЕУ је крајње неизвесна. Уосталом, видели сте одговор грађана Француске и Холандије на референдуму о европском уставу. Верујем да ће се временом међу самим чланицама ЕУ појавити ривалитети због различитих интереса које државе чланице ЕУ имају.

Неки историчари сматрају да је ЕУ заправо створена како би се Немачка држала под контролом. С друге стране, очигледно је да Немци ЕУ желе да ставе под свој доминантан утицај, тако да је питање каква је будућност тог пројекта. Моје мишљење је да се не може говорити о јединственој Европи, а да Русија не учествује у таквој Европи. Русија може дати велики допринос очувању европске културне баштине, европске цивилизације и једноставно не сме се заобићи као веома важан фактор.

• **Како гледате на ширење НАТО-а и да ли би Србија требало да се нађе у НАТО?**

У ширењу НАТО пакта не видим ништа добро ни по Србију ни по европску цивилизацију. Оног момента када је пао источни војни савез, односно Варшавски пакт, престала је и потреба за постојањем НАТО-а. НАТО је био противтежа Варшавском пакту. Данас Варшавског пакта више нема, па самим тим не видим ниједан разлог за постојање НАТО. Ширење НАТО ка Истоку је опасна стратегија тога војног савеза, уперена пре свега против Русије. Тешко је довести у било какав склад залагање за цивилно друштво и тако снажну милитаризацију.

• **Да ли је формирање Хашког трибунала и све оно што се тамо одвија заправо финале геноцидне политике која се спроводи над српским народом, посебно с краја 20. века?**

Хашки трибунал је несумњиво, првенствено политичка институција. Настоји да рехабилитује и оправда западне земаље за сва недела почињена на Балкану, пре свега приликом разбијања СФРЈ. Злочин који је почињен над српским народом од стране западних земаља и њихових сателита на Балкану, Трибунал покушава да представи као акцију како би се Срби спречили да остваре наводне своје геноцидне намере. То је апсурд, јер су управо Срби народ који је преживео најмање три геноцида током 20. века.

• **За сам крај, како видите будућност Србије и српског народа?**

Мислим да је неопходна велика обнова Србије, од политике, економије и културе, до демографске обнове. Без обзира на наметање вештачких граница и подела међу Србима, Србија би морала да ојача и да постане као што је увек била, стожер окупљања свих Срба у борби за опстанак. Ако један народ има јасну визију шта жели, са мање проблема ће доћи до свог циља. Плашим се депресије и губитка самопоуздања, као што се поједнако плашим и комформизма који све више узима маха. Рецимо, размишљања да је мени је на Теразијама добро и баш ме брига како је Србину у Бања Луци. То не сме да нам се догоди. Не смемо изгубити веру у себе и веру у праведност наших циљева. Успели смо да опстанемо у тешким временима само зато што су наши преци имали веру у себе, што су чували своју културу, традицију, историју, веру. Не смемо да странчаримо, већ морамо народне и државне интересе да поставимо изнад партијских. Странчарење је опасно по државу.

Избором последњег у низу „способних“ министара изгледа да је на Војску Србије и Црне Горе стављена тачка. Тачка после које не остаје ништа

Аутопсија морала

Пошио је из сукоба са НАТО-ом изашла нејоражена, Војска Србије и Црне Горе је у периоду после булдожер револуције добијала министре који су имали задатак да је сведу на ниво на који је није могло свесити ни девединаест удружених армија. На ниво да више не представља никакву снагу за одбрану народа и државе. И што су радили својски. Почев од Бориса Тадића, приученог експерта за војна питања, преко Давидића, који је заједно са Тадићем у НАТО канцеларијама целог живота. Избором овог последњег, коначно се питање војске решава. За сва времена и без обзира.

Пише: Момир Марковић

Некад давно је наша војска била једна од респектабилних снага и, чини ми се по снази четврта у Европи. Онда су дошли грађански ратови, за њима одвајање територија и свођење државе, а самим тим и војске у српске оквири и српске границе. Кад су проценили да су нам и државу и војску довољно ослабили и да не представља више за њих озбиљну претњу, западни душебрижници су кренули на нас и оружјем. И ту су се жестоко прерачунали. Ни шпијунска активност и споља и изнутра, ни застарела технологија, оружје и опрема ни огромна надмоћ ни непријатељска логистика нису јој могли готово ништа. Нису, јер је наша војска имала висок морал, способне официре и народ и политички врх уз себе. Е али што се не може оружјем, може се другачије. И то „другачије“ нам је дошло оног петог октобра. На крилима булдожер револуције, дојало је и кусо и репато, углавном купљено западним банкнотама и зајало Србију. Један од првих задатака које су добили од својих ментора био је управо онеспособљавање војске и убијање морала код народа.

За министра војног доводе Бориса Тадића, дајући му стриктне задатке. Задатке које је он у потпуности испунио и за то бива награђен фотелом председника државе. Питате се како награђен, кад су били избори, и он на изборима добио. Да мало разјаснимо и ту чињеницу. Странка Војислава Коштунице у почетку није хтела да прихвати обавезу да да безрезервну подршку овом кандидату. Због тога су и мимо воље врха канديدовали свог кандидата.

Намерно кажем странка а не Војислав Коштуница и врх странке, јер су се они обавезали на послушност Западу још у припреми револуције, дакле пре оног октобра. Запад се није много бринуо, знајући да Маршићанин не ужива углед ни у својој странци ни у улици а камо ли у Србији па тако неће бити велика сметња. Изненађење им је представљао број гласова које је освојио Томислав Николић, те су наредили свим послушницима да у другом кругу сви гласају и агитују за Бориса и тек тако су успели да му плате за све послове које је завршио око разбијања војске. А за оне који су већ заборавили које су то Борисове „заслуге“, да их мало подсетимо.

Одмах по преузимању Министарства, наречени министар је преузео кадровске листе и из војске најурео у пензију готово све генерале који су учествовали у рату и који су по косовскометохијским врлетима доказивали и доказали своју стручност, свој морал, патриотизам и родољубље.

Његовом заслугом су у пензију одлазили и генерали који нису ни педесет година живота напунили, дакле генерали од

Читаоци се сећају недавних Станковићевих изјава на телевизији, где је он тврдио да је лични пријатељ генерала Младића и да је то пријатељство учвршћено оног тренутка кад је генерату Младићу предао мртво тело његове ћерке. Тад је тврдио да он никада не би позвао генерала Младића на предају ни ти учествовао у његовом хватању и изручењу. У последњем броју НИН-а, тај исти Станковић изјављује да је питање генерала Младића државно питање и да га он позива да се преда и одговара за „злочине“, за који га терете. Ако је и од Станковића, много је.

којих би војска и држава тек тада имале, и шта да траже и шта да добију. И да се не заборави да је у време министровања овог напирлитаног сноба почела јагма и пљачка целокупне војне имовине.

Други министар, министар који је требало да војску систематски уништи и разори дошао је директно из канцеларија НАТО, у којима су га спремали за тако нешто током целог радног века. Чак је и његово презиме одговарало и карактеру и радном задатку. За време његовог министровања, разорена је целокупна војна индустрија, уништени опитни центри, институти и целокупна пратећа војна инфраструктура.

И наравно, настављена распродаја војне имовине у бесцење. Е, пошто је откривен и обелодањен читав низ криминалних афера и пошто је министар лично ухваћен „са рукама у пекмезу”, морао је бити смењен пре него што је завршио „посао”, због кога су га послали. Требало је наћи нову личност, али личност сличних или истих „моралних” квалитета. И по могућству да не буде компромитован у јавности, а да истовремено буде проверен послушник. Избор је пао на Зорана Станковића, генерала који је недавно смењен са функције начелника ВМА због неких ситних мутних радњи. За ову функцију га је директно кандидовала и чињеница да је већ дуже време проверени пријатељ Наташе Кандић и сарадник њеног Фонда за хуманитарно право. Као патолог који је обишао сва ратишта, могао је много тога видети или чути.

И наравно, исконструисати онако како то одговара злонамерницима. Дакле, профил је у потпуности одговарао. Човек лак на речима, лаком на паре и удворичког карактера. Све је ово гарантовало да ће се посао који су претходна двојица започели, бити завршен. А Скупштина Србије и Црне Горе је одавно прихватила улогу трансмитера преко којег ће захтеви Запада бити претворени у законе и постати обавезујући. Па да мало расветлимо грађанима Србије досадашњи лик и дело овог човека.

Зоран Станковић је завршио Медицински факултет са просечном оценом 6,25 а из судске медицине, предмета који ће му послѣ, као патологу бити основно занимање једва је добио оцену 6. Као патологу запосленом на ВМА, ратни догађаји су му омогућили да се радно ангажује на ратишту и изврши обдукцију многих погинулих војника и цивила и да се упозна са родбином погинулих, предајући им мртва тела изгинулих војника. Тако се и сазнало за Зорана Станковића. А као човек који за афирмацију користи сваки тренутак и сваку прилику, тадашњи мајор (касније потпуковник па пуковник) је, гурајући се мимо и испред осталих бораца грабио за себе све привилегије које му падну под руку. Кад је Станковић у питању, у потпуности се материјализовала она пословица да, кад се креће у рат, прво иде пешадија па артиљерија и коњица, за њима позадина и на крају лифферанти, забушанги и преваранти.

Кад се рат заврши, следи команда „на лево круг!” и онда прво наступају преваранти, лифферанти и забушанги, који покупе одликовања, унапређења, награде и признања а борци тек после њих. Тако се могло десити да Станковић пријави да је у „ратним” условима извршио судско-медицинску обраду око 3500 смртно страдалих особа. Истовремено у својој докторској дисертацији пише да је у теренским условима извршио спољашњи преглед укупно 1360 особа. Дакле, само спољашњи преглед а не обдукција и судско-медицинска обрада. Иначе, његове колеге са ВМА се куну да нису видели лошије припремљену одбрану докторске тезе и да то личило више на неки извештај са ратишта него на научно и стручно дело. У склопу „одбране” Станковић је приказао и филм, у коме се види како он (у наранцастој кабаници) негде нешто копа.

Посао патолога није да држи будак и ашов, него кад се тела страдалих открију и припреме за преглед, утврди како је и од чега покојник страдао. Станковић је у биографији написао да је у два наврата одржао предавања студентима Кингс колеџа у Кембриџу. Питање за размишљање гласи: како, кад не зна ниједну реч енглеског а ни неког другог страног језика. Пише врли Станковић да је држао предавања и у парламентима Велике Британије и Холандије, дакле у Лондону, Хагу, Амстердаму па чак и у Паризу. Као аутор или коаутор је, каже, учествовао у више научно-истраживачких радова у оквиру Института за судску медицину, што је ноторна лаж. Једино је тачно да је Станковић сарадник више невладиних организација. Првенствено оних које је запад формирао против српских интереса и српског народа.

Проверено је да је сарадник Наташе Кандић, јер је заједно са њом припремао многе „пројекте”, које сад Хаг користи против оптужених Срба. У области научних достигнућа, Станковић ће рецимо изјавити да је аутор уџбеника за студенте полицијске академије, из области криминалистичке медицине књиге која броји 350 страна, и требало је да послужи као научна потпора приликом његовог избора у звање доцента на ВМА. Било би лепо, да је истинито. Таква књига, међутим, не постоји. Никад није објављена. Иначе, кад смо већ код Станковићевог „научног опуса”, да бар побројимо све стручне радове у којима је Станковић учествовао, а које смо успели да пронађемо. Намерно кажемо учествовао, јер ниједан није сам урадио. То су:

- Морфолошке промене у ткиву тестиса, након примене цитостатичке терапије.
- Антропометријске вредности тестиса и њихов значај.
- Тумори тестиса у материјалу Института за патологију и судску медицину ВМА за период 1968-1986.
- Редак случај повреде пениса.

Није нам намера да тврдимо да су ови органи небитни, напротив, сматрамо да је сваки део људског тела битан за живот и здравље, али како то да је Станковићеву пажњу и стручну „памет” окупирала баш ова врста органа и здравствених проблема из ове области. Није ли ту подсвест умешала прсте па би Фројд (да је којим случајем жив) имао пуне руке посла.

Прича „чаршија” да је импотенција основни узрок овакве његове оптерећености репродуктивним органима. Министар Станковић лаже и кад каже да га је лично Бутрос Гали именовано за експерта УН јер до сада нико није видео сертификат о именовану. Лаже и кад каже да је „ауди” Аб купио од лекарске плате јер га је почео возикати тек после разговора са Лалетом Секулићем, фармакотрговцем на велико. Лале добио на тендеру снабдевање ВМА лековима и материјалом а Станковић купио „ауди”. Ко разуме – схватиће. Е, таквог човека је Скупштина Државне заједнице Србија и Црна Гора, недавно именовала за министра војног. Аферим....

У августу 2001. године је Станковић у Хагу, „браневћин” генерала Крстића рекао да су страни експерти професионално, етички и стручно урадили посао, чиме је директно „локопао” генерала Крстића, стављајући му на леђа све лажи које се у извештају и у оптужници налазе. На интернету се може наћи цело суђење генералу Крстићу и констатовати колику је штету претрпео генерал овим Станковићевим сведочењем. Генерал Крстић је добио 46 година затвора а српски народ, први пут судску пресуду са квалификацијом геноцид. Колико је добио Станковић, нисмо успели да сазнамо.

Упркос тешкоћама, Земун држи Шешељев корак

Капље и кад су славине суве

Великим напорима је из буџета и захваљујући људима добре воље општинско руководство положило шест хуманости збрињавајући десетине и стотине грађана у невољи која их је снашла: беда, немањина, болест, бескућништво. Иако социјална проблематика није у надлежности градске општине, више стотина хиљада динара подељено најугроженијима.

Пише: Жана Живаљевић

У некадашњој „огледној“ радикалној општини Земун, у којој је Српска радикална странка сада већ далеке 1996. године освојила апсолутну одборничку већину и још и данас видљивим резултатима окончала мандат крајем две хиљаде, настављена је пракса коју је зацртао први вишестраначки градоначелник др Војислав Шешељ. Захваљујући тим траговима, богатом завештању, започетој инфраструктури и политици која је требало да покаже како би радикали радили и на ширем плану, у целој Србији, Земун је остао симбол радикализма у свести сваког нашег грађанина.

И онда је општинској управи било тешко да се избори са свим административним кочницама, али је данас много теже, а ипак успева да остане на зацртаној траси.

Општинска управа ефикаснија од надлежних

Међутим, када се каже хуманост или помоћ општине, обично се и с правом мисли на материјалну подршку из изворних прихода, који могу бити посредовани у виду спонзорства или донација захваљујући угледу одређене управе и њеним способностима да анимира локалне партнере. Давања надлежних центара за социјални рад обично су лимитирана одређеним бирократским заврламама, које су честа баријера до такозваног „егзистенцијалног минимума“. Поред тога што су тешко остварива због прописаног цензуса, она су симболична и увредљива брига државе, и свакако тема неких других прича.

Градска општина Земун је, у вези с тим, одлучна да помогне најугроженијима „у стању хитне потребе“ на језику социјалних радника, на седници Општинског већа одржаној 3. децембра 2004. године (убрзо после конституисања власти) и на предлог председника Гордана Поп Лазић образовала Комисију за хуманитарну помоћ и помоћ социјално угроженим лицима. За њеног председника именована је Бранкица Терзић, иначе и члан Општинског већа Земуна, а за чланове Никола Батањац (такође члан Општинског већа) и Весна Ковачевић, шеф општинског Одсека за друштвене делатности.

Том приликом је решењем утврђен и делокруг рада Комисије: да разматра захтеве грађана и одлучује о приоритетима, док је за стручне послове задужен Одсек за привреду, финансије и друштвене делатности заједно са Одсеком за општу управу.

Осим Комисији, грађани захтеве могу упутити директно Општинском већу или председнику општине.

Коверте за грађане

Сав вишак који се из изворних и ванредних прихода од уплата нашао у општинском буџету усмерен је на овај вид помоћи грађанима. Тако је од образовања Комисије до да-

нас најугроженијима подељена једнократна помоћ у износу од 3.000 динара. У јуну месецу своја следовања подигли су Љиљана Драгичевић – Алексић, Милан Дукић, Љиљана Ракић, Душковић Петровић, Милорад Путић, Катица Тука, Драгица Богучевић, Нада Галић, Бранислава Новаков, Надежда Каменовић, Анђелка Прокопљевић, Горздана Борђевић, Борђе Кураица, Мирко Стојановић, Бисерка Алексић, Владица Гочманац, Снежана Вида, Мирослав Митровић, Огњенка Вулић, Зора Вејиновић, Томо Јовановић и Драгмила Филиповић, из свих делова и насеља земунске општине.

Строго се водило рачуна да се из приложене документације и према прикупљеним средствима за ову намену Комисија не огреши о убогу сиротињу, каже нам Весна Ковачевић. Јер, илустрације ради, од почетка њеног рада до ових дана прикупљено је скоро стотину захтева грађана. А упра-

ва чини све да у будућој деоби помоћ буде и вреднија, и за већи број најугроженијих.

Сваки четврти са списка добио помоћ

Иако су на пријему грађана у кабинету председника општине добили савет да се званично обратe Комисији и речено им је да социјална помоћ не спада у општинску надлежност, они који су пресавили табак и захтев са пратећом документацијом којом доказују своју тешку материјалну ситуацију предали на писарници, ипак су добили позитиван одговор. Додуше, тек сваки четврти, али су се ствари покренуле са мртве тачке.

Управа налази снаге да одвоји нова средства за ове намене и обрадоваће и помоћи нову „туру“, сазнајемо из редова Комисије.

Љиљана Драгичевић је тешког здравственог стања, без посла, самохрана мајка двоје малолетне деце, која заједно примају свега 1.300 динара на име алиментације, и то је сав приход којим ова трочлана породица располаже. И хлеб је проблем, а немоли потрешштине за два ђака. Помоћ од скоро три алиментације добродошла је да „окрпи рупе“, да се поштено наједу. На жалост, Љиљани се тражи помоћ при запослењу, јер је и здравствено оронула од животних недаћа.

Случај Ђорђа Кураице, који је трбухом за крухом, од немила до недрага стигао до зидова на Алтини, посебна је прича. Многочлано домаћинство Кураица, слично Драгичевићима, кубури са елементарним у кући. Зиму су провели у соби затвореној ћебадима и најлонима, а у кући имају чак и бебу, коју нису могли поштено да огреју прошле зиме. Обраћао се Ђорђе у тешкој невољи свима, и Комесаријату за избеглице и Црвеном крсту и међународним хуманитарним организацијама, али без много успеха. Син је оставио породицу и отишао у други град да им зарађује хлеб. У међувремену се задужио да за следећу сезону обезбеди макар прозоре и врата. Захвалан на симболичној, али тако вредној помоћи у невољи, Ђорђе каже да ће запамтити пружену руку. Први пут му је држава, ма како симболично, отворила врата и пружиала наду.

Ове три хиљаде у највећем броју случајева дошле су у руке самохраних родитеља, махом мајки, али су дате и за лечење и рехабилитацију чланова породица у очајном материјалном стању.

Халиловићи нису занемарени

Наравно да се овим списак грађана којима је општинска управа помогла не исцрпљује. Хтели не хтели, Земунци су се нашли први у прозивци за одговорност према трима породицама којима су подземни лагуми једноставно зимус, у време великих киша, „прогутали“ домове. Покренуло се и клизиште, а погођени непогодом били су срећни што су пред стихијом извукли живе главе. На налог Гордане Поп Лазић интервенисало се хитро и обезбеђен им је приватни смештај у коначишту „Централ“, за који је укупан цех покрила општина, док се градоначелник Београда премишљао где ће са чувеним Халиловићима, како су најчешће гласили ударни наслови у дневној штампи тих дана.

Слична несрећа поновила се и током лета, када је осам породица остало без крова над главом у поплавама које су стравалиле у Дунав њихове кућерке. Подигла се нова оркестрирана кампања против земунске општинске управе, иако су сви функционери редовно обилазили привремено смештене несрећнике, а убрзо из буџета одлуком Општинског већа по десет хиљада динара поделили Ремзију Јетишију, Сећи, Незиру, Долијети и Незиру Ђеримију (другом рођаку), Љуљети Оки и Мухамеду Османију.

Кров у Прегревици 213 до зиме

Када је средином септембра у Прегревици 213 планула барака са СФРЈ одуваног сарајевског „Унион-инвеста“, додељена у неким лепшим и бољим временима радницима овог предузећа и њиховим породицама као привремени смештај и ватра и дим опустошили до темеља домове осам породица, опет је прва и једина реаговала општинска управа. Општинско веће је овим незапосленим, самохраним људима са друштвене маргине одвојило по 20.000 динара на име једнократне помоћи, да се снађу. Градоначелник их, по речима Радојка Радојичића, једног од најугроженијих, без за послена и самохраног оца двоје малолетне деце, данима није удостојио ни пријема, а немоли какве друге пажње.

У посету им је, поред чланова општинског већа, дошла и председник општине, Гордана Поп Лазић, да их саслуша, утеша, обећа континуирану помоћ у грађевинском материјалу и позове људе добре воље да напуштено згариште поново претворе у домове.

Коверте су том приликом примили Тања Стајић, самохрана мајка, Радојко Радојичић, Живка Недељковић, Драгиша Симић, Слободан Симић, Слободан Нововић и Десанка Расимовић. Асим Ђимпо, за кога се сумњало да је изазвао несрећу када је, уморан и пијан, заспао уз свећу, после пабирчења по градским улицама и коме је ЕДБ пресекла струју, те је у сну оборио свећу, на жалост, није био међу живима.

„Татић трејд“ је довезао на лице места три камиона гитер блокова за зидање, које су у живом ланцу истоварили на потпуно поцрнели темељ сви присутни, укључив и Гордану Поп Лазић и њене прапиоце. Обећана су три нова товара и салонит за покривање, како би се привремено избегли код родбине и пријатеља вратили у своје домове.

Обезбедити најмлађима књиге које је прогутао пламен, покућство, белу технику, тест је хуманости са роком важења до зиме за земунску општину.

Захвалности присутних није било краја. Потрудили су се да буду и добри домаћини, те су од своје црканице гостима обезбедили пристојно послужење.

Радојичић је био ганут, тешко је крио сузе.

У години малерозној по грађане и власт надлежну и ненадлежну да се о њима брине, Земуну је пало у део и санирање последица клизишта подно Гардоша, и два велика пожара у улици Младена Стојановића и на Новој Галеници, где је ватрена стихија стигла до кровава.

Нису заборављени ни запослени

Помогло се и породици Видић са 60.000 динара, Војиславу Пушкарку са 30.000, Ратки Вукомановић са пет, док је, захваљујући доброј вољи општинског већа, Мирослава Мацановић своје болесно дете повела на опоравак кад јој је одобрено 12 хиљада динара.

Укупно узев, иако му то није ни посао ни обавеза, већ морална и људска дужност, руководство Градске општине Земун се потрудило да буде на сваком месту где је хитно, где нема одлагања и потребна је помоћ. Помагало је и изнутра, своје раднике у невољи. Колико се могло одвојено је за лечење, скупе терапије, рехабилитацију.

Све у свему, не мали новци. У хуману мисију укључени су бројни донатори, фирме и грађани који су могли да одвоје средства да би неке вратили наду после крупних губитака.

Оних седамдесет и нешто грађана „на чекању“ стићи ће на ред. Искуства других уче их да не губе наду.

А српски радикали у земунској општини следе завет и пример др Војислава Шешела, који је у својој средини упамћен као племенит човек и велики добротвор.

Проф. др Паја Момчилов у разговору за „Велику Србију” о стању српског здравства тврди:

Боље спречити него лечити

— Данас је у здравственом нагласак на улагању у кречење, кувовину апарата, на зидању. А када неко води бригу о биолошком очувању онда ће нагласак ставити на лечење болесних али и на превентивну да до болести не дође.

— У мају ове године у Женеви на Комисији за право, економију, културу и социјалну безбедност Уједињених нација за Европу два француска истраживача из Сорбоне, један економиста, други правник, ситуацију у нашем здравственом су оценили као врло алармантну, наводећи да су у Србији у области здравства због корупције и недоступности здравствене заштите која погађа хендикепиране, Роме и избеглице, угрожена људска права.

— Министарство здравља већ годинама прича о три милиона евра помоћи Европске банке за реконструкцију, за модернизацију Института за вирусологију имунологију и производњу вакцина, међутим, изгледа да су то само празне приче. Људи се онда сасвим разумљиво питају да ли се тиме омогућава моћним фирмама као што су „Авенсис Пасиер” и „Смиј Клајн” да у Србији имају неограничено привилегије за изласан својих вакцина. С друге стране, ако држава може да издвоји новац за увоз неких вакцина, зашто онда не крене активно да улаже и у модернизацију Торлака.

— Врло је опасно што је замисљено да се Агенција за лекове финансира од добити од учињених услуга; иако да грађани сада уместо серума против шегануса добију воду и то у сред Београда.

Разговарала: Марина Томан

Неисправни лекови, прескупо лечење за све већу армију сиромашних, корупција, непостојање адекватне националне здравствене политике и стратегије, само су неки од горућих проблема који свакодневно потресају српско здравство. Запослени у Министарству здравља чак јавно изјављују да се свака три месеца у Србији појави по неки фалсификован лек, не сматрајући при томе да због тога сносе барем део одговорности. По корупцији у здравству Србија је на четвртном месту у свету. Изнад ње су само Камерун, Кенија, Литванија и Нигерија. У 2004. години чак 45 одсто људи није отишло лекару сматрајући да је то за њих прескупо. А ако се на све то дода податак да Србија троши пуно више пара пореских обвезника на здравство него многе развијеније земље онда грађанима Србије, који се свакодневно питају зашто је здравство у Србији у таквом стању у каквом јесте, ама баш ништа није јасно.

Др Паја Момчилов посланик Српске радикалне странке у Народној скупштини, председник Одбора за здравство, у разговору за „Велику Србију” слаже се са тврдњама да је здравство у 2005. години у поприличној кризи. Према његовом мишљењу, они који тврде супротно, наводећи да се у здравство улаже, граде здравствени капацитети, топлане у клиничким центрима, набављају апаратуре, заговорници су лоше здравствене политике, која је једна од главних узрочника лошег стања здравства у земљи. Према његовим тврдњама, важно је улагати у превентивну медицину. Уједно упозорава да непостојање националне здравствене стратегије која би била фокусирана на очување биолошког интегритета, сваке године у Србији због појаве беле куге, узрокује нестајање једне мале варошице од 30.000 људи.

• Колико је српско здравство корумпирано?

Данас имамо један парадокс. Ако гледате званичне државне медије, можете да стекнете слику једног благостања у српском здравству. Стално се прича о реформама које су наводно у пуном јеку, и које већ дају одређене резултате. С друге стране, ако погледате стране посматраче који анализирају нашу ситуацију онда добијате потпуно другачије оцене. Постоји неколико таквих студија и све су дошле до истог закључка: здравство је једно од најкорумпиранијих сегмената нашег друштва. У мају ове године у Женеви на Комитету за право, економију, културу и социјалну безбедност Уједињених нација за Европу два француска истраживача из Сорбоне, један економиста, други правник, ситуацију су оценили као врло алармантну, наводећи да су у Србији у области здравства због корупције и недоступности здравствене заштите која погађа хендикепиране, Роме и избеглице, угрожена људска права.

То су прилично оштре оцене које су рађене на основу података које су ти људи добијали из званичних државних институција. Они су водили низ разговора-анкета са званичницима режима и функционерима у здравственим установама и на основу сакупљених информација извели тај закључак. Као круна свега је оглашавање у медијима Каролин Јунгр, шефа Канцеларије Светске банке за Србију и Црну Гору, која тврди да је време да оздрави здравствени систем у Ср-

ДОС-ова власт тражила да се вакцина против беснила тестира на деци

Пастеров институт из Новог Сада који је био југословенски и српски центар за беснило направио је по најсавременијим принципима науке вакцину против беснила. Вакцина је тестирана у лабораторијама Светске здравствене организације у Москви, Пешти и Женеви, и добила је позитивне атесте. Доцент Лалошевић, иначе директор овог института и његов тим су вакцину тестирали на здравим добровољцима и након добијених позитивних резултата затражили дозволу за њену производњу. Међутим, нова револуционарна петооктобарска власт није дозволила њену производњу, већ је због наводне провере њене ефикасности затражила да се она најпре тестира на деци са посебним уједима иако се то никада и нигде у свету не ради. Када су то Лалошевић и његов тим одбили, на чело Института постављен је професор биологије из једне средње школе, чиме је запечаћена судбина тако великог патента. Држава је на тај начин наставила да увози скупу вакцину, уместо да за много мање пара производи домаћу вакцину која испуњава све светске стандарде.

бији. Она наводи да постоје процене да између 2 и 4,4 одсто друштвеног бруто производа отпада на коруптивно плаћање у здравству. Значи, износ који грађани издвајају да би „наградиле“ медицинско особље је поприлично велики. Не знам како су из Светске банке дошли до тог податка, али он свакако упозорава на једну лошу ситуацију.

Још алармантнија је њихова тврдња да 2004. године, 45 одсто болесних људи није отишло код лекара сматрајући да би то за њих било прескупо. То је већ један озбиљан податак и морамо тиме озбиљније да се позабавимо.

Интересантно је такође да се за здравство издваја око 10 одсто бруто националног дохотка, што уопште није мало. Ако се на то додају донације и кредити, онда је та сума још већа. Често се каже да су издвајања за здравство доста мала и да се у развијенијим земљама много више издваја, међутим, није ни то тачно. Истина је да се 30 одсто свих средстава која се издвајају за здравствену заштиту плаћају директно из џепа грађана. Сигурно да са тим средствима можемо да имамо један бољи и правичнији систем здравствене заштите, доступнији већем броју наших грађана.

• Може ли се рећи да је здравство у Србији у катастрофалном стању?

Тврдим да здравство, према последњим извештајима који се заснивају на праћењу одређених параметара из 2000. године, није било у катастрофалном стању. Видећемо какво ће бити оно након нових извештаја. Досовци су двехиљадите године револуционарним методама дошли на власт. Тада су почели да урушавају здравство. Рекли су да је у здравству катастрофа, која траје већ петнаест година. То није тачно. Здравство чине материјални и људски ресурси а они су током рата и санкција сачувани. Сви лекари који су радили, раде и данас у здравственим установама. Један мали део

њих је отишао у иностранство, али они би вероватно отишли и да није било санкција и рата.

Од материјалних ресурса остале су нам зграде, институције итд. Слажем се да нисмо у довољној мери имали финансијских средстава. Очекивало се да ћемо, када нам скину санкције, да ћемо покретањем производње односно привреде доћи и до материјалних средстава и онда имати и задовољавајућу ситуацију у здравству.

Такође то тврдим на основу параметара који се прате у једном здравственом систему и осликавају његову ситуацију. Прати се стопа смртности, њени узрочници, као и од чега се људи разбојевају и колико. Пошто сам ја гинеколог, навешћу податак из моје области. Свуда у свету велики проблем представља умирање жена од компликација трудноће и порођаја, такозвана матернална смрт. На миленијумском Самиту шефова држава у Уједињеним нацијама као један од приоритетних задатака управо је постављено спречавање таквих случајева. У свету од тих компликација сваке године умре преко 500.000 жена. Светски просек каже: да би се родило 100.000 живе деце, животом плати 400 жена. У Србији умре 11 од 100.000 жена, у Словенији 17, а ни у Америци, која има најразвијенију здравствену службу, у коју се издваја преко 5.000 долара годишње по глави становника, та стопа није мања. Наравно, има земаља где је мања, али ако се погледају земље у окружењу, Румунија, Бугарска, Русија, број жена које умиру је вишеструко већи. У Румунији 49 жена ће платити главом да би се родило 100.000 деце, у Русији 67. То је податак из двехиљадите године. На основу тога никако не бисмо могли да кажемо да је ситуација била катастрофална. То је био резултат рада у десет година, када наводно ништа није ваљало. Биће интересантно да 2005. видимо резултате.

• Када сте рекли да је ДОС почео да урушава српско здравство, на шта сте конкретно мислили?

Ова земља је 2000. године када је у питању здравство доживела једну ствар која није смела да се догоди. Због политичке припадности промењен је руководећи кадар скоро у свим здравственим установама. Данас је та политичка припадност довела до тога да на руководећим местима имамо људе који нису довољно компетентни. Када причамо о руководећем кадру, морамо да говоримо о знању и искуству а не о политичкој припадности. Мењање руководећег кадра као да је прешло у традицију. Последњих година руководиоци здравствених установа мењани су и до три пута. Узмите пример Ужица или Чачка тамо се кадрови мењају зависно од односа политичких снага које су последњих година биле заступљене у власти. То је недопустиво јер то уништава у великој мери српско здравство. Зашто корупција постоји и те афере, то је посебна прича.

Корупција у здравству не постоји само за нашег министра. Министар је једном приликом рекао – немам ја 20 хиљада полицајаца па да их шаљем да прате лекаре. Нико то од њега ни не тражи ни не очекује. То је ствар истражних органа. Али у сваком случају, када се затварају очи пред тако горућим проблемима, то не обећава ни мало ружичасту бу-

Србија затрпана лажним лековима

Људи који познају ситуацију сматрају да је наше тржиште прешављено лажним лековима. Некада паковање не одговара декларацији, или су супстанце у мањој концентрацији активне, или пак лекови нису делотворни колико би требало итд. Тим нечасним работима изгледа да су склонили и неке стране познате фирме. Такви лекови у Србију стижу из Републике Српске, Македоније, Косова и Метохије. У штампаним спорадично појаве написани о таквим лековима, али демантији никада нису уследили, што наводи на закључак да је то тачно. Значи, имамо поприлично забрињавајућу ситуацију. Према издвајањима Фонда за лекове, потрошња лекова је за првих шест месеци ове године скочила за 150 одсто у односу на претходну. Такав скок потрошње пара у Фонду за лекове тражи објашњење. Да ли смо се тако страшно разболели или су на наше тржиште допрли скупи страни лекови за које Фонд даје паре иако можда постоје ефикасни и јефтинији лекови којима смо се и до сада лечили.

дућност нашег здравства. Још трагичније је када не признајете ни оно што вам кажу компетентни страни стручњаци. Е, онда је заиста земља у горућем проблему. Прве назнаке једне такве ситуације су већ видљиве.

Упозоравајуће сигнале шаљу и истраживања која спроводе овдашње струковне организације а нису подстакнута од стране Министарства здравља. Наша земља, неславно, спада у водеће по смртности узроковане срчаним и кардиоваскуларним болестима. До таквих података дошло се спровођењем пројекта „Моника“, највећег пројекта Светске здравствене организације за праћење срчаних обољења и смртности од њих, у нашој земљи. Нови Сад је један од центара учесника пројекта. Иако се пројекат спроводи више од 20 година, био би скоро угашен да није било ентузијаста на челу са проф. Ђорђевићем и његовим тимом, који су пројекат и започели, и наставили да га спроводе упркос тешкоћама. Они су дали јасне податке који указују да, не да није заустављено обољевање од срчаних обољења, већ да чак имамо њихов пораст, као и пораст смртности услед срчаних обољења. Повећање је забележено од 2000. године па на овамо.

• **Каква је званична здравствена политика ове земље?**

Србија је земља без јасне здравствене политике. Ђинђићева влада, прескочивши Скупштину, што је недопустиво када је тако важна ствар у питању, усвојила је програм здравствене политике, који је, међутим, према оцени стручњака, лош. Компетентни људи сматрају да је он дефектан јер примарни задатак једне државе мора да буде очување биолошког интегритета нације, поготово када се та држава суочава са чињеницом да њени становници полако одумиру, односно да хара бела куга. Сваке године око 30.000 људи нестане са овог простора. Толико више умре него што се роди. Значи, сваке године у Србији нестане по једна варошица. Ми смо сада, може се слободно рећи, једно старо друштво, што се итекако одражава на привреду. Имамо велики број издржаваних и старих лица. У будућности неће имати ко да носи производњу. На крају крајева, једноставно ћемо нестати са овог простора. Када то знамо, онда би основни задатак требало да буде очување биолошког интегритета. Сигурно да би оно што раде здравствени радници у том циљу морало да добије неке друге нагласке. Погледајте апсурд. Данас је у здравству нагласак на улагању у кречење, куповину апарата, на зидању. А када неко води бригу о биолошком очувању, онда ће нагласак ставити на лечење болесних али и на превентиву да до болести не дође. Свуда у свету се зна да је примарна заштита на лекару опште праксе и да он треба да обави од 70 до 80 одсто здравственог посла а 20 одсто лекари специјалисти у секундарним и терцијалним здравственим установама. Боље спречити него лечити. Ако се очекује епидемија грипа, ризичне групе становништва морају да се вакцинишу да би се спречиле компликације. Ако имате особу оболелу од дијабетеса, контролом шећера и правилном исхраном спречиће се компликације које болест може да изазове. Али ми смо изгледа навикли да идемо мимо света и правила па тако приликом ребаланса буџета министар здравља просто отима шест милијарди динара домовима здра-

По здравственим институцијама широм Србије вршљају страни и овдашњи „експерти“ који спроводе различне пројекте из здравствене области. Садржај већине тих пројеката држи се у најстрожој тајности, иако они дефинитивно у великој мери кроје судбину нашег здравства. Транспарентност за коју Запад тврди да мора да постоји у једном савременом и демократском друштву, изгледа да у поменутих случајевима не важи.

вља и даје их секундарној и терцијалној заштити. Тако тврђе да ћемо поштовати примарну заштиту остају само у домену прича. Све пада у воду када треба да се поделе паре. Да не говорим да у нашој земљи нема нових системских закона о лекарским коморама, здравственој заштити, осигурању.

• **Тврдите да је неопходна нова законска регулатива у области здравства?**

Њена неопходност се намеће због тога што смо ми земља у транзицији. Некадашња социјалистичка земља постаје капиталистичка и норме које важе за једну капиталистичку земљу морају да буду примењене и у области здравства. Наравно, здравство мора бити доступно грађанима. Мора бити осигурана равноправност у здравственој заштити, али и солидарност, да они који су сиромашнији, због тога не трпе. Здравство је један од предуслова да једно друштво нормално функционише и живи. Без здравих грађана нема ни здраве привреде ни производње.

• **Приватна пракса све више узима маха, какво је ваше мишљење о томе?**

Све се приватизује а приватна медицина је скрајнута. У здравственој потрошњи 30 одсто пара отпада на оно што је дато приватним лекарима, а ти лекари су неравноправни са државним сектором. Постоји монопол државног сектора. Приватни лекар нема могућности да пише рецепте или да свог пацијента упуту на болничко лечење. Ако пацијент одабере приватног лекара, Фонд мора да партиципира том пацијенту као када се оде у дом здравља. То је почетак и крај приче. Таква жеља, међутим, не постоји код оних који воде српско здравство. Сигурно је да би са увођењем приватне лекарске праксе конкуренција довела до квалитетнијег лечења, па чак и уштеде у лечењу наших пацијената.

• **Какво је ваше мишљење, откудa на нашем тржишту тако велики број неисправних лекова?**

На тржишту лекова у нашој земљи влада потпуни хаос. За то постоји неколико разлога. Прво, грађани су недовољно информисани о могућностима како да остваре заштиту,

што је пре свега задатак примарне медицине, односно лекара опште праксе. С друге стране, данас се по новинама могу читати врло алармантни чланци, који нису увек само жута штампа, већ садрже често и истините податке. Може вам се тако десити да треба да примите антитетанусну заштитну али уместо серума примите воду. Интересантно је да на спорним ампулама стоји име произвођача „Пастер Мерије Коно“, фирме којој се сваки траг губи још две хиљаде године. Како је могуће да до наших грађана долазе овакве ампуле које не садрже лековиту супстанцу односно серум већ воду? Очигледно да је затајио систем контроле. Ко контролише исправност и промет лекова? Једна нормална држава ту област не испушта из својих руку. Она се увек труди да преко својих институција, одређених министарстава контролише ову ситуацију. У Америци најстарија агенција за контролу лекова директно је под контролом министра здравља. Буџет за ту агенцију потписује председник САД. Наше Министарство за здравље контролу лекова је препустило Агенцији за лекове. Агенција је наводно јавна служба, међутим, она је заправо врло чудна мешавина разних надлежности. Када су у питању лекови, део је остао у надлежности министарства а део је пребачен на агенцију. Врло је опасно што је замишљено да се агенција финансира од добити од учињених услуга, тако да грађани сада уместо серума добију воду и то у сред Београда.

• Прошле године се појавила информација да је вакцина против грипа произведена у нашој земљи неисправна?

Према прописима европске фармакопеје, које дефинишу које састојке један лек мора да садржи, наша вакцина је била незадовољавајућа пошто је садржала материју ендотоксин у нешто већој концентрацији него што је то дозвољено. Међутим, то није било опасно по здравље пошто је код неких других вакцина као што је антитифусна дозвољена количина ендотоксина и до хиљаду пута већа. Она не би шкодила здрављу већ би вероватно направила добар имунитет код људи и спречила да оболе од грипа. Заправо, вакцина према прописима Европске заједнице није била савршено технолошки урађена. Те године је Светска здравствена организација касно обавестила земље са којим сејевима да праве ову вакцину тако да је Торлак врло касно ушао у њену производњу, док реџимо САД те године због кашњења вакцину нису ни успеле да направе. До тога је дошло пошто наш Институт за вирусологију и имунологију у производњи вакцина користи центрифугу стару 50 година и немогуће је технолошки процес обавити беспрекорно до краја. Торлак је институт од државног значаја и држава би о њему морала више да води рачуна.

Две велике светске агенције су направиле студије исплативости прављења вакцина у Торлаку и обе недвосмислено закључиле да је најбоље да Институт остане у државном власништву, али и да буде финансијски самосталнији. Њихова процена је да би за производњу вакцина у Торлаку по најсавременијим светским мерилима било потребно да се поступно уложи око 20 милиона евра. Торлак има велику перспективу у производњи вакцина али и традицију. За време санкција наша земља је извозила вакцине у многе афричке и азијске земље и поред тога што није постојала лиценца Светске здравствене организације. Велико је питање зашто од 2000. године ни динар није уложен у модернизацију и осавремењивање производње вакцине у Торлаку. Министарство здравља већ годинама прича о три милиона помоћи Европске банке за реконструкцију, међутим, изгледа да су то само празне приче. Људи се онда сасвим разумљиво питају да ли се тиме омогућује моћним фирмама као што су „Авенсис Пастер“ и „Смит Клајн“ да у Србији имају неограничено тржиште за пласман својих вакцина. С друге стране,

ако држава може да издвоји новац за увоз тих скупих вакцина, зашто онда не крене постепено да улаже и у модернизацију Торлака. То нас поново води на почетак зачараног круга и лошу здравствену политику. Више се улаже у установе терцијалне заштите него што се поклања пажња превентивној медицини. Потпуно је бесмислено у оваквој ситуацији улагати новац у изградњу, реџимо, топлана по клиничким центрима. Тако да имамо један апсурд. У здравственом сектору бавимо се градњом топлана, а не дају се средства установи од виталног националног значаја као што је Торлак, која би могла да земљи донесе и велику економску добит.

• Сматрате ли да нам прети пандемија птичјег грипа?

Сматрам да нам стварно прети велика опасност од ширења пандемије птичјег грипа. Оно што се задњих година причало полако почиње да се остварује. Заговорници теорије завере могу да нађу доста аргумената који потврђују постојање таквог нечега. Сама технологија и наука су отишли толико напред да је могуће узгајање и одређених патогених сојева микроорганизама. Знамо да се биолошки рат годинама уназад води са патогеним сојевима бактерија, зашто се то не би могло радити и са вирусима. Питање је да ли су то само природне мутације птичјег грипа. С друге стране, савим је јасно да, када имамо у окружењу: у Румунији, Хрватској, Русији присутну болест птица која доводи до њихове смрти, и ми смо свакако угрожени. Сама појава болести доводи до опасности да дође до мутације вируса који тада може да постане патоген за људе. Сматрам да је сасвим реално да се наредне године може очекивати пандемија птичјег грипа. Управо у таквој ситуацији се види неопходност постојања јаке националне куће, попут Торлака, која може да производи серуме, вакцине, заштитна средства, како против грипа, тако, надамо се, и против мутираног соја птичјег грипа који може да захвати становништво.

• Како људи да се заштите од мутираног вируса птичјег грипа?

Прва линија одбране би требало да буде уништавање заражених птичјих резервоара. Тиме се не чини ништа неухмано, јер би заражене птице и тако умрле, већ се спречава ширење вируса. То је задатак читавог друштва, не само ветеринарске службе и пољопривреде. Ако ветеринарска служба каже да се живина мора држати у затвореном простору, не можете да се са тиме играте и да је пуштате да слободно шета по дворишту и да је излажете на тај начин могућој зарази од птица селица. Читаво друштво мора озбиљно да схвати ситуацију и да се понаша по упутствима и прописима; да не дозволи да дође до преношења вируса на наше птице и домаће пернате животиње. Такође, становништво треба масовно да буде вакцинисано од грипа који се очекује ове године. Тиме се диже имуни систем и спречава да вирус грипа у организму направи хаварију. На тај начин диже се и отпорност организма и против других узрочника вируса. Наравно, неће се избећи вирусне инфекције изазване другим узрочницима, али ће се тешке компликације, као што је упала плућа и миокардитис, свести на најмању могућу меру. Министар здравља изјавио је да против грипа најпре морају да се вакцинишу здравствени радници, ветеринари, па онда политичари. Смешно је када то каже лекар, јер медицина каже да би приоритет у заштити морају да имају ризичне групе становништва, а то су старије особе и деца.

Не постоје ефикасни антивирусни лекови. Сида је такође узрокована вирусом. За сада различите комбинације лекова само продужавају живот, како инфицираних, тако и оболелих, али још увек не постоји лек који сто посто убија вирус. Колико ја знам, лек „Тамифлу“ убија вирус грипа, не знам да ли убија и вирус птичјег грипа. Можда по аналогји, ако је то мутација птичјег грипа која је слична овом вирусу, онда би лек могао да делује.

Удружени злочиначки подухват, шта је то?

Преписани Нирнберг

Удружени злочиначки подухват је једина и политички мотивисана теорија завере. Она је створена да би се судило само Србима. Не зна јој се почетак ни крај. Докази за удружени злочиначки подухват су на нивоу зајадне жуије штампе и лоше написаних позоришних комада.

Такву теорију завере свей још није видео. Она је мешавина историјских, правних и политичких ставова који немају везе са здравим разумом и иоле озбиљнијим правним поступком.

Извори за удружени злочиначки подухват су комбинација политичких изјава, судске праксе недемократских и корумпираних држава и процеса након Другог свейског рата, на којима је Запад ипратио компромисе са ратним злочинцима из Немачке и Јапана.

Пише: мр Дејан Мировић

После сведочења доктора Војислава Шешеља као сведока одбране у процесу против Слободана Милошевића, у августу и септембру 2005. године, постало је јасно да је Хашки суд у великом проблему. Тужилаштво ове творевине, судије и експерти који су ангажовани од стране такозване међународне заједнице, не знају тачно за шта оптужују српску политичку, културну и војну елиту (а посебно и читав народ) у вези са догађајима на простору бивше СФРЈ.

Наводно, они су криви за некакав удружени злочиначки подухват. Да се ради о плиткоумној теорији завере, у рангу писања западних таблоида, видело се током сведочења доктора Војислава Шешеља. Тужилаштво није могло да одговори на најпростије питање – када је почео тај наводни удружени злочиначки подухват.

На сократовски начин, уз помоћ врхунског образовања, логике и хумора, доктор Шешел је указао на чињеницу да је Тужилаштво навело најмање два различита датума као почетак удруженог злочиначког подухвата. У књигама доктора Војислава Шешеља које су изашле током 2003-2005. године такође постоји обиље доказа да хашке судије, тужиоци и експерти не знају када је почео удружени злочиначки подухват.

Навешћемо само неке примере који говоре о непрофесионалности, корумпираности и незнању правника и експерата Хашког трибунала. Њихово антисрпско усмерење је познато. Ипак, запањује количина незнања, примитивизма и лажљивог нагађања које користе када праве конструкцију тзв. удруженог злочиначког подухвата. Такву теорију завере свет још није видео. Она је мешавина историјских, правних и политичких ставова који немају везе са здравим разумом и иоле озбиљнијим правним поступком.

Историјски контекст је прва бесмислица. „Угледни“ експерти хашког Тужилаштва износе најневероватније конструкције и неистине. Србија је, по њима, од 1878. године била квази-независна краљевина¹⁾ (за ово се добија јединица у основној школи). Краљевина Србија је проглашена 1882. године, а међународно право не познаје израз „квази независна“. Експерти такође тврде да ЈНА током педесетих није имала политичку улогу²⁾. Оваква тврдња и не заслужује озбиљан коментар, јер је ФНРЈ била комунистичко-тоталитарна држава са најјачим култом личности у источној Европи.

За ове бесмислице о „аполитичној“ ЈНА докази су им чак и Титове пароле о братству и јединству³⁾. За проблеме

који су се јавили касније, у време СФРЈ, опет су криви Срби. Наводно, они нису допустили Хрватима и Словенцима да уведу тржишну привреду⁴⁾. Намерно се изоставља чињеница да је главни идеолог политичко-економског система у то време био Словенац Едвард Кардељ, а пре њега Борис Кидрич. По тумачењу „експерата“ Хашког Тужилаштва, Словенцима и Хрватима су подршку давали „прогресивни елементи из Београда“⁵⁾.

Овде се види да су „експерти“ сарађивали са самозваним наследницима тих „прогресивних“ елемената – садашњом досовском влашћу. Устав из 1974. године је довео до „чвршће контроле“, али та контрола је била „централизована“, а Србији је тада омогућено да задржи „врховни суверенитет“⁶⁾.

Опет су присутне невероватне контрадикторности и истине у конструкцији која треба да припреми терен за оптужнице хашког Тужилаштва. Устав из 1974. године је био увод у распад земље. Ситуација на Косову је била последица тога што су Албанци желели конфедерацију – тврде хашки експерти⁷⁾. Није познато да су се икада Албанци залагали за конфедерацију.

Програм Анте Марковића је био „импресиван“⁸⁾. То је тачно, али из угла ММФ-а и других западних финансијских организација. Марковић је драстично повећао увоз а смањио извоз СФРЈ, а његова либерализација је повећала економске проблеме и незапосленост.

По тумачењу Хашког трибунала, у Босни није био грађански рат, већ агресија СРЈ⁹⁾, иако тамо није било војника из наше земље (али јесте 10.000 муџахедина¹⁰⁾. Мировни преговори у Дејтону су „доказ“ за то. По тој логици, онда је и патријарх СПЦ потенцијални учесник удруженог злочиначког подухвата јер је пре Дејтона успео да помири руководство СРЈ и РС. У том контексту оптуживања Срба за све и свашта, по хашким правницима и експертима, блокада на Дрини је доказ за удружени злочиначки подухват¹¹⁾, а повлачења ЈНА из Босне као да није ни било¹²⁾.

Ова примитивна тумачења историјских догађаја од стране Хашког трибунала, његовог Тужилаштва и експерата су основ за њихове закључке о почетку удруженог злочиначког подухвата. Ту долази до пуног изражаја потпуна некомпетентност и непрофесионалност кадра (сталног и ангажованог) Хашког трибунала.

Толико су се занели у овом измишљању теорија завере, да су при том заборавили основну ствар – један догађај може да има само један почетак, па макар то био и удружени злочиначки подухват. Међутим, у оптужници се наводи више датума који се међусобно искључују. То су:

1) Година 1986. и доношење меморандума САНУ¹³⁾. Овај необјављени и украдени документ је наводни доказ за отпочињање удруженог злочиначког подухвата.

2) Година 1988. када ЈНА „одједанпут“ постаје политичка организација¹⁴⁾. Као да то није била деценијама пре тога, када је чувала власт само једне партије.

3) Година 1989. када доктор Војислав Шешел путује у иностранство¹⁵⁾ и држи предавања српској емиграцији. Ту се он наводно повезује са „непознатим учесницима“ удруженог злочиначког подухвата из иностранства. Ко су они и како учествују у овом подухвату, није објашњено.

4) Година 1990.¹⁶⁾ Овај се почетак удруженог злочиначког подухвата везује за изборе у Србији и победу Слободана Милошевића на њима. Дакле, и први вишестраначки избори после деценија комунизма су сумњиви и „доказ“ су за заверу.

5) Година 1991. месец март, и нови почетак завере. Тада је наводно Врховна команда ЈНА (иначе препуна Словенаца и Хрвата) почела да кује заверу¹⁷⁾, како дословно пише у тумачењу хашких „експерата“.

6) Исте године, 1991. али сад у јесен, доктор Војислав Шешел покреће наводну заверу, али овај пут преко медија!¹⁸⁾ Како је то, као опозициони политичар успео, није јасно.

7) Експерти Хашког трибунала сматрају да је завера или удружени злочиначки подухват почела и крајем 1991. године¹⁹⁾ (вероватно ради повезивања са борбама у Хрватској).

8) Износи се и да се почетак удруженог злочиначког подухвата одиграо и у пролеће 1992. године²⁰⁾ (вероватно да би се повезао са грађанским ратом у Босни).

Ово су закључци о почетима удруженог злочиначког подухвата који произлазе из материјала који Тужилаштво наводи као своје доказе, али и из написаних и објављених оптужница. Помиње се, дакле, најмање 8 различитих датума

који означавају почетак удруженог злочиначког подухвата (у оптужници против доктора Шешела помиње се и 1. август 1991. године).

У њему учествују позната и непозната лица, људи који су међусобно посвађани или се чак ни не познају. Завера некада има само једног члана (!) (Шешел или Милошевић), некада два (Шешел и Милошевић), а понекад 7 па чак и 14.²¹⁾

Помињу се српски академици, писци и емигранти, примитивно се тумачи српска историја. Босански Срби се оптужују да су у свему слушали Београд, а када затреба они су, према тумачењу Хашког трибунала, толико самостални да, као Момчило Крајишник, покрећу сопствену заверу против бошњачког народа²²⁾.

Оптужбе против Срба немају краја. Завера коју они „кују“ није престала. На пример, хашко Тужилаштво тражи да се доктору Војиславу Шешелу наметне тужилац јер може поново да изазове „заверу“²³⁾, иако је у притвору. Овакве накардне и неозбиљне констатације треба да се докажу у поступку Тужилаштва, где се отворено тврди да нема потребе за навођењем ни сажетка доказа²⁴⁾. Оптужнице као да је писао неки драматург, глумац или новинар, што није могуће, имајући у виду биографије појединаца из Тужилаштва (Најс, Артман).

Удруженог злочиначког подухвата нема код муслимана, Албанаца, Словенаца, а камоли код НАТО-а или проамеричких режима у муслиманским земљама (С. Арабија) одакле су долазили муџахедини.

Докази и пракса

„Докази“ о овом удруженом злочиначком подухвату су извештаји „непристрасних“ западних новинара као што је, на пример, Тим Цуда²⁵⁾ (који не крије да је близак британској влади) и извештаји садашњег портпарола Тужилаштва Флоренс Артман²⁶⁾.

Хашки експерти наводе као доказе и изразе као што су: „проносиле су се стравичне приче“²⁷⁾, „такође се чинило“, „изгледа подржавали“, „извештавано је“, „постоје неке индиције“, „изгледа“, „чини се“, „из неког разлога“, „Шешелове снаге“²⁸⁾ и слично. Конкретни докази (ослобађајући) се крију чак и од судија Хашког трибунала.

Тако је немачки судија Волфганг Шомбург изјавио: „Пресудан значај имају пре свега нејасне оптужнице. Оне често за сваки случај обухватају читав спектар могућих дела и њиховог извођења. Намеће се утисак да се издаје налог за хапшење, а тек се затим почиње са истрагом... Не осећам се добро када треба да напишем пресуду, а при том добро знам да на Трибуналу могу постојати чак и за одлуку релевантни докази којима ја, међутим, немам приступа. Потпуној бази података има приступ само оптужба и она без икакве контроле одлучује“²⁹⁾.

Додајмо и да је кроз Хашки суд продефиловала читава колона лажних, уцењених, и сведока који имају сазнања из „друге руке“. Познати су примери сведочења Педи Ешдауна (који је фалсификовао чак и географске карте), Милана Бабића и многих других „поузваних“ сведока.

Примитивну конструкцију о удруженом злочиначком подухвату треба у дело да спроведу правници Трибунала скупљени из разних крајева света.

Они треба да дају привид мултиетничности овог суда, који је у основи инструмент америчке политике. Углавном се ради о правницима који долазе из земаља које су амерички сателити (Велика Британија, Израел) или у економском и политичком погледу зависе од САД (Јужна Кореја, Јамајка). Уз њих, у Хашком трибуналу су радили (или раде) и такзвани „независни“ правници. Њихове биографије су препуне доказа о двоструким стандардима које примењују.

По правилу, најоштрији су према Србима, док у другим крајевима света прилагођавају своје правничке ставове америчкој политици. Тако они, од острашћених прогонитеља када се ради о Србима, постају опрезни правни теоретичари и „голубови мира“ који се устручавају да дају своје мишљење. Да ли су овакве промене подстакнуте корупцијом или амбицијом за напредовање (које није могуће без америчке подршке), посебно је питање.

Неколико примера говори о кредибилитету и квалитету правника Хашког трибунала. Садашњи председник суда, Теодор Мерон је био високи дипломата Израела. То је земља која држи један од најнегативнијих рекорда у дипломатској историји света. Израел је, од свог оснивања 1948. године до данас, прекршио око 70 резолуција Савета безбедности и Генералне скупштине УН³⁰). Ипак, Мерон се интензивно залаже за кажњавање Срба.

Посебно је био острашћен приликом комеморације у Сребреници 2005. Мерово земљак, Ник Кауфман је као службеник хашког Тужилаштва радио на случају који се ба вио борбама око Дубровника 1991. године³¹). Анализирао је детаљно аспекте тог сукоба. Ипак, као правник и бивши припадник израелске војске, никада није подигао свој глас против противправних акција израелске војске, као што су бацање једнотонске бомбе на насељено место (у Гази) или коришћење палестинских цивила као живих штитова.

Ричард Голдстон, правник из Јужноафричке Републике је био такође на значајним функцијама у Трибуналу. Он је „правничко“ искуство стицао за време расистичког система апартејда у његовој земљи, који су осудиле скоро све земље света. То најбоље говори о кредибилитету Голдстона. Антонио Касезе и Луиз Арбур су се интензивно залагали за афирмацију конструкције о удруженом злочиначком подухвату када се радило о Србима.

Нешто касније, када је требало да констатују оно што је видео цео свет, да се у Судану води грађански рат са црним билансом који је за само 2,5 године достигао 400.000 мртвих, Арбунова и Касезе су постали опрезни правни теоретичари. Арбунова је само неутрално констатовала да је у Судану „лоше стање“³²), не именујући одговорне на било којој зарађеној страни. Слично је поступио и Касезе када је био на челу комисије УН за Судан.

Садашњи тужилац Карла дел Понте је веома компромитована и без икаквог кредибилитета чак и на Западу. Задњи пример је њена изнуђена промена мишљења око случаја Готовина на самиту ЕУ у Луксембургу. Ипак, посебно је био скандалозан сусрет Карле дел Понте са чеченским терористом и бандитом Ахмедом Закајевом почетком 2002. године. Закајев је био бивши „министар“ у влади такозване републике Чеченије.

Касније је био портпарол Аслана Масхадова (лидера чеченских терориста убијеног од стране руских специјалних снага 2005. године). Руски надлежни органи су утврдили да је Закајев одговоран за убиство 300 локалних чеченских милиционера. Закајев је лично учествовао у мучењу двојице православних свештеника (од којих је један убијен).

Сведок, православни свештеник Сергеј Жигулин је препознао Закајева као човека који га је лично мучио, а Иван Соловјов, становник Урус-Маргана је препознао Закајева као човека који му је испалио неколико метака у руке. Са таквим бандитом се сусрела Карла дел Понте у Хагу почетком 2002. године. Закајев је после сусрета изјавио да га је Карла дел Понте „замолила да не губимо наду у то да ће виновници трагедије чеченског народа бити заслужено кажњени“³³). Мерон, Кауфман, Голдстон, Касезе, Арбунова и дел Понтеова су примери какав је кадар Хашког трибунала.

Ови искомпромитовани и пристрасни правници су заузими

мали (или заузимају) највише и најодговорније функције у Хашком трибуналу. Зато и није тако чудно што су примењујући накарадну правну логику створили некакав удружени злочиначки подухват или примитивну теорију завере, чији је циљ да на посредан начин оптужи цео српски народ.

Извори за конструкцију удруженог злочиначког подухвата

Видели смо да ова јефтина теорија завере нема утврђен почетак нити крај. На њеној разради су ангажовани искомпромитовани и корумпирани правници из разних крајева света. Да би свој задатак испунили, они су морали да се позову на неке правне изворе који би макар донекле оправдали бесмислену конструкцију удруженог злочиначког подухвата. Али и овде су они свој посао урадили алкаво и непрофесионално.

Нису користили општеприхваћене правне изворе као што су међународне Женевске конвенције из 1948. године или Римски статут из 1998. године. Њихове конструкције оправдаване су политичким изјавама, процесима из Нирнберга и Токија и правном праксом појединих држава. У свим овим случајевима су оманули, јер су им извори (као и сведоци) били потпуно непримерени.

За удружени злочиначки подухват, творевину Трибунала, посредан извор је вероватно било и политичко залагање америчког представника у УН, да се у Статуту Хашког трибунала мора наћи „завера као облик одговорности“³⁴). Такође, процеси у Нирнбергу и Токију су пуни мана. На њима су ослобођени такви ратни злочинци као што су: Круп, Фихте, Шахт и Фриче.

У Токију није ни оптужен главнокомандујући јапанске војске, који је наредио употребу хемијског оружја у Кини (доказано на процесу у Чабаровску³⁵). Хашки суд се у грађењу конструкције удруженог злочиначког подухвата позива на праксу земаља као што су биле Франкова Шпанија³⁶, Јужноафричка република и Израел данас.

У настојању да оправдају своју конструкцију, неприродно се мешају англосаксонски и европски правни системи. То је посебно проблематично јер се форсирају правни системи САД и Велике Британије. У овим државама правосуђе се тешко може назвати независним од политике и владајућих кругова, због чега је неприкладно да буду узор за неки међународни суд.

На пример, Врховни суд САД је 2000. године донео више контрадикторних одлука какве се вероватно не би могле очекивати ни у афричким обичајним судовима. Оне су, најблаже речено, необјашњиве. Прво је Врховни суд одлучио да пребројавање гласова на Флориди није усклађено са изворним системом и уставом САД. Затим је, само три дана после тога, дозволио пребројавање гласова на Флориди.³⁷

Међутим, то није било физички могуће јер је истицао изборни рок. Тако је Врховни суд донео одлуку о победнику председничких избора (који је имао 500.000 гласова мање од свог ривала). Да би фарса била потпуна, суд је у образложењу одлуке навео да неће више доносити овакве одлуке.

Колико сами амерички грађани имају поверења у своје „независно“ правосуђе, говори и пример организације „Центар за основна права“. Ова организација је највише америчке функционере одговорне за мучење и злостављање затвореника у затвору у Абу Грайбу у Ираку, тужила пред судом у иностранству.³⁸ Британско правосуђе је по својој „независности“ слично ономе у САД. Тешко да може бити узор иједном међународном суду. У њему тужиоци, као што је Лорд Голдемит дају политичка оправдања за дивљачку агресију на Ирак, изведену без одобрења УН. Премијер Тони Блер отворено поручује судијама Врховног суда „да се правила игре мењају“ и да морају да суде у складу са његовим политичким захтевима³⁹. Блер је током октобра 2005. године био толико агресиван у својим притисцима, да се

председник Врховног суда Лорд Филипс пожалио новинарима да политичари „утерују страх“ судијама на острву.

Докази на нивоу жуте штампе

Можемо закључити да је удружени злочиначки подухват јефтина и политички мотивисана теорија завере. Она је створена да би се судило само Србима. Не зна јој се почетак ни крај. Докази за удружени злочиначки подухват су на нивоу западне жуте штампе и лоше написаних позоришних комада.

Правници Хашког трибунала који инсистирају на овој конструкцији (о некаквој српској завери за време рата на Балкану) су примери негативне селекције. Извори за удружени злочиначки подухват су комбинација политичких изјава, судске праксе недемократских и корумпираних држава и процеса након Другог светског рата, на којима је Запад правно компромисе са ратним злочинцима из Немачке и Јапана.

Удружени злочиначки подухват је пример како право и правници могу бити злоупотребљени од стране једне лажљиве, лицемерне и перфидне политике. Зато је борба доктора Војислава Шешеља (и других српских патриота у Хагу) слична оној Сократовој у старој Атини. Платон је писао да се он суочио са две врсте тужиоца. Једни су се појављивали на суду као формални тужиоци, а други су ван њега, помоћу клевета и лажи, стварали атмосферу прогона ради остварења својих политичких циљева.

Платон је сматрао да су много опаснији ови други:

„Узмите, дакле, и ви да су се, као што кажем, подигле против мене две врсте тужилаца, и то једни који су ме сада тужили, па онда они пређашњи што сам их малочас споменуо и узмите на ум да ми се на првом месту ваља одбранити од старих“⁴⁰.

Слична ситуација постоји и данас – хашки правници су само марионете у рукама оне политике која је разбила СФРЈ, бомбардовала РС и СРЈ, а данас убија на десетине хиљада цивила у Ираку. Такозвани удружени злочиначки подухват је измишљен само да би оправдао њихове злочине и политичке циљеве на Балкану, а његова права жртва је српски народ.

Фусноте:

- 1) Др Шешељ В. „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год., стр. 875-938.
- 2) Исто.
- 3) Исто.
- 4) Исто.
- 5) Исто.
- 6) Исто.
- 7) Исто.
- 8) Исто.
- 9) Исто.
- 10) Тохол М. „Свети ратници и рат у Босни и Херцеговини“, ИГАМ, Београд, 2001. год, стр. 56.
- 11) Др Шешељ В. „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 875-938.
- 12) Исто.
- 13) Исто.
- 14) Исто.
- 15) Оптужница против доктора Војислава Шешеља.
- 16) Др Шешељ В. „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 903-938.
- 17) Исто.
- 18) Исто.
- 19) Исто.
- 20) Исто.
- 21) Оптужница против доктора Војислава Шешеља
- 22) Др Шешељ В. „Поцелана хашка инквизиторска одежда“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 231.

- 23) Исто, стр. 94.
- 24) Др Шешељ В. „Геноцидни израелски дипломата Теодор Мерон“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 174.
- 25) Др Шешељ В. „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 946.
- 26) На извештајима Артманове се градио део оптужнице за Војводину против др Шешеља.
- 27) Др Шешељ В. „Хашки досије набеђеног ратног злочинца“, Српска радикална странка, Београд, 2004. год, стр. 903-938.
- 28) Исто.
- 29) НИИ, 27. 1. 2005. год.
- 30) Др Шешељ В. „Баволов шефрт злочиначки римски папа Јован Павле II“, Српска радикална странка, Београд, 2005. год, стр. 19-28.
- 31) „НААРЕТЗ“, 3. 1. 2005. год.
- 32) „Bi-Bi-Ci“, 29. 9. 2004. год.
- 33) „РИА Новости“, 12. 3. 2002. год.
- 34) Др Шешељ В. „Четнички војвода пред Хашким трибуналом“, Српска радикална странка, Београд, 2003. год, стр. 822-823.
- 35) Проф. Б. В. А. Релинг „Праведно обешени“ – „Други светски рат“, Народна књига, Београд, 1980. год, књига 3, стр. 395.
- 36) Секулић Д. „Новости“, 12. 1. 2005. год.
- 37) Клинтон Б. „Мој живог“, Наклада Љевак, Загреб, 2004. год, стр. 877.
- 38) Др Шешељ В. „Суочавање са хашким инквизиторима“, Српска радикална странка, Београд, 2003. год, стр. 199.
- 39) „Политика“, 16. 10. 2004. год.
- 40) Платон „Одбрана Сократова“, БИГЗ, Београд, 1985. год, стр. 44.

Разлози против обавезне ТВ претплате или зашто да плаћамо Тијанићеве неуспехе

Хитно напоље из Таковске 10

У корену расправе о ТВ претплати налази се Александар Тијанић, иако да је свака дискусија на ову тему неопходна без препознавања његове мотивације. Овде, мотивацију је тежко одговорити без увида у лик и дело генералног директора РТС-а

Пише: Огњен Михајловић

А ли сте приметили разлику у квалитету програма државне телевизије, откада је на њеном челу Александар Тијанић? Наравно да нисте. Никаких битних помака нема, сва три програма Радио-телевизије Србије подједнако су монотона и стерилна, баш као и у време када је њима управљао левичарски режим. Ни политичка суштина ове телевизије ни за јоту није промењена, радикала нема па нема. То, што су у централном Дневнику следбеници црвеног октобра замењени следбеницима петог октобра није никакав демократски помак који заслужује аплауз, на сцени је поново револуционарни тероризам који има само своју истину и правду. Ништа ново.

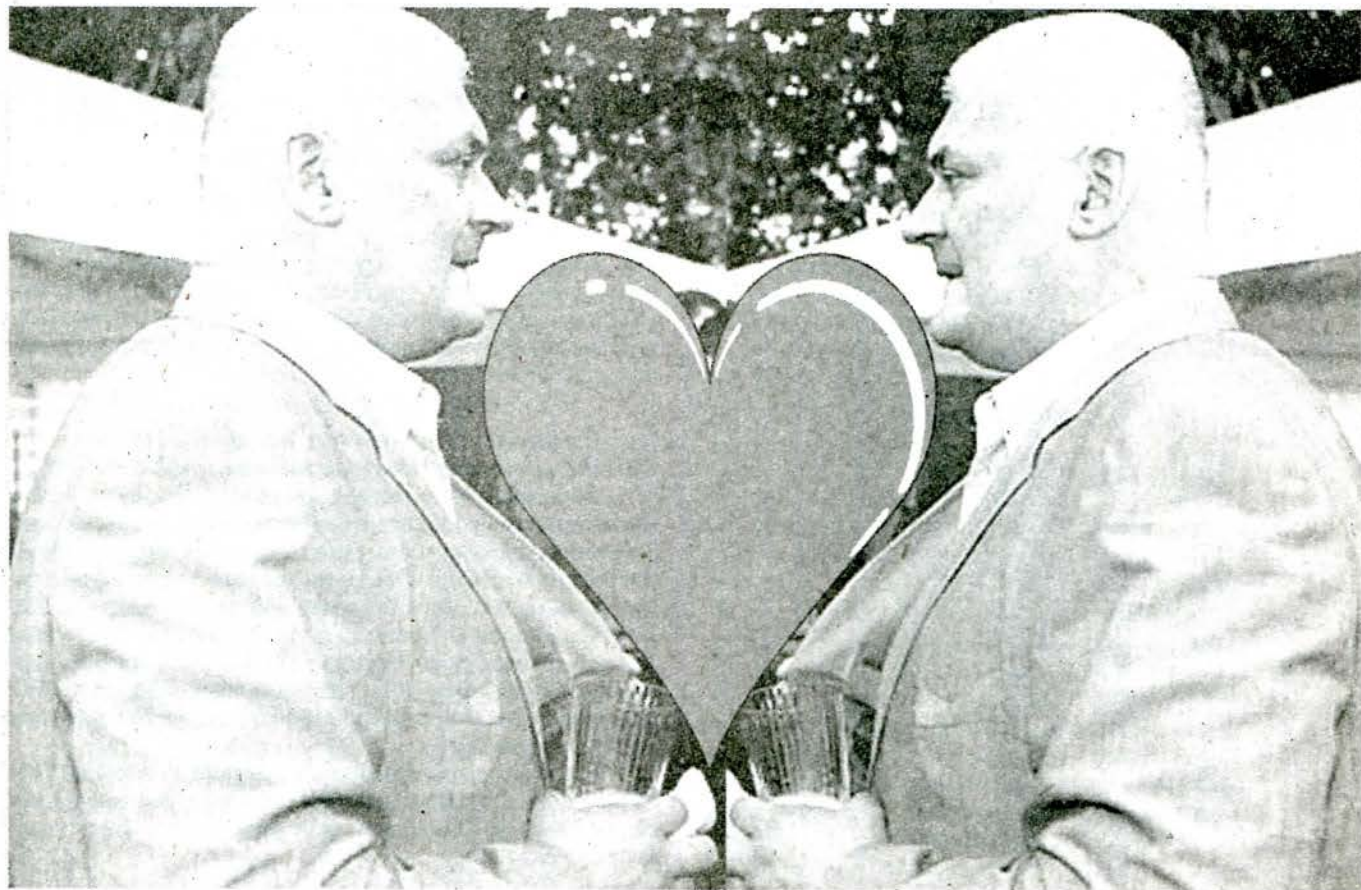
Једина новина за коју би се могао ухватити нови власник РТС-а, је велики трансфер неколико ведета домаћег илузионистичког спектакла који су своје каријере, углавном, од почетка везали за Тијанићев ауторитет. Међутим, уврштавајући њихове већ готове производе (емисије) у сиву масу стандардне телевизијске продукције, ове Тијанићеве ведете су само убрзале сопствени пад у талог просечности.

Наравно, том убрзаном пропадању енормно је допринела ароганција са којом (очигледно) све ове звезде и звездице приступају забављачко-новинарском послу. Да су другачији, вероватно се не би ни нашли у Тијанићевом окружењу, јер је управо то особина која га краси и коју (могуће) прилично цени.

Ипак, у случају идејног вође Тијанића, резултати његовог дугогодишњег рада су евидентни, како позитивни – тако и негативни, али после сабирања оба аспекта његовог (неспорног) талента, мора се признати да има места ароганцији (није забрањена, па ни кажњива), што се за његове штићенице звездице не може рећи, на жалост. Једва да су одмакле од просека, а огромна количина пара којом их засипа њихов патрон, може бити само и искључиво контрапродуктивна. Уместо да уче и развијају се, ове особе са (данас повећаног) екрана, упале су у клопку сујете и самоуверености.

Рупа од новине

У овоме лежи и крунски Тијанићев проблем који пилатовски покушава да утрапи Скупштини Србије. Паре су му понестале, испоставило се да фонд над којим има лично право располагања није довољан, апетити су порасли пропор-

ционално ароганцији. Долазећи на престо телевизије, Најбољи је постављао своје услове, међу којима је лични фонд био први. Све би то било у реду да је та јадна, државна, јавна кућа устројена као све остале, значи приватне јавне куће. Авај, није. У Таковској нема газде који дрешу сопствену кесу, плаћа гледалац који ни крив, ни дужан, мора да учествује у грандиозном пројекту Најбољег.

Ствари су стајале мало другачије када је Најбољи био сопствени газда. Сећате се „Грађанина“? Ова рупа у тексту је намерна, баш као што изгледа и рупа у сећању просечног медијског конзумента. Уједно, то је и прави коментар на све што су значиле дневне новине „Грађанин“, чији је оснивач, власник, главни и одговорни уредник, био управо наш Најбољи, главом и брадом Александар Саша Тијанић. Несхваћени Грађанин Кејн избегао је неславан крај (али не и банкрот) захваљујући правилној процени да је много безболније туђим по копривама. Следствено овом инстинкту, десио се скок у мекано, право Карићима на плату. Не желећи да се упушта у још један експеримент, Александар Најбољи преписује „ротирајући“ систем CNN-а, ТВ продукцију у којој се у одређеним временским интервалима репризирају поједине емисије. Тако је Богуљуб дошао до јефтине, а ипак гледане телевизије, што јесте заслуга Најбољег коју ова телевизија и данас експлоатише. Паметно, али ништа оригинално, закључак је који најбоље дефинише Тијанићев аранжман са Богољубом.

Следећа тачка каријере Најбољег која је битна за разумевање његовог лика и дела је његово „избеглиштво“ у баналучке „Независне“. И док је већина Срба спас тражила у правцу запад-исток, он је бегао у супротном, исток-запад, правцу. Иако у страху од петооктобарских праведника који му нису могли опростити његов министарски стаж, настао је да одапише своје убитачне стреле. Управо због тих револуционарних напада, у овом тексту неће бити речи о том неизоставном делу Тијанићеве каријере.

Терезина телевизија

Као по неком правилу, доказујући да за њега не постоји средина, Александар Тијанић Најбољи устоличава се у Таковској 10 и то убрзо после избегличког дна. Живот у прогносту оставио је трага (зазубице), па је одмах увео камере у најинтимније просторије другог Александра (Црквењакова). Пошто је тај значајни прилог о директорском купатилу одавно пао у заборав, Александар први може да га користи без проблема, баш као и све остале бенифиције које је претходно ставио на стуб срама. Генијалан какав јесте, додао је још по неки владарски хир и то не баш карактеристичан за XXI век. Тако, на пример, ако пада киша, портир мора да истрчава са кишобраном пред Тијанићев теренски „Волво“, баш као и у супротном правцу када његова висост напушта радно место.

Запослени на телевизији то му не замерају, то их засмејава, али нешто много конкретније изазива њихово незадовољство. Плате, наравно. А оне су катастрофалне, техничари добијају целих 12.000 динара, а дипломирани инжењери електротехнике плаћени су око 19.000 динара. Са свим минулим, прековременим и сваким другим радом. Оно што боли је тај огромни, скоро расистички јаз између ове најниже касте и оне коју је Тијанић довео као појачање, а која није дала никакве резултате. Увидевши да тиха побуна сваки час може да се отргне контроли, Најбољи је пустио у локални промет гласину како ће све неправде да укине нова систематизација, која ће бити готова до марта идуће године. Само, остаје тајна како ће он лично да прође у систематизацији ако за његово радно место буде предвиђена нека мало јача школска спрема.

Како се ради само о гласини, за претпоставити је да Тијанић озбиљно рачуна искључиво на обавезну ТВ претплату као једини излаз из ситуације у коју је довео националну телевизију. (Националну? Питање је којем народу припада телевизија на којој Тереза Кесовија добије читав час некажњеног брбљања).

У борби за плаћање промашаја, Тијанићев табор као круцијални аргумент користи чињеницу да су српски радикали, највећи противници обавезне претплате, својевремено предложили овакав начин финансирања РТС-а. Да, али у друга времена, када нам је држава била изложена и рату и санкцијама и када конкуренција у етеру изнад Србије није била ни приближна садашњој. У овом тренутку, овакав начин финансирања послужио би Александру Тијанићу само за обрачун са Жељком Митровићем, да истера неке своје ситне бубице и каприце. „Ружичаста флека на екрану“ (дефиниција Мирјане Бобић Мојсиловић) јесте зло за себе, али парламент не сме да својом одлуком буде увучен у овај, пре свега, лични обрачун.

Мала дигресија. Колико је Митровићева флека популарна, сведочи и урликање (са звиждањем) на утакмици СЦГ-БиХ којим се 50.000 присутних оглашавало сваки пут када би официјелни спикер изговорио „Медијски спонзор утакмице Пинк телевизија“. Толико о рестаурацији југословенства коју је поменути Митровић некада давно спроводио из идеолошких, а сада из финансијских разлога.

Дакле, не постоји ниједан оправдан разлог да се било ко, а најмање Скупштина Србије, умеша у тучу крпе и закрпе, које су се напакон пронашле.

Све наведено довољно је да се процени личност којој је хитно потребна инфузија у виду обавезне ТВ претплате: Александар Тијанић је одличан новинар, солидан уредник и никакав директор. Значи, не сме му се дати у руке ништа озбиљније од новинске колумне, иначе ће све да упропасти. Баш као што је на добром путу да упропасти РТС. Новинар, који је звездане тренутке доживео у „Петком у 22“, сигурно је талентован, писмен, образован, оштроуман и уопште све „нај“, али је заборавио да у његовој професији постоји вековна подела на новинаре и –уреднике. Мало је, скоро да и не постоје, талентованих новинара који су успели да постану барем осредњи уредници. То је тешко објаснити, али је тако. Александар Тијанић није изузетак који би потврдио ово правило.

Према томе, највећи део проблема у којима се налази РТС проузроковао је генерални директор Александар Тијанић, управо онај који сада хоће да решава те исте проблеме.

Зато је императив, ако желимо да сачувамо националну телевизију од потпуног уништења, да Александар Тијанић што пре, хитно, трчећи напусти Таковску 10.

Томислав Николић о Александру Тијанићу (извод са конференције за штампу од 26. 8. 2005.)

„Да је хтео да направи добру телевизију, могао је, али без кадрова које је довео и без Богољуба Карића. Али, није хтео. А да њему дамо у руке ТВ претплату, њему који склапа тако штетне уговоре по државну телевизију, не пада ми на памет. Тако да му сад поручујем, можда ће Коштушица још неко време да га држи на том месту, можда ће сад државна телевизија да ради против ванредних парламентарних избора, али ванредни парламентарни избори биће смена Александра Тијанића са места директора српске телевизије.

Он њу назива национална телевизија; не знам на коју нацију мисли, а да није написао тамо да је национална, нико не би могао да закључи да се ради о српској националној телевизији“.

Приватизација „Сартида“ (1)

Српска превара и пљачка деценије

Приватизација „Сартида“ представља једну од најкрућнијих превара и корупција у Србији ове деценије, у коју су, посредно или непосредно, умешани највиши представници законодавне и извршне власти у Србији, као и функционери сираних (чијиј – обавештајних) служби и комисија.

Током прошле године Влади Републике Србије, тужилаштву и јавности представљен је Извештај о стечају „Сартида“ који је сачинио Савет Владе Републике Србије за борбу против корупције. Сматрајући да је исти добро сачињен, али да је сувише уопштен и „благ“ према актерима у случају „Сартид“, као и да истим није јавности предочено неколико важних чињеница око незаконите, неправилне припреме, стечаја и продаје „Сартида“, са елементима корупције на највишем нивоу. Циљ објављивања овог досијеа је да исте предочи, како државним органима, тако и широј јавности преко медија.

Зато што се овакви корупционашки послови, као што је била продаја „Сартида“, прећутно допуштају и покушавају заташкати од стране актера из садашње и бивше власти, појединих новинара и тужилаштва, зарад наводно већих државних интереса (пре се мисли на личне интересе), таква нам је целокупна ситуација у земљи.

Много је важније да одлучније законске кораке у оквиру својих овлашћења предузму сви одговорни људи у Србији, а нарочито тужилаштво и УБПОК, те све виновнике ове афере приведу правди и казне.

Ако после прочитаних последњих редова овог извештаја, бар неко од надлежних из извршне и законодавне власти добро размисли и одлучи да са своје стране предузме професионалне и законом дозвољене мере да се афера „Сартид“ разреши до краја, а потом и Влада призна и исправи своју грешку, онда ће и Србији бити много боље, а рад на овом извештају добиће пуну сатисфакцију.

„Сартид“ – пре стечаја

Мањи број људи познаје каква је ситуација у смедеревском „Сартиду“ владала у периоду од пре неколико година, као и у периоду пред сам стечај. „Сартид“ је годинама лоше пословао искључиво захваљујући томе што су његово руководство чинили неодговорни политичари, неспособни и корумпирани директори, који су своје пословање базирали на политичким приликама, личним интересима а не на тржишној основи.

Производни програм „Сартида“ годинама су чинили пољопривредни – лимови, гвожђе, али између осталог и откивци, одливци – мотике, лопате, секире и будаци, па и печурке, који су инветивни радници гајили у старој железари, која дуго није радила. Производни капацитети „Сартида“ износе око 2,4 милиона тона на годишњем нивоу, а коришћени су мање од 20 одсто, али су зато највиши руководиоци живели боље од директора и великих богаташа са Запада, јер нису

морали да плаћају дугове повериоцима, порезе држави, те су се и лично богатали без последица. Да би се прикрило пропадање „Сартида“, исти се редовно задуживао код пословних банака, са кредитима по зеленашким каматама, које су само посредницима доносиле личну корист.

Када неком држава иде на руку и дозвољава му оно што би у свакој земљи било санкционисано банкротом и затворским казнама, онда се он осили па почиње да се расипа. Тако је радио и „Сартид“, па је основао свој фудбалски клуб, направио стадион, куповао луксузна возила, правио станове за раднике, спонзорисао многе јавне манифестације и спортске догађаје, а повериоце и пословне партнере, којима годинама дугује новац и средства, на све начине игнорисао. За то је директно крива извршна и законодавна власт. Тако, на пример, ни најједноставнија правоснажна пресуда против „Сартида“ није могла ни судски да се проведе и изврши.

Над „Сартидом“ је, према Закону о предузећима и Закону о принудном поравнању, стечају и ликвидацији, морао још знатно раније да буде отворен стечај (непрекидна блокада рачуна траје од 1999. године), али се и то противзаконито „толерисало“ ради спречавања изазивања социјалних немира и масовног незадовољства радника. Преко 60 одсто радно способних људи из Смедерева ради у „Сартидовим“ фабрикама. Власт се сети „Сартида“ само када треба умирити штрајкове, када се помене продаја или када треба спалити неки камсиончић цигарета, када им треба опростити овај дуг, па оне комуналије итд.

Када су се десиле петооктобарске промене, радници, пословни партнери и повериоци „Сартида“ понадали су се да ће доћи до корених промена и једнаких услова за све, да ће бити доведени нови стручњаци и способни менаџери, који ће извући „Сартид“ из понора и временом га ставити на праве ноге, односно да ће коначно завладати правна држава.

Али, од тога ништа није било, јер се временом показало да су обећања нове власти остала само празна слова на папиру. А дата обећања у Србији добила су свој прави епитет. У „Сартиду“ се променило само то што је „аболитивно“ претходно руководство, и генерални директор Душан Матковић, коме се таквим поступцима (ДОС) Владе „посрећило“ (не одговора ни за шта, саветник онде, члан овде ...).

За генералног директора „Сартида“ Влада (ДОС-а) именовала је господина Живомира Новаковића, који је до промена био други човек „Сартида“, тј. директор финансија. Знала је власт да господин Новаковић познаје пословање „Сартида“ и финансијске токове, тј. где су паре од извоза, на којим рачунима страних фирми „Сартида“ (извоз је и тада износио око 150 мил. УСД годишње).

У кругу компаније „Сартид“ а.д. који у суштини чини већи део Смедерева, одмах са десне стране од главног улаза, налази се пословна зграда генералног директора и, гле случаја, и кабинет финансијског директора, док су сви други директори и руководиоци удаљени на прописно одстојање. Ту зграду из милоште радници називају „карингтонка“, а није тешко претпоставити и зашто. Када би пословни човек из света или чак из Србије, прочитао, на пример, фабрички лист „Сартид“ концерна са почетка 2002, могао би да закључи да је на правом месту и да са таквом фирмом треба пословати, јер ту пише како цвета производња, улагања и ремоти су непрекидни, банкарци се утркују да послују са њима, примењују се иновације, фудбалски клуб у првој лиги напредује итд. Тога нема ни на трулом и богатом Западу, то себи не може да приушти ни један „Siemens“. Међутим, истина је сасвим другачија.

Као рак-рана притискала је покојног премијера Зорана Ђинђића и помисао на смедеревски „Сартид“, па је исти приликом сваке иностране посете нудио ову фирму као „бабу за удају“. Отприлике годину дана пре отварања стечаја над „Сартидом“, по повратку из посете Немачкој, господин Ђинђић је најавио стратешког партнера из Немачке „Tisen krup“. Знао је Зоран Ђинђић да велики капитал у Србију може увести само преко пословања са западним компанијама, што нашој земљи, узгред речено, не би ни мало штетило, већ добро користило. Зато их је често посећивао и по повратку из Немачке изјавио да: „Уколико до краја 2003. године десет од сто највећих водећих компанија у свету дође у нашу земљу, учинили смо корак од 50 година унапред“.

Међутим, почетком 2003. године (а можда и раније) схватио је покојни премијер да се ни он много не пита о томе ко ће доћи, а ко неће, ко ће коју фирму купити, односно да о томе одлучују неки други, а ко одлучује и пресуђује у Србији, видеће се касније.

И како то обично и бива код Срба, пошто нико у европском пословном свету не верује нашим празним обећањима, невалидним гаранцијама и незајажљивим џеповима корумпираних бизнисмена и функционера, конзорцијум аустријско-немачких банака није више хтео да под уцењивачким условима позајмљује новац и улаже у „Сартид“. Пошто се исти више није могао задуживати, кренуло се по свету да се нуди удаја „Сартида“. Чим су наши менаџери, извињавамо се, експерти, закорачили на светско финансијско тржиште, схватили су да од државног мираза нема ништа, те да је дошло време да се компензују „плате“, донације, бесповратна средства, провизије, накнаде за саветовања и поклони. Тамо нема ништа за цабе, па се и „good moning“ плаћа.

Као гром из ведра неба (само за неупућене), појавио се, почетком 2002. године, стратешки партнер „Сартида“, и то нико други него словачка фирма „US Steel Košice“ (USSKE s.r.o.) као једина зависна европска фирма америчке компаније „US Steel Corporation“ из Питсбурга. Према извештају магазина „Steel News“, из марта 2003. године, америчка компанија „US Steel Corporation“ била је прва у рангу 10 највећих светских произвођача челика (али гледано уназад).

Можда би требало рећи и да је америчка компанија „US Steel Corporation“ купила Железару у Кошицама, али за знатно већи износ и уз обавезно преузимање свих дугова, с тим што им је један мањи део државног дуга опроштен. И поред таквих услова, америчка компанија је успела да оствари тек 35 одсто капацитета те железаре (извор: ISSI-International Iron and Steel Industrie).

Предстечајна грозница

Пошто су се договорили они који је требало да се договоре, америчка компанија је одлучила да проба посао са

„Сартидом“, тако што је преко своје једине европске – словачке филијале „US Steel Košice“ прво неколико месеци проучавала пословну документацију и снимала стање у „Сартиду“, па је онда 8. марта 2002. године потписано Писмо о намерама за стратешко партнерство (по систему: хоћемо фирму али нас дугови не интересују, то је ваш проблем).

Намеру стратешког партнерства, на страни „Сартида“ потписали су Живомир Новаковић, генерални директор, и Александар Влаховић, тадашњи министар за привреду и приватизацију испред Владе Републике Србије (иначе као саоснивача „Сартида“).

На страни „US Steel Košice“ уговор потписује председник Џон Гудиш. Потписивању тог уговора присуствовали су покојни премијер Зоран Ђинђић, његов шеф кабинета Немања Колесар (до тада мање познат), као и амерички амбасадор у Србији, Вилијам Монтгомери. Том приликом у Смедереву, па потом и у америчкој амбасади у Београду, приређен је и пригодан коктел уз љубазну и пријатељску атмосферу.

При томе амерички менаџмент, још почетком 2002. године, запосео је руковођење „Сартидом“, како би проценио и проучио пословање, те потом одлучио о даљим корацима. Где то има да вам потенцијални пословни партнер преузме управљање фирмом, не одговара за губитке у пословању, а све са намером да би видео да ли ће са истом да потпише уговор о сарадњи?! Очигледно, у Србији и то може. Како су пронашли велике дугове „Сартида“, исти су захтевали да купе предузеће без дугова и јавног тендера, те да се зауставе све принудне судске наплате против „Сартида“! На такав захтев Влада (или боље речено неки људи из Владе) неосновано и пристрасно“ реагују, па је крајем маја 2002. одлучено (тајно) да се „Сартид“ прода Американцима. (Намерно истичемо ово Американцима, а зашто, видеће се касније). Али, шта је у Србији тајна... Постало је много јасније ко је ко у Србији, ко коло води, а ко воду носи.

Шта рећи када је то, знатно пре отварања стечаја и продаје, најавио Александар Влаховић, тадашњи министар за привреду и приватизацију, изјавом да је та „америчка компанија вешта у процесу реструктурирања предузећа и да имају намеру да, слично као у Словачкој, ураде у „Сартиду“ – постану стратешки партнер и већински власник.“

У пословном свету вести се брзо шире, па је тако намера Владе да прода смедеревски „Сартид“ стигла и до господина Митала Лакшмија, иначе власника „LNM Holdings N.V.“ – другог светског произвођача челика (према званичном извештају ISSI). Средном маја 2002. на адресу господина Ђинђића и чланова Владе, господин Митал упућује своје поздраве и истиче намеру да његова компанија учествује на тендеру за куповину смедеревског „Сартида“. Макар куртоазног одговора од стране Владе или „Сартида“ није било.

Међутим, тада се за Владу јавља проблем – како да прода већински пакет акција „Сартида“ када држава није већински власник? Изгледа да „Влада није била обавештена“ о чињеници да у „Сартиду“ држава поседује само 41 одсто акција, док је преосталих 53 одсто у друштвеном власништву, а 6 одсто припада мањим акционарима.

Влада тада формира тим експерата, који је у строгој тајности, прави стратегију шта је чинити, па макар било и незаконито. Одлучили су да отворе стечај над „Сартидом“, и кроз такав поступак приватизују – продају „Сартид“. Пронађени су и људи који ће то спровести и координирати: Влаховић, Белић, Јабус, Ристић, Немања Колесар, Горан Кљајевић, који је добио задатак да делегира судију и веће, а за надлежност Трговинског суда у Београду вероватно се побринуо М. Рулић, јер никако им не би ишло на руку да стечај води надлежни Трговински суд у Пожаревцу.

Почетком јула 2002. године одржан је брифинг у Влади, на коме је обелодањено да је америчка компанија „US Steel Corporation” заинтересована за куповину „Сартида”, неистинито их представљајући као највећег светског произвођача челика и као најбољег партнера за „Сартид”. Том приликом господин Влаховић најавио је да ће дугови „Сартида” бити реструктурирани у процесу приватизације, стечаја или кроз заједничко улагање (joint venture), што је техничко питање на које ће се наредних месеци одговорити.

Пошто је тадашња влада држала реч, клупко се полако одмотавало, а газде у Србији вршиле притисак по систему: when, when bre, морало се пожури. У том долази и лето 2002, као прави тренутак за отварање стечаја над „Сартидом”.

Стечај – покушај организоване преваре

Иако је обично у Трговинском суду у Београду од 30. јула до 25. августа, такозвана летња пауза, тог лета 2002. вредно се радило на првом спрату, у кабинету председника суда и стечајног судије.

Ствара се утисак да је намерно изабран сам крај јула, из разлога што су тада велике врућине, период коришћења годишњих одмора, па је самим тим смањена могућност неких већих гужви, протеста и увида јавности у збивања у суду.

Предлог за покретање стечаја над предузећем „Сартид” издала је РУЈП - Филијала Смедерево, због непрекидне блокаде рачуна од 60 дана, у периоду од 19. маја 2002. до 17. јула 2002. године, за износ до преко 640 милиона динара. На огласној табли Трговинског суда у Београду, 30. јула 2002. године, освануло је Решење П-Ст.-7035/02, којим се отвара стечај над предузећем „Сартид” а.д. из Смедерева, за стечајног судију именује судија М. Марковић, за стечајног управника Бранислав Игњатовић, и којим су повериоци позвани да у року од 60 дана пријаве своја потраживања. Такво решење законски је формулисано, али оставља сумњу како је решењем ВТС, VII.Су.17/02-46, од 25. јула 2002. године одређена надлежност ТС Београд, када је према члану 8, став 1 Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији – ЗППСЛ, за вођење стечајног поступка изричито надлежан суд на чијој се територији налази седиште стечајног дужника. Како је седиште стечајног дужника – „Сартид” а.д., Смедерево, ул. Горанска бр. 12, то је за спровођење стечаја искључиво надлежан Трговински суд у Пожаревцу (Смедерево нема Трговински суд). Тиме је извршена незаконита и неоснована делегација Трговинског суда у Пожаревцу, иако је он стварно и месно надлежан. Претпоставља се да је предмет одмах на почетку стечаја додељен Трговинском суду у Београду, јер су тадашње власти вероватно процениле да је судски поступак на тај начин лакше контролисати.

Иако је то апсолутно битна повреда стечајног поступка, коју би, да је реч о неком другом и да све није намештено, виши суд укинуо као незаконито решење и предмет доделио надлежном суду, али „Сартид” је „Сартид”, а договор је договор. Спорно је и то што и за осталих пет зависних предузећа Виши трговински суд Београд није донео одговарајућа решења о надлежности Трговинског суда Београд за вођење стечаја, а за два зависна предузећа „Сартида” стечајни поступци су отворени после извршене продаје!?

Такође, спорна је чињеница како је Трговински суд Београд пронашао и за стечајног управника одредио Бранислава Игњатовића. Очигледно је да њега није именовано и препоручио суд, него главни координатор Владе за реализацију плана продаје „Сартида”, Немања Колесар, чији је венчани кум Бранислав Игњатовић.

Именовањем Б. Игњатовића без претходне провере његове стручности, с обзиром на природу и обим стечајне масе стечајног дужника, повређене су одредбе члана 59, став 1 ЗППСЛ. Шта више, исти је именован и за вођење стечаја у

још пет зависних предузећа „Сартида”: „Сартид–Стара Железара”, „Сартид–Бели лимови” из Шапца, „Сартид–Вељко Дугошевић” из Кучева, „Сартид–Слободна зона” и „Сартид–Лука” из Смедерева, па и за стечај Капитал банке (један од поверилаца „Сартида”). У судској пракси, стечајне управнике који воде доста предмета одједном називају хоботнице – сто руку, а једна глава.

Господин Кљајевић је за председника стечајног већа одредио судију Душана Марчићева, јер је добро знао да преко њега сигурно може спровести жеље наручиоца стечајног поступка. Како је Извештај Савета за борбу против корупције дао опширну и исправну правну анализу спроведеног стечаја, то ће у овом извештају бити наведене само неке од битних учињених повреда одредаба ЗППСЛ.

Стечајни управник није ажурирао књиговодствену евиденцију стечајног дужника до отварања стечајног поступка, према одредби члана 61, став 1, тачка 1 ЗППСЛ, нити је по хитном поступку саставио почетни биланс стања, према тачки 4 истог члана. Даном отварања стечаја није образована стечајна маса, према обавези из члана 95, став 1 ЗППСЛ, а нарочито је спорно то што у стечајну масу није ушла сва имовина и средства „Сартида”, која није била предмет куповине.

У судске регистарске списе „Сартид” а.д., (1-630-00) није уписана напомена да је над тим субјектом отворен стечајни поступак, те да се сада означава као „Сартид” а.д. у стечају, чиме је повређена одредба члана 89, став 4 ЗППСЛ (не би било чудно да после овог сазнања то накнадно учине, али копија је обезбеђена и на сигурно место депонована).

Отварањем стечаја радницима „Сартида” није престао радни основ, што је по сили закона морало да се учини, у смислу члана, 93, став 1 ЗППСЛ.

Али зато је стечајни управник Бранислав Игњатовић вредно радио друге ствари, па иако су га звали „човек без лица”, јер није могао да се види у Смедереву, исти је вредно одлазио на фудбалске утакмице ФК „Сартид”, плаћао чланарину Унији послодаваца по 100.000,00 динара, вансудским поравнањима запошљавао бројне преводиоце и исплаћивао милионске одштете радницима (вероватно по ситему пола-пола) и др. Широј јавности је мање познато да „Сартид” поседује велику имовину која се налази изван фабричког круга и Смедерева, као и да поседује зависна предузећа у иностранству, па је тако на пример у Немачкој, септембра 2002. године, суд блокирао, запленио имовину и отворио стечај за дуг од преко 5,207.714, над фирмом „Sartid Stahl GmbH” из Дизелдорфа.

После тако учињених припремних радњи и битних повреда стечајног поступка, следио је следећи фамозни потез стечајног управника: Уговор о пословно-техничкој сарадњи, од 8. новембра 2002. године, који је стечајни управник Бранислав Игњатовић потписао са „USSKS d.o.o.” из Београда и „USSKE” из Словачке (US Steel Kosice s.r.o.)

Тим уговором „USSKE” добија право да у наредних пет година управља целокупним пословањем „Сартида”, уз ексклузивно право да присвоји целокупан профит остварен из текућег пословања „Сартида”, а да је при томе искључена свака његова одговорност за било какве штете и економске губитке који евентуално буду настали у вези с његовим надзором над оперативним, комерцијалним, административним, рачуноводственим и финансијским пословањем, односно активностима ове фирме. Шта више, додатно је дата могућност „USSKE” да ексклузивна права из овог уговора може продужити и на наредних седам година, ако „Сартид” буде продат неком другом купцу а не њима! То значи да је предодређено, у било којој варијанти продаје, да „Сартид” минимум 12 година буде њихов.

Потпуно је јасно да је таквим уговором покушано да се изиграју повериоци, скине одговорност Владе за дугове „Сартида“, а други потенцијални купци (осим „US Steel“) одговоре од намере куповине. Таквим уговором, вођење „Сартида“ у стечају преузели су представници „US Steel Košice“, Томас Кели и други, што је правно ништавно – супротно одредбама Закона о принудном поравнању, стечају и ликвидацији и Закона о поступку уписа у судски регистар (тј. не може се уговором о пословно-техничкој сарадњи преузети управљање другим правним субјектом, а нарочито ако је исто у поступку стечаја). Тиме је неосновано и противзаконито дат монопол „US Steel Košice“ над „Сартидом“, умањена је могућност да други потенцијални купци буду заинтересовани за куповину, фаворизован је „US Steel Košice“ без икаквог (познатог) основа, чиме је елиминисана могућност да се тржишном продајом добије више новца и правилније формира стечајна маса.

У нашем законодавству такав уговор се назива привидним, према члану 66 Закона о облигационим односима, јер исти прикрива неку другу радњу, тј. закуп или продају, која на такав начин није дозвољена, према члану 129 ЗППСЛ. Такви уговори немају правно дејство.

На адресу Владе Републике Србије – Зорана Ђинђића, 21. децембра 2002. године стигло је и протестно писмо немачког министра за привреду, господина Клемент Волфганга, у коме се тражи заштита интереса немачких и аустријских банака и компанија које су годинама улагале и пословале са „Сартидом“ и поштовање раније постигнутог договора са Владом о заштити интереса тих компанија у „Сартиду“. На то писмо немачком министру одговара Немања Колесар, као шеф кабинета премијера и лице задужено за заступање владе у поступку продаје „Сартида“ (а и других државних фирми), одговором да је „то радио суд а не Влада и ми се у то не мешамо – судови су у Србији независни“. Поред кршења дипломатских и пословних принципа, такав одговор у крајњу руку је невоспитан.

Пошто је напрасно отказано прво рочиште за утврђивање основности пријављених потраживања, од 17. новембра 2002. године, суд преко решења истакнутог на огласној табли суда, заказује ново рочиште за 25. децембар 2002. године у 12 сати, када, по обичају пред нову годину, судови и не раде. Поставља се питање како је могуће да за 2 сата, колико је то рочиште трајало, стечајни управник се изјасни о сваком пријављеном потраживању (од око 760 пријављених), а онда стечајно веће то разматра и донесе адекватна решења (то је и физички немогуће). То треба да утврди надлежно тужилаштво и полиција, јер није довољно што је судија Душан Марчићев удаљен из судства.

Италијанска фирма „Dufërko“ такође протестује због понашања Владе и суда у свом допису из јануара 2003. године (иако им је признато потраживање) и позива све стране инвеститоре да бојкотују Србију, што је једна од најгорих последица по Србију. О Споразуму о сарадњи – разумевању „Dufërka“ са Владом Републике Србије биће више речи у наставку текста.

Додатни доказ да је цео стечајни поступак неправилно вођен и спроведен је чињеница да је стечајни управник спорни Уговор о пословно-техничкој сарадњи закључио 8. новембра 2002. године, а стечајно веће одобрило његово закључење 11. новембра 2002. године (тј. после три дана), да би онда после месец дана, тј. 13. децембра 2002. године стечајни управник накнадно затражио мишљење стечајног већа на околности да ли је такав уговор оправдано потписати, иако је то све требало претходно да се учини!

Поред тога, стечајни управник је другим уговором дао фирми „USSKE“ хипотеку над високом пећи и објектом

хладне ваљалонице, као гаранцију за улагање у вредности од око 52 мил. УСД. Можда није на одмет истаћи да је за тромесечну производњу око 150.000 тона слабова „Сартиду“ било потребно улагање од око 58,5 милиона УСД.

Да би се јавности приказало како је оправдано да се предузеће „Сартид“ а.д. прода баш „US Steel“-у, ширене су неистине како нико више није хтео да улаже у „Сартид“ без гаранција (а ни „US Steel“ није улагао без гаранција и хипотека), па су српска влада и руководство „Сартида“ изгледа „заборавили“ на претходне инвеститоре и сараднике, нпр. само конзорцијум аустријско-немачких банака и фирми, уложио је у „Сартид“ преко 100 мил. УСД.

Такође, у току стечајног поступка, од стране одговорних лица и полтигичара, ширене су неистине, како због великих дугова (од преко 1,7 милијарди УСД) нико неће да купи „Сартид“, а у ствари дуг „Сартида“ према повериоцима износи нешто мање од „тричавих“ 573 мил. УСД (или тачно: 572,957,592,60 УСД). Дуг „Сартида“ према Лондонском и Париском клубу поверилаца, у износу од око 800 мил. УСД, за који је гаранцију дала држава, не надокнађује се из стечајне масе већ из буџета и резерви, те исти није ни пријављен као потраживање у стечајном поступку.

Наиме, дуг стечајног дужника према повериоцима представља износ који стечајно веће призна или суд накнадно утврди, али само до границе износа благовремено пријављених потраживања. Како је у стечајном поступку Ст.7035/02, пријављено око 573 мил. УСД потраживања, а суд признао око 255 мил. УСД, повериоци су за разлику од оспорених 316 мил. УСД, покренули парнице ради утврђења тих износа.

Потом су, „према захтеву“ стечајног управника, Економски институт из Београда и консултантска кућа Dilajt & Tuš (канцеларије једне преко пута других, уз кабинет тадашњег министра за привреду и приватизацију Александра Влаховића и Скупштине Србије, тј. сви са исте адресе) експресно израдили процену вредности инвестираног капитала, али не и процену вредности имовине – средстава „Сартида“. Исти су само као информацију то доставили стечајном суду – извештај о вредности капитала, у границама од 28-57 мил. УСД. Методологија израђене процене стечајног дужника није меродавна – одлучна за одређивање вредности стечајног дужника приликом продаје као правног лица. Да би се законски припремила и спровела продаја стечајног дужника, било је потребно да се претходно спроведе стручно већтачење и тако утврди вредност имовине стечајног дужника „Сартид“ а.д. То није учињено.

Такође, стечајно веће је било дужно да на основу утврђене процене вредности стечајног дужника, претходно прибави мишљење поверилаца и стечајног управника, па да тек потом одлучи да ли да се исти изложи продаји као правно лице, а све у смислу члана 129, став 1 ЗППСЛ.

Занимљив је и податак да је стечајни управник (а не стечајно веће) прибавио неколико мишљења (4-5) стечајних поверилаца за предложено продају „Сартида“ а.д., од чега је три мишљења (веома спорна), у име ликвидираних банака дао господин Миролуб Лабус, као тадашњи директор Агенције за санацију и стечај банака. Интересантно је то да потраживања тих банака стечајно веће и управник нису ни разматрали, па мишљење Агенције за санацију банака није ни било потребно.

Приликом посете Миролуба Лабуса „Сартиду“, у јеку тадашње предизборне кампање за председника Србије, исти је јавно саопштио да је у „Сартиду“ „у питању радни стечај ради намирења поверилаца“, што се ипак касније показало нетачним.

Почетком 2003. године, раније поменути светска компанија „LNV Holdings NV“ – друга у свету по производњи челика (са прометом од 10 милијарди УСД, преко 125.000 запослених и са три пута већом производњом од америчког „US Steel“), поново је доставила дописе Влади, суду и „Сартиду“ о својим жељама да учествује у приватизацији „Сартида“.

Тим дописима LNV је исказао намеру да активно учествује у приватизацији „Сартида“, и информацијама да поседују железаре у Мексику, Канади, Тринидаду, Тобагу, Немачкој, Индонезији, Ирској, Румунији, Казахстану и другде, да имају велико искуство које су стекли и куповином железара у земљама у транзицији. То писмо стигло је на адресе десетак Владиних службеника (Ђинђића, Влаховића, Питића, Чулића, Макровића, Игњатовића ...), али одговора није било.

Mr M Branislav Ignjatovic
Bankruptcy Administrator for Sertid a.d.
III Bulevar 23
11 070 Belgrade
Serbia and Montenegro

10 March 2003

Dear Mr Ignjatovic

I am writing to you to again express the interest of LNM Holdings, a member of the LNM Group, in making an offer for Sertid in bankruptcy. The LNM Group is the second largest steel company in the world and expected 2003 shipments of 35 million tons of steel and steel products and estimated turnover of over US \$10bn. The LNM Group owns Ispat International, a New York Stock Exchange listed company that owns steel mills in France and Germany as well as Inland Steel in the United States and mills in Mexico and Trinidad. Ispat's operations in Germany alone employ more than 4000 workers. The LNM Group also includes LNM Holdings, a private company and a successful investor in steel mills in Kazakhstan, Romania, Algeria and South Africa. LNM Holdings recently acquired Nova Hut in the Czech Republic. The LNM Group has considerable experience in purchasing loss-making steel companies through privatization investing substantial sums of money into them, and turning them into profit-making enterprises with increased capacity utilization, good employee relations and improved environmental standards.

Yours sincerely

Sudhir Maheshwari
Chief Financial Officer

За куповину румунске железаре SIDE, тој фирми је лобирао и сам премијер Велике Британије Тони Блер, а железару у Тобагу, за само једну годину рада, направили су профитабилном, што је, као изразито позитивно дешавање на тржишту челика, објављено у стручним магазинима. Из Смедерева је прокурела и незванична информација да је LNV понудио око 330 мил. УСД, уз прихватање преко 60 одсто дугова, за куповину већинског пакета (53 одсто) акција „Сартида“, али да му нико из Владе, а нарочито из „Сартида“ није одговорио. Очигледно није било предвиђено да се дају провизије.

Битну повреду стечајне процедуре при продаји стечајног дужника „Сартид“ а.д., представља чињеница да је недозвољено примењена метода непосредне погодбе са само једним купцем, а да договорена продајна цена не омогућава да се постигну повољни услови за намирење поверилаца. Шта више, према члану 129, став 3 ЗППСЛ, искључив основ за примену методе директне продаје представља повољније намирење поверилаца. Продаја стечајног дужника методом

директне погодбе са купцем није необичајна у нашој судској пракси, али се обично примењује када је продајна цена стечајног дужника већа од укупног износа дуга стечајног дужника. Тада није ни потребно прибавити мишљење поверилаца о предлогу за директну продају стечајног дужника.

Уместо да стечајно веће то учини, стечајни управник Бранислав Игњатовић (кум Немање Колесара), 28. марта 2003. године предлаже стечајном већу да се „Сартид“ а.д. прода методом директне погодбе предузећу „US Steel Balkan d.o.o.“ из Београда, за износ од 21,3 мил. УСД (вероватно се до тог износа дошло тако што се од стварне продајне цене одузете све државне и личне провизије). Просто је невероватно и необично, како су стечајно веће и стечајни управник ревносно радили тог 31. марта 2003. године, па су истог дана састављена, потписана, послата и стигла у суд и мишљења поверилаца, те је заказано и извршено потписивање купопродајног уговора. Такође, нејасно је зашто је купопродајни уговор закључен 31. марта 2003, а купац тек 25. августа 2003. године уписан као нови власник предузећа (23 мил. УСД, на камату пет месеци – добра зарада, али за кога). Зашто се толико журило са потписивањем уговора, када је стечајни поступак обустављен тек у јулу 2003. године.

И како то обично бива, експерти за овакве врсте малверзација онда покажу своју нестручност, јер када се нешто ради у страху, под притиском или ретроактивно, онда је велика вероватноћа да се учине грешке, као што су и учињене у овом случају.

Наиме, када се над једним предузећем отвори стечајни поступак, исти се уписује, по службеној дужности, у рубрику 2. – Остали уписи, регистарска листа бр.1 судског регистра, и то као: „Решењем овог суда бр..... отвара се стечајни поступак над ...“ па се имену предузећа додаје назив: у стечају, док се уместо претходног директора уписује стечајни управник као одговорно лице. У регистрационим списима предузећа „Сартид“, бр. 1-630-00 ТС Пожаревац, тога нема.

Продаја „Сартида“ – намештена и незаконита

Игноришући све приговоре поверилаца и других потенцијалних купаца, стечајни управник Бранислав Игњатовић, 31. марта 2003. године (за време ванредног стања заведеног због убиства премијера Ђинђића), брже-боље закључује уговор о купопродаји стечајног дужника „Сартида“ а.д., са купцем: домаћим правним лицем „US Steel Balkan d.o.o.“, ул. Булевар Авноја бр. 8, из Београда, које је регистровано у фебруару 2003. године, са оснивачким улогом и одговорношћу од 5.000 УСД.

Међутим, поставља се питање: ко је сад тај „US Steel Balkan d.o.o.“?

Не би било ничег спорног око формирања тог предузећа, да је тачна информација коју је стечајни управник претходно предочио стечајном већу. Под ставом Уводне напомене свога предлога за продају „Сартида“, образлаже да је „US Steel Balkan“ д.о.о. повезан са „USSKE“ из Кошица.

Купопродајним уговором одређено је да купопродајна цена за „Сартид“ износи 21,3 мил. УСД, а за осталих пет зависних предузећа још укупно 1,7 мил. УСД, при чему је купац ослобођен обавезе накнаде свих дугова „Сартида“ према повериоцима. Као парадокс и несумњиви доказ о умешности власти, а нарочито Агенције за приватизацију, у продаји „Сартида“, јавља се и чињеница да је купац „US Steel Balkan d.o.o.“ тим уговором обавезан и да у наредне три године инвестира 150 мил. УСД (у себе јер је постао стопроцентни власник „Сартида“), а да са додатних 5 мил. УСД учествује у развоју локалне заједнице.

У судској пракси то је јединствен случај да се купац правног лица у стечајном поступку обавезује да додатно инвести-

да и шта објекта уписа		Трговинско предузеће "U.S. Steel Balkan" d.o.o., Булевар Авноја бр.8, Нови Београд		ПРИЛОГ РЕШЕЊА СУДА		1	
Број регистрационог уписа регистрационог суда и његово одељење		1-89302				Назив суда	
Датум уписа		12.2.2003		Ознака и број решења		XII-F1.1452/03	
1		1		1		1	
Пун назив је : Трговинско предузеће "U.S. Steel Balkan", d.o.o., Београд, ул.Булевар Авноја бр.8, 11081 Нови Београд. Скраћени назив је : "U.S. Steel Balkan", d.o.o., Београд. Седиште предузећа је у Београду, ул. Булевар Авноја бр.8., Нови Београд.							
2 Свакидневна објекта уписа у правном промету							
Предузеће је правно лице и има право да у правном промету закључује уговоре и врши друге правне послове и радње у оквиру своје правне и пословне способности.							
3 Врста и обим одговорности за обавезе објекта уписа у правном промету и врста и обим одговорности за обавезе других објеката							
За своје обавезе у правном промету предузеће одговара целокупном својом имовином.							
4 Одговорност оснивача за обавезе објекта уписа							
Оснивач одговара за обавезе предузећа у случајевима и под условима предви- ђеним Законом о предузећима.							
Следи наставни број:		Ознака		Следи наставни број:		Ознака	
Испуњено		ЈУЛИЈА ДУРИЋА, с.р.		Испуњено		Ознака	
ПАСАД: Прилог уз решење број 1		ОДЛУКА ЗА ПРИКЉАЊЕ		ПАСАД: Прилог уз решење број 1		ОДЛУКА ЗА ПРИКЉАЊЕ	

ра у исти, те да улаже у локалну самоуправу. То је правило, када Агенција за приватизацију или Акцијски фонд продају свој удео у предузећима са друштвеним капиталом. Какве су уговорене последице ако се уговор не испуњава у обиму и року, па не буде инвестирања или улагања у локалну самоуправу, према уговору?

Предметни купопродајни уговор на другој страни потписује директор „US Steel Balkan d.o.o.“ амерички држављанин Томас Кели (исти онај Кели који је као директор другог предузећа „USSKS d.o.o.“ из Београда, потписао споран Уговор о пословно-техничкој сарадњи од 8. новембра 2002. године). Како је то веома важан уговор од државног значаја, просто је несхватљиво да датум закључења тог уговора, 31. март 2003. године, буде исписан руком (у најмању руку је неодговорно). У међувремену, јавност је могла да чује од тадашњег гувернера Динкића да куповину „Сартида“ на страни Американаца прати квалитетна „Ексим банка“. Међутим, аутор овог извештаја има сазнање да је „JP Morgain cash Bank“ дала гаранцију за купопродајну цену „Сартида“.

Оваква корупција и импровизација незапамћена је у светској пракси, а њени актери су помешали ингеренције, правила и принципе, па су такве уговоре састављали.

Шта рећи када је Трговински суд доставио Савету за борбу против корупције одговор да стечајни судија није учествовао у продаји „Сартида“ и да не треба да учествује. Какво ноторно незнање и глупост показује један судија. То је срамота за правосудје. Доказ за незаконито поступање суда у стечајном поступку, је и чињеница да стечајни управник и стечајно веће намерно нису доставили стечајни предмет „Сартида“, по захтевима Републичког јавног тужилаштва, а дужни су били да то учине. Тиме је држави и повериоцима ускраћена могућност да коришћењем ванредног правног лека – Захтева за заштиту законитости, пониште ову незакониту приватизацију – продају.

Прошла је и прва година од предочене продаје „Сартида“, па би било интересантно да видимо ко је тај ко ће (са стране суда и Владе), у садашњем „US Steel Serbia d.o.o.“, извршити проверу испуњења обавеза (нпр. извршења инвестиције „US Steel Balkana“, за прву годину у износу од 50 мил. УСД), као што је назначено у купопродајном уговору.

Не може се искључити одговорност Владе за учињене неправилности стечајног поступка и намештену продају „Сартида“, када су Влада и Републички секретаријат за законодавство (са Бошком Ристићем на челу, раније поменути), закључком од 23. јануара 2003. године, прихватили договор министра Александра Влаховића са тим кушцем. Али, са киме је то у јануару 2003. године Влаховић договорио продају „Сартида“, што је Влада после прихватила, када је предузеће „US Steel Balkan d.o.o.“ регистровано месец дана касније, тј. у фебруару 2003. године. Такође, питање је и да ли је Влада можда погрешно обавештена да су кушци Американци, па је у јулу 2003. године одобрила том предузећу да у свој назив уместо имена Балкан стави име Србија, што је и објављено у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Као додатни податак за сумњу да је уговорна продајна цена „Сартида“ и осталих пет зависних предузећа нереално ниска, истичемо чињеницу да су још Милошевићева влада и он лично, преговарали око продаје „Сартида“ са једном аустријском фирмом. Тада је за куповину 51 одсто „Сартида“ прво понуђено око 360 мил. УСД, уз прихватање свих дугова „Сартида“, а после одбијања те понуде и пред само бомбардовање одбијено је и додатних 40 мил. УСД. У периоду после агресије, у пословним вестима појавио се податак да је концерн „West Alpine“ из Аустрије извршио процену средерског „Сартида“ на износ од око 430 мил. УСД.

Домаћи експерти и добри познаваоци „Сартида“, домаћег и ино-тржишта челика, проценили су да само фабрика „Бели лимови“ у Шапцу, у затеченом стању, иако није дуго радила, вреди око 120 мил. УСД, да „компанија за управљање слободном зоном у Смедереву вреди бар 80 мил. УСД, док сам „Сартид“ вреди преко 400 мил. УСД. Процене грађевинских стручњака су да само земљиште на коме се налазе ових шест купљених предузећа (то су у ствари површине средњих градова), вреди преко 200 мил. УСД.

За колико је малу (безначајну) суму продат „Сартид“, говоре и подаци новог власника – „US Steel Serbia d.o.o.“, када је за време потпуног штрајка радника у октобру 2003. године, јавно предочио да дневни бруто губитак износи око 800.000 УСД, док је дневна нето измакла корист износила око 220.000 УСД. Ако су ти подаци тачни (а што да им не верујемо када „Американци“ не говоре неистине), онда значи да месечна нето добит предузећа „US Steel Serbia d.o.o.“ износи око 5,5 мил. УСД, односно за само четири месеца рада повратили су целокупан износ који је плаћен за „Сартид“. Радници „Сартида“ су, 3. октобра 2003. године, предочили податак да је „УС Стеел“ продао 120.000 тона лимова и тиме отплатио укупно плаћену цену за „Сартид“.

Поред сумњиво ниске продајне цене за „Сартид“ а.д., од само 21,3 мил. УСД, велики степен преваре и корупције лежи у јавном приказивању неистинитих информација и података, око купца „Сартид“ а.д. – US Steel Balkan d.o.o. Оваква корупција и импровизација незапамћена је и у светској пракси, а њени актери су помешали ингеренције, правила и принципе, па су такве уговоре састављали. И како то обично бива, експерти за овакве врсте малверзација онда покажу своју нестручност, јер када се нешто ради у страху, под притиском или ретроактивно, онда је велика вероватноћа да се учине грешке, као што су и учињене у овом случају.

У следећем брју: Ко је стварни купац „Сартида“

Брковић и Букановић, ПИГМАЛИОН ПИГМАЛИОНА

– Нас два браћа, оба рајујемо, не њлач' мајко ако њоћинемо, њјевају ових дана Мило Букановић и Јеврем Брковић загрљени њодгорицким сокацима. Ово су њпредсјавници брозистичкој доба које је судбина крућно расћавила али и сасћавила, овој њућна, до њоћућној краја. Брковић је брука за њудски род, гговорио Букановић, Букановић вири из дебелој цријева Вожда – узвраћао је Јеврем, данас су к'о браћа роћена. Оно њићо их њоћућно и за сва времена сћаја је усћомена на њиховој воћу!

Они више немају шансе да издају један другога. Они су до сада издали све и на крају су остали један са друћим.

Усћаика идеолоћија је основа њиховој њријаћелсћива.

Пише: Душко Секулић

Слово о Јеврему

У политичко-удбашку каријеру први је угазио Јеврем Брковић као сарадник Удбе приликом студентских немира 1968. године. Уосталом, правећи каријеру која је у Црној Гори просто устаљени шаблон како се од ситног полицијског доушника постаје неко, Брковић се међу удбвцима прославио шаљући своје „пријатеље“ у дугогодишњи хапс. Недостатак образовања (редовно завршио занатску школу за мушког фризера), надокнаћивао је посебном врстом сервилности и удвориштва према комунистичким главешинама тог времена али ипак му је сва врата отварао његов стриц Саво, комунистички зликовац и битанга најгоре врсте.

Након „заслуга“ 1968, Јеврем је добио нови службени налог да се инфилтрира у књижевне ствараоце, како Србије, тако и Црне Горе. Објавио је неколико књига али круна његовог стваралаштва било је објављивање његових сабраних дијела од стране Српске књижевне задруге. Кунући се у Србију, Косово и Метохију, српску Црну Гору Јеврем је јездио и дојездио до сабраних дијела. Истовремено је писао и Удбиним аналитичарима, потказујући људе са којима је ноћима испијао галоне вина на Скадарлији.

Уз помоћ РДБ-а 1990. године, бива предложен за предсједника Удружења књижевника СФРЈ али на ту функцију никад није изабран јер је у међувремену „проваљено“!

Након АБ револуције у Црној Гори, када је постојала могућност да се нова власт дочепат тајних Удбиних архива, Јеврем је преко ноћи постао нервозан и „несигуран“!

Иако се власт, суштински, није ништа промијенила, Јеврем јој није вјеровао па је у току 1991. године напустио Црну Гору и отишао у Загреб код својих усташких пријатеља. Хрвати су и од раније били свјесни бедеоће самог Брковића али им је био потребан, као уосталом и Брозоз редитељ Вељко Булајић, за даље разарање саме Црне Горе!

С обзиром на милитантно полицијско шпијунско искуство, Брковић је аванзовао у портпарола Хрватског вијећа одбране, њиховог чиновника задуженог за Црну Гору. Добивши налог и богату апанажу, Брковић је 1992. године, објавио књигу „Прљави рат“ са поднасловом (србоцрногорских писаца, политичара и генерала).

У тој књизи Брковић, између осталог, каже, говорећи о својој жени, која се одазива на име Каћа: „Каћа је, у ствари,

прави заточеник сурове полиције двојице Булатовића. Свакодневно јој разбијају прозоре, називају је усташницом и, наравно, пријете брзим смакнућем мене и наших синова. Ето, Момира Булатовића и Мила Букановића, званог Мило Бритва није могло смекшати или уразумити ни писмо америчког амбасадора, господина Ворена Цимермана, у којем има и оваквих пасуса – Амбасада такође детаљно прати проблеме које госпођа Брковић, као и неовисни лист 'Монитор' доживљавају. Господине Булатовићу, изражавам нашу озбиљну забринутост о ситуацији у којој се налази господин Брковић“.

А Брковић у својој усташкој пасторали поручује „Добра ти ноћ, Хрватска!

Црн ти образ пред свијетом, Милошевићева Црна Гора!“

И ту се не зауставља. Пише пјесме, па тако у својој пјесми „Ускрсни, земљо Дукљанска“ каже:

*Оћетћи вријеме мучно, дневносћи њимасћна,
Календар наши ево назад иде
Већ двије године ѡраје Осаманаесћна
Црногорци се сами себе сћиуде!*

*Хоће у друћу кожу, друго име
Вјекове одбаћују ко змија свлак.
У ѡтај их сћирашћни воде кримен:
Неки Анфилохије, Мило, Момир и Новак!*

*У дебело се цријево, кажу браћиско,
Увлаче Вожду крвавијех руку.
Свако је доба било адско,
Ал само је ово за срам и бруку!*

*Несрећни људи, злоћивори ума, часћни,
Ранише дубровачко модрило,
Све ће ваие у нећомен урасћни,
Као да вас никада није ни било!*

*Није ѡо моја она Црна Гора,
Моја Дукља душевна и небеска.
Зайћо Бадњак ложим исћиред Двора
Док ловћенска нам не сване бљеска!“
Љубљана, 17. 9. 1991. године*

И даље Јеврем Брковић кличе из књиге коју му штампа Министарство одбране Републике Хрватске:

– „Ужасавам се ријечи геноцид, али се, у ствари, ради о културном геноциду, а његову успијешност најбоље одсликава чињеница да ви данас можете у Црној Гори чути људе који државу и државну организацију претпостављају добијању, рецимо, свиња из Србије или жита, при чему потпуно заборављају да се та роба плаћа крваво и тешко зарађеним новцем, а у потоње вријеме не ни са новцем, већ топчидерским боновима, чиме се врши једна беспримјерна пљачка Црне Горе...”

И наставља:

„Дивио сам се Милу Ђукановићу док је у емисији 'Круг 92' ТВ Сарајево говорио. Потребно је заиста, посједовати посебну психолошку и психичку структуру, па из ријечи у ријеч говорити неистину, а при томе остати савршено миран, па чак, и у најкритичнијим тренуцима, насмијан! Он, наводно, не зна за опљачкану дубровачку штампарију која је донесена на Цетиње, али су је радници Штампарско-издавачког предузећа 'Обод' запаковали и дали чврсто обећање да ће је једног дана вратити Дубровнику. Грађани су објавили петицију од двије хиљаде потписа у којој се одричу тог 'поклона', а премијер о свему томе неће ништа да зна. Слично је његова ужасна верзија о 'спашеним' конављанским крвама, које су сада у црногорским фармама...”

Након дугогодишњег усташког дјеловања, блиске сарадње са Славком Перовићем, лидером Либерала Црне Горе, након побједи Ђукановића на изборима 1997. године, Јеврем Брковић се вратио у Црну Гору како би наставио похрваћење и унијаћење. Уједно, данас представља духовног ментора не само одређеном броју психотичних становника Црне Горе, већ ментора и самом предсједнику Владе Ђукановићу.

Данас је свршени фризер, вуцибатина и сеоски шпијун постао редакцијски пендрек у свим државним црногорским медијима и незванично државни главни и одговорни уредник!

Многи су, наивно и годинама, мислили да је Мило само против Милошевића. Истина је да је још 1995. године стао на чело усташких снага у Црној Гори. Након тога нападао је све што има везе са самом Србијом и са српским народом. Њему, у ствари, није више било важно ко је на челу Србије јер се он ставио на страну вјеровних српских крвника. Ђукановићу у Србији одговара само власт која би је разорила и уништила. ДОС и остаци ДОС-а једини су Ђукановићеви савезници у Србији на челу са Батићем, Протићем, Веселинком Пешић и Гораном Свилановићем.

У Хрватској главни партнер му је био Фрањо Туђман а на Косову и сада Харадинај, Тачи и Ругова.

Брковић је отац и још једног духовног копилета какав је полицијска протува Миращ Дедејић, тобожњи духовник дукљана као што је прије њега био некакви раслоп Абрамовић.

Но, вратимо се причи о овом несвакидашњем пријатељству Јеврема Брковића и Мила Ђукановића. Како је Мило опростио Јеврему вулгарности изречене на његов рачун из пјесме „Ускрсни, земљо дукљанска“, гдје се некадашњи предсједник Црне Горе и неколико пута премијер налази у „дебелом цријеву...”

Него прича о овом пријатељству има, свакако, два краја и два почетка.

Мило о Милошевићу

„Милошевић је нешто најбоље што се могло десити Југославији у овом тренутку када повамбирене фашистичке снаге у Хрватској и Словенији покушавају да униште све оно што је створено од 1945. до сада. Поносан сам да у овим историјским тренуцима могу да будем раме уз раме у одбрани тековина на револуције” (1992. године).

Слово о Милу и Милу Бритви

Мило Ђукановић своју политичку каријеру почиње у ССО Титоград, носећи црвену мараму и пјевајући пјесмице о највећем сину наших народа а и народности.

Родбинским везама бива предложен и изабран за замјеника команданта савезне радне акције „Титова шума” у Титограду. Професионално се ангажује у ССО а након тога, са Милошевићевим политичким узлетом узлетко је и Ђукановић догуравши до секретара председника ЦК СКЈ.

Тада је и зарадио надимак Бритва, јер је знао Хрватима и Словенцима, на сједницама највишег комунистичког партијског тијела, да одржи говор да су просто били обријани!

Био је, крајем осамдесетих и почетком деведесетих, најватренији поборник Милошевића у Црној Гори!

У току 1995. и годину дана касније, на наговор Ворена Цимермана постаје опозиција Момиру Булатовићу у Црној Гори али и Милошевићу. Свог партијског шефа Момира Булатовића 1997. године шаље у пензију, али уз помоћ црногорских мафијаша и РДБ-а, на чијем челу се налазио Вукашин Мараш. Но, Брковића и Ђукановића судбина је просто спојила већ познатим догађајима 1988 – 89. године.

Наиме, нешто касније, велики присталица Милошевића и саме Србије у једном интервјуу каже:

„Сваки паметан Црногорац и сваки поштен човјек у овој земљи са презиром помиње име издајника Јеврема Брковића, који је из личне сујете издао свој народ и сада даје антијугословенске изјаве по Загребу, док усташе, поново као и 1941. године, кржаве своје каме на немоћним српским цивилима” (1993).

Мило те године у својим политичким говорима кликће: „Поносни смо на српско поријекло и црногорску државност, на славу историју српског народа. Зато и вјерујемо у заједничку будућност и просперитет”, па опет мало о издајнику Брковићу и његовима: „Што се тиче страха од Србије, тиме покушава манипулисати један број људи, наследника усташоидне политике Секуле Дрљевића и Савића Марковића Штедимлије, политике разбратништва са српским народом. У својој заклијепљености мржњом, они измишљају етнологетске теорије о томе да смо из мале Азије, причају како је наше писмо латинично, а вјера нам католичка... И то све с намјером да докажу нашу аутохтоност и посебност у односу на Србе” (НИН, 1990) Ђукановић поручује:

„Наглашена битка за Црну Гору само је димна завјеса иза које се крије мржња према увијек потенцијалном окупатору – српском народу”!

Како је вријеме пролазило, од Мила Бритве постао је Мило Јеврем. Ако се зна да је Ђукановић 1991. године пору-

чио Хрватима „да ћемо овај наметнути рат добити, баш као што смо такве противнике побјеђивали током читаве историје”, да би у пролеће 2005. године скрушено изјавио да се „стиди и најдубље извињава, због резервиста Црне Горе у саставу ЈНА”, онда је трансформација просто логичан след и најбољи примјер како се Титов бољшевик, преко ноћи, трансформисао. Међутим, страст усташтва код црногорских сепаратиста и следбеника Анте Павелића најбоље показује, заправо, сам Ђукановић. Свјестан да ће одвајањем Србије од Црне Горе морати заштиту и утјеху да тражи у Хрватској и чак Албанији (која баш и не личи на блиску европску перспективу).

Зато њему као кисеоник треба Јеврем, који се у Црној Гори представља као усташа пар екселанс.

Треба му још неколико стотина хиљада усташа и ствар Црне Горе ће бити трајно ријешена. Док Јеврем влада медијима, ДУКС-ом, свим полу или професионалним фризерима у Црној Гори, власницима брозистичког психо-синдрома, лоче по староподгоричким биртијама сплачине које су му справљене у Загребу, дотле премијер Ђукановић упада у све веће безбиједносне проблеме. По Црној Гори се гине као на ратишту. Као прије неки дан, кад је смакнут Славолуб Шћекић, полицајац који је био на трагу да открије главу црногорске мафије.

– Без обзира што су један за другог свашта изrekli, а наравно, обојица су били потпуно у праву, данас двојац без кормилара (у Загребу је) Мило и Јеврем владају Црном Гором. Јеврем се, укратко, трансформисао из обичног сеоског тараба-шпијуна у државног уредника свих медија, док је Милова трансформација била бржа и жешћа.

Од Бритве у ЦК СКЈ, првог Милошевићевог човјека у Црној Гори и фолклорног Србина, до носиоца усташке идеје у Црној Гори; човјека кога ће историја запамтити као разрушника традиције, цркве, историјских чињеница, језика.

Ко минира

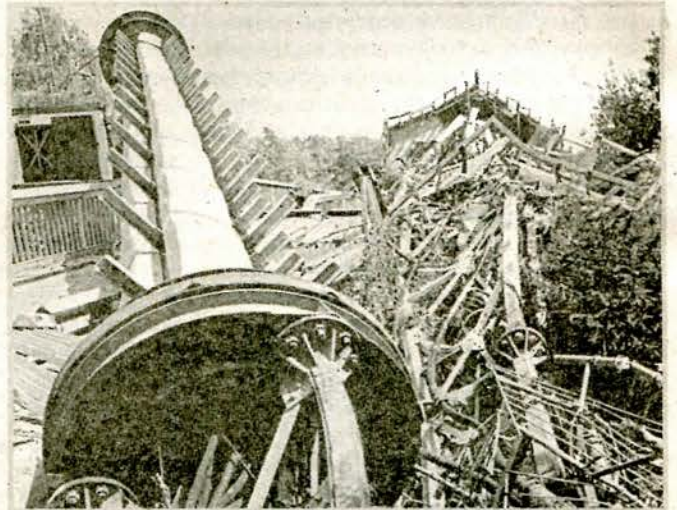
После 78-дневног злочиначког бомбардовања Србије, много неексплодираних мина, ракета, авио-бомби и, што је и најопасније, касетних бомби, остало је посејано широм Србије. Опасност, која прети да се претвори у прагматичку огромних размера, је скривана од грађана Србије. У међувремену је, поред многих агенција, дирекција и радних група, од стране власних формиран Центар за разминирање и поверени му ови задаци. А да се и у овом послу може зарадити, отићи и искашати, показују најновије афере које се по овом питању одвијају у јавности. Овде, где не би смело да се размишља ни о чему осим о сигурносном и антисоцијалном завршетку посла, јер улог су животи грађана Србије у најбуквалнијем смислу те речи, између своје провизије и туђих живота, меродавни су ипак изабрали провизију. Сигурно и невероватно!

Пише: Момир Марковић

Минер греша само једном. У овом послу нема поправног. И што се једном уради, урађено је за сва времена. Ово поготово важи за посао разминирања и уклањања неексплодираних мина, граната, бомби и ракета, заосталих из рата. За овај посао се бирају најодговорније установе и институције из ове области и ту није важна ни цена ни било који други параметар. Једино је важно да се „терен“ очисти потпуно, да се све експлозивне направе уклоне и онеспособе и да, после проласка екипе кроз терен, сви буду сигурни да тамо нема више никаквих опасности. Наравно, то се тако ради у земљама које воде рачуна о безбедности својих грађана, о безбедности државе и о свом угледу у свету.

У оним другим, каква је, на жалост, и наша држава, могуће су, чак и у овој области, разне мутне радње, различита штимовања и намештања послова и многе друге малверзације, чак и у овом послу. Могуће је посао поверити и неком ко и није баш пријатељски расположен према држави, могуће је посао и не испланирати онако како се посао овакве врсте планира. Управо у послу, који је тема и овог нашег писања доказано је да је све могуће. О чему се заправо ради.

После завршетка крвавог грађанског рата и НАТО бомбардовања, готово сви простори Балкана остали су „загађени“ неексплодираним убојним средствима и минама, што представља невероватан ризик и опасност по све грађане. Некадашње републике, садашње суседне државе су схватиле опасност и донеле низ законских и подзаконских аката, којима су уредиле питање деловања државе у хитном и неодложном рашчишћавању простора и стручном обављању посла. Србија и СР Југославија, а касније ни Државна заједница у законодавној сфери није учинила ништа. Једино је тадашња СРЈ 2002. године основала Центар за уклањање ми-

на и других неексплодираних убојних средстава, а 24. јула 2004. године се формира Центар за разминирање, који би требало да обавља стручне послове у области хуманитарног разминирања у Србији.

У Хрватској, у Босни и Херцеговини и у Републици Српској владе управљају и строго контролишу послове разминирања јер сnose пуну одговорност.

Наша влада се потпуно искључила из овог посла а Центар, без сагласности и одобрења владе, потпуно самостално изводи, планира и уговара овај, врло деликатан посао. Сам, дакле, утврђује локације, сам планира, сам уговара чишћење, сам бира извођаче. Није онда ни чудо што расписује такве конкурсе на које не може конкурисати ниједна домаћа фирма, специјализована за ове послове. Онда посао добијају стране фирме, неадекватно опремљене, нестручне и не-

Приликом бомбардовања Авале, остала је неексплодирана авио-бомба тежине 500 килограма. Посао на проналажењу и уклањању бомбе поверен је од стране ИТФ-а и Центра, предузећу „Ратко Митровић“. После више од два месеца радова и ископаних више од 20.000 кубика земље на дубини од 21 метра, бомба није пронађена. Радови су обустављени а донација за ову локацију од преко 200.000 евра није исплаћена. Паре су остале Словенцима. Нама је остала ова, као, уосталом, и многе друге бомбе по Београду и околини.

Србије, од мина заосталих после НАТО агресије се ради траљаво и наопако. Докле, бре...

разминирање

квалификоване, али фирме које знају како се посао добија и како се после обрачунавају „додатни“ радови.

Наравно, и како се цена утврђује. Може се у том послу и промашити регистровано и у карте убележено минско поље, па да све мине остану тамо где су и биле, може се чистити и тамо где мина нема и где их никад није ни било. Све може. Ако се договоре надлежни (око провизије, мислим).

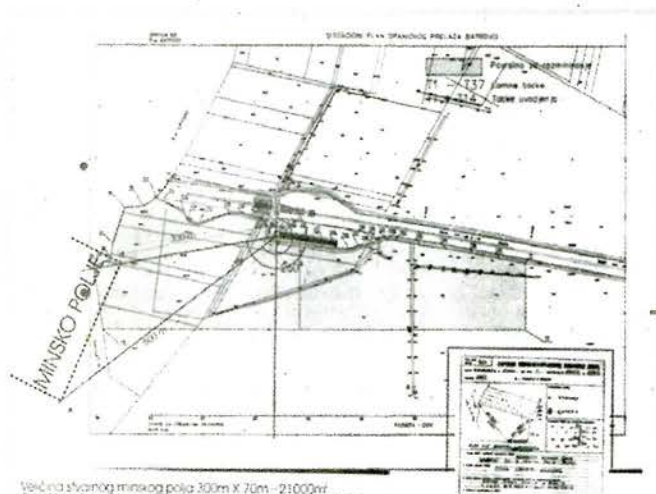
Батровачка трагикомедија

У склопу припреме терена, пре почетка изградње граничног прелаза у Батровцима, Центар за разминирање је у периоду од 12. до 18. марта извршио „извиђање“ терена и одредио границе пројекта и површину за разминирање од 134.000 метара квадратних. Како на овом подручју није било ратних дејстава а да је ЈНА, као запреку поставила минско поље, Центру за разминирање је достављен записник о „минско експлозивним препрекама“ бр. 464, на коме је обележено минско поље ширине 70 а дужине 300 метара, односно површине 21.000 метара квадратних, које је требало разминирати.

Иначе, површина, коју је Центар за разминирање планирао већа је 6,4 пута од стварне површине минског поља. Уосталом, ни то не би представљало проблем. Не би представљало проблем ни то да је цена разминирања терена у то време износила 0,9 евра а да је уговорено 1,7 евра или 133,12 динара.

Проблем представља то што су у пројектном задатку потпуно промашили минско поље и разминирали само 8,5 одсто поља или 25 мина од 290, колико их ово минско поље има. Дакле, тражене су мине тамо где их уопште нема а тамо где су лоциране и записнички констатоване, није се ни залазило.

Границе површина за чишћење се удаљавају не само од граница минског поља, већ и од граница градилишта. Тако је потрошено 17.891.874,00 динара, или тачније речено, баче-

Величина стварног минског поља 300m X 70m - 21000mq
 Поједином (проектним) задатком обухваћено само 1800mq
 Због нестачности запослених у Центру за разминирање направљена је кардинална грешка у дефинисању површине за објектно-тацминирање на подручју граничног прелаза "Батровци" и поред постојања "Записника минскоексплозивне препреке" нису знали прорачунатих положаја, минског поља тако да је пројектом захваћено само 8,5% површине МР

но у ветар. Наравно, осим оног дела који је руководиоцима Центра плаћен за провизију, јер је извођач, словеначки ПМЦ Инжењеринг (чији је подизвођач хрватска фирма „Енигма“ ДОО), изабран без конкурса. Е, кад неке дане толике паре на „хвала лепо“, или вам је брат, или даје добру провизију. И, да не би било забуне, ова средства нису из „донација“, како често говоре, јер је инвеститор, што ће рећи онај који је кесу отворио и паре дао, Грађевинска дирекција Републике Србије. Тражили су мине тамо где су били сигурни да их нема а тамо где су имали скицу и прорачун минског поља, нису ни улазили. Било им ризикантно. И тако су паре потрошене, сви намирени, минско поље остало тамо где је и било, а опасност није отклоњена. Уосталом, они и нису мислили да отклањају опасности већ да „зараде“ паре. О про-

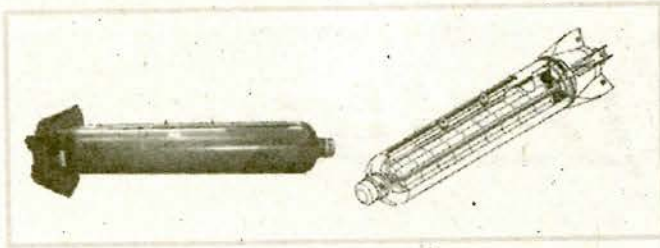
И приликом бомбардовања Кинеске амбасаде, једна од бомби није експлодирала. Колику је опасност представљала за грађане Београда који у околини те зграде живе и оне који ту пролазе, можете само претпоставити. И уместо да Центар направи пројекат, распише тендер и повуче средства из донација за вађење и уништавање бомбе преко ИТФ, кад су се већ „увалили“ у Србију, посао је финансирао Дирекција за градско грађевинско земљиште, што је Београд и његове грађане коштало 13.000.000 динара.

блему који је остао нерешен, о опасностима нека размишљају неки други, кад дођу на власт. О одговорности се, наравно, не говори. А и ко би смео било шта да каже, кад је директор Центра, Петар Михајловић високи функционер Г 17 плус, па самим тим под непосредном заштитом Млађе и Лабуса а под индиректном, али ништа мањом, и самог премијера. То питање одговорности се гура под тепих. Онај у Кошгуничином кабинету.

„Хумано“ прање савести

На ову земљу су у време НАТО агресије, поред класичних бомби и ракета, бацали и велики број убојитих средстава забрањених по свим резолуцијама и конвенцијама, које су управо они донели и прописали (касетне бомбе пре свега). Такве бомбе су, апсолутно неселективно, бацали по насељеним местима, убијајући цивиле. Алехинац, Ниш, хотелски комплекс на Копаонику су само неке од локација на којима су посејали смрт, и то не само тренутно већ и дугорочно. Та опасност, о којој ћемо опширније писати мало касније, ни дан данас није отклоњена, а како ствари стоје, и неће.

Пролазак тим, минама засејаним просторима представља коцку у којој је улог глава пролазника. А да би пред светом и својим становништвом мало опрала савест и руке крваве до лаката и забашурила кривицу, влада Сједињених Америчких Држава одобрила је „хуманитарна“ средства за

чишћење површина од неексплодираних касетних бомби. Истих оних које су њихови бомбардери посејали 1999 године.

Наравно, средства која су дали само делимично покривају стварне трошкове квалитетног и систематског чишћења терена. Други, онај већи део ће морати да издвоје грађани Србије, кроз порезе. Плаћаће, али неће моћи да одлуче ко ће и како очистити терен. То ради Центар, по налогу „донатора”.

Било како било, тек, одлучено је да се распише међународни конкурс, који већ у наслову крије и име будућег извођача. Конкурс је објављен у „Политици” 21. маја 2005. године под бројем **ИТФ-01-0405-БАЦ-УСА** за чишћење четири локације у Србији, за које су урађени и пројекти и то: град Ниш (насеље Дуваниште) у површини од 60.000 метара квадратних, Град Ниш (Клиничко-болнички центар) површине од 91.000 квадрата, град Ниш (индустријска зона у површини од 84.360 квадрата и на крају планина Копаоник (хотелски комплекс Бачиште и шума око комплекса) површине од 170.000 квадрата. Наравно, погађате да је посао добила словеначка фирма ИТФ. И то би, на крају крајева, могло бити у реду, да није неких „ситница” које су приликом пројектовања промакле врлим пројектантима на све четири локације. Ситнице које се односе на површину на којој се мине налазе (као, уосталом, и код Батровца).

Код израде пројекта за тендер за разминурање локације Дуваниште границе територије која треба да се чисти од заосталих неексплодираних касетних бомби се простиру изван насељеног подручја, иако је на само насеље пало највише бомби и трагови експлозија се и дан данас виде на улицама, крововима и фасадама објеката.

Логично је било прво очистити насеље од заосталих мина и тако становнике коначно ослободити страха а град опасности. Ових 187.300 квадратних метара није у насељеном делу, већ је највећи део пројектоване површине ледина и ту се сигурно ништа неће наћи јер, једноставно, касетне бомбе ту нису ни падале. Опет се, дакле, чисти чист простор и дебло наплаћује а остаје онај терен где је врло могуће наћи неексплодиране бомбе.

Познато је да се у просеку 10 одсто њих се приликом бомбардовања не активира и не експлодира. Исти је случај и са локацијом Клиничко-болничког центра у Нишу. И тамо је свих 91.600 метара квадратних изван зоне где су касетне бомбе падале. Основни део, што ће рећи сам клинички центар остаје неочишћен, иако су на крову једне болнице недавно нашли неексплодирану бомбу. Питање је колико их још има по крововима у овом болничком комплексу. И из пројекта за чишћење индустријске зоне у Нишу изостављене су најугроженије површине око настањених стамбених објеката.

Посебна прича је пројекат за чишћење дела планине Копаоник, подручја некадашњег хотелског комплекса „Бачиште” и околине. Прво, овим пројектом нису ни дефинисане границе подручја које се чисти, већ ће се највероватније о границама договарати са понуђачем, кад се закључи уговор. У самом пројекту за Копаоник начињен је, може се комотно рећи и злочин, јер је предвиђено само чишћење на тлу и испод тла а при том се намерно заборавља претраживање и чишћење неексплодираних касетних бомби које се налазе у крошњама дрвећа.

Преко 85 одсто површине која је предвиђена за чишћење је обрастло густом четинарском шумом и бомбе су углавном падале по шуми. Кад се има у виду и конструкција саме касетне бомбе и њен начин активирања, онда се човеку диже коса на глави и од саме помисли колика опасност вреба све оне који тим тереном прођу.

Касетна бомба има падобран који је усмерава и успорава при паду и већина њих је остала окачена на гране дрвећа. Довољан је само јачи ветар, потрес или труљење гране на којој се налази, па да бомба падне на тло, активира се и изазове трагедију. Поготово кад се зна њено разорно и убитачно дејство. Или да падобранчић временом иструли, а већ се дешавало да са грана падну падну бомбе јер је падобранчић иструлио. Постоје и очевити тих бомби, окачених по крошњама дрвећа. Постоје и њихове изјаве код надлежних, али Центар остаје глув. Образложење им је да још није пронађена технологија претраживања крошњи дрвећа, нарочито у густој шуми. Е, на здравље. Због тога је и избегнут задатак чишћења у пројекту. А те ће површине после овога бити предате држави као потпуно сигурне и спремне за туристичку намену.

Без обзира на то што су ширине локација за чишћење одређене крајње нестручно, па је ширина и дужина локације далеко мања од зоне дејства контејнера са касетним бомбама; што техничко извиђање уопште није извршено, тако да се не зна ни правац протезања зоне дејства и што минимала на зона чишћења мора да буде далеко шири, а што постоје стандарди који предвиђају дужину и ширину зоне 300 метара од осе дејства и да се стандарди морају поштовати, ови су одредили одокативно зону 130 са 90 метара. Тако остају изван зоне чишћења неочишћени простори а самим тим и стална опасност од трагедије.

Посебан проблем представља и технологија претраживања и откривања неексплодираних касетних бомби испод површине до 50 сантиметара дубине. Средства за откривање која су предложена ни технолошки ни методолошки не одговарају задатку, јер не гарантују откривање на тој дубини а нису ни тестирана од стране ИТЕЕП-а (Међународни програм за тестирање и процену за хуманитарно разминурање).

Последице од овако нестручног и нехуманог односа према проблему загађености наше територије од мина и неексплодираних убојних средстава, заосталих после НАТО агресије, већ носимо. Уосталом, 2002. године ова иста фирма из Словеније је од Центра добила посао чишћења од неексплодираних авио-бомби на пет локација у Београду. Захваљујући нестручном извиђању локација, нестручном избору извођача радова и траљавом односу и приступу овом

ИТФ је, у мају 2001. године, без сарадње и консултација са Војском и Министарством одбране (институцијама које су једине имале прецизне податке о локацијама неексплодираних убојних средстава), ангажујући невладину организацију Интерос из Италије, организовао процену ризика од неексплодираних убојних средстава на територији Републике Србије. Због тога што је овај посао урађен траљаво и неодговорно, многе локације нису ушле у планове и пројекте за чишћење.

У јулу 1996. на конференцији у Данској утврђени су стандарди и критеријуми за све аспекте минског чишћења и усаглашена дефиниција чишћења (ИМАС), од стране УН Сервиса за минска чишћења УНМАС. ИМАС помаже националним организацијама да успоставе националне стандарде, наравно у складу са врхунским степенима безбедности. Он такође осигурава базу за развој легалних уговора између донатора и организација-учесница на тендерима. Колико смо ми поштовали њихове препоруке показује и чињеница да су многе донације, намењене нашим просторима, остале неискоришћене или накнадно повучене.

послу, радови на првој локацији су обустављени без резултата а америчка влада је одустала од донације. Под окриљем Центра се и даље одвијају махинације и отимање пара (мост на Сави код Остружнице, Кинеска амбасада, Авала) и сл.

А сад неколико речи и о фамозној фирми која је посао добила. Словенци су 1998. године формирали, као непрофитну невладину организацију, организацију ИТФ (Међународни фонд за разминирање и помоћ жртвама мина, са циљем помоћи Босни и Херцеговини у чишћењу од мина и збрињавању пострадалих од мина. Три године касније ИТФ шири своје пилке и на Албанију и Србију и Црну Гору.

Циљ формирања ове фирме је да прикупља средства разних светских донација и пласира их у пројекте чишћења терена од неексплодираних убојитих средстава. И ту се показује словеначка великодушност. Покупе средства од донација и усмере их у неки пројекат а за тај посао узму „само“ тричавих 3 одсто провизије. Хумано, нема шта.

А да би грађанима Србије бар мало појаснили о каквој се опасности ради, за тренутак ћемо оставити по страни саму акцију чишћења и укратко описати дејство касетних бомби и терен на којима се оне сада налазе.

Касетна муниција, иначе забрањена повељом Уједињених нација, упакована је у контејнере који се вешају за крила борбених авиона. На одређеној висини, пошто га пилот откачи од авиона, контејнер се отвара и више од 200 касетних бомби се распршује по простору испод њега. Све бомбе имају падобран, који их усмерава врхом, на коме се налази упаљач, према земљи, и успорава њихов пад.

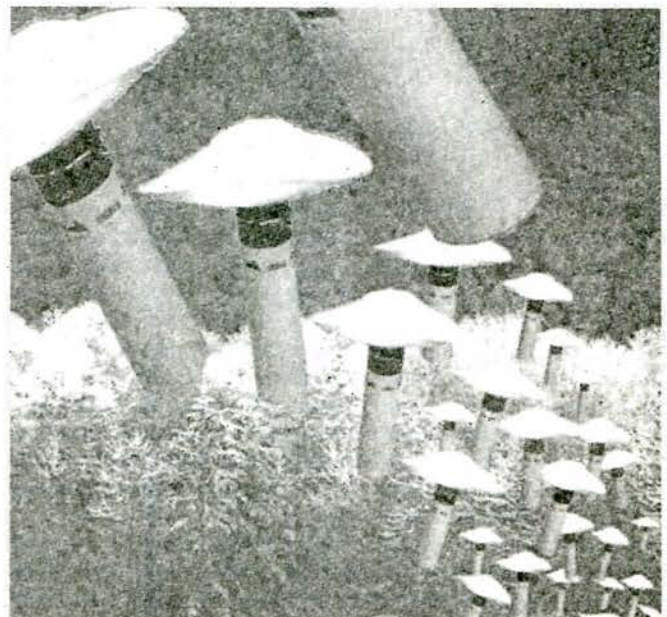
При додиру са чврстом подлогом, упаљач се активира и бомба експлодира. Касетне бомбе ЦБУ-87/Б, какве су коришћене при бомбардовању наших простора, су такозваног комбинованог дејства и најразорније од свих до сада конструисаних и коришћених. Имају троструко дејство и то: распрскавајуће, при чему убијају све живо, затим кумулативно, при чему пробијају челични оклоп од 190 милиметара а тзв. „сендвич“ челични оклоп од 125 милиметара, и на крају запаљиво дејство, где запаљиви прстен изазива пожар и спаљује све што може горети, а налази се у околини, кад бомба експлодира.

При детонацији, кошуљица бомбе се распршује на парчиће масе око 30 грама који могу оштетити лако оклопљено возило до 15 метара удаљено од места експлозије, авион на удаљености до 80 метара и тешко рањавају људство до 150 метара удаљености. На 11 метара од места експлозије пробијају челичну плочу дебљине 6,4 милиметара. Е, такве „поклоне“ су нам уручили западни пријатељи а ови демократи то прећуткују и заташкавају. Огромна опасност и непредвидиво време деловања морају све да нас забрину.

Држава Србија би морала да предузме најопсежније мере претрага терена, жестоку кампању и систематску акцију чишћења. Морала би, да није овакве млитаве и недорасле владе, и да није криминалаца који овакве послове планирају и спроводе и руководе акцијама. Тада не би било словеначког ошљарења, не би било криминалног отимања за провизију и не би се могло десити да на терену, после чишћења остане ни најмања опасност од овог зла.

Све што није експлодирало, било би отклоњено и уништено, а посао би радили они којима није превасходна само зарада, већ првенствено патриотски осећај и врхунски професионализам. Професионализам, својствен само минерима. Због односа према послу и због оне народне пословице са почетка текста.

И зато, на крају, као човек, као родитељ и као грађанин ове земље сматрам својим правом и обавезом да Војиславу Коштуници, премијеру ове несретне владе у име свих упутим само једну поруку, или препоруку, па како схвати. Или нек одмах предузме све мере да ово зло заустави, криминалце окупљене око Центра разјури и похапси а посао око разминирања повери некој фирми која ће га завршити потпуно и потпуно безбедно, или нека поднесе оставку. Са животима грађана Србије се не може играти. Нико није дао то право ни њему, ни овима који се око њега окупљају, привучени мирисом новца.

Крајишка голгота (3)

Туђман и САД скројили

Ауџор је годинама био на челу највеће месне индустрије у преходној Југославији „Гавриловић“, члан највиших партијских органа Хрватске и Југославије, посланик у Сабору Хрватске и у периоду 1994. на 1995. годину, премијер Владе Републике Српске Крајине

Пише: Борислав Микелић

Добро нам је познато да је хрватско државно руководство преко својих медија одлучило, да 1. маја 1995. године изведу војну операцију „Бљесак“ на Западну Славонију, правдало пред међународном заједницом са не малим бројем инцидената које су починили Срби на дијелу аутопута, који је пролазио кроз Западну Славонију, иако је најтежи инцидент који се завршио са убиством Србина Благојевића починио Хрват код мотела „Славен“ у Новој Градишци. Међутим, поставља се отворено питање на којим је темељима онда почивала одлука хрватског државног руководства да 4. августа 1995. године изведу злочиначку војну операцију „Олуја“ на западне дијелове Крајине. Кад то кажем, онда полазим од чињенице да на подручју западних дијелова Крајине или тачније речено на линијама раздвајања од потписаног Загребачког мировног споразума 29. марта 1994. године, није забиљежен ниједан инцидент на основу којег би хрватско државно руководство одлучило да 4. августа 1995. године из тридесет праваца, на западне дијелове Крајине, крене са војном операцијом „Олуја“, коју је сачињавало око 200.000 бојовника до зуба наоружаних и убојитом војном техником и авијацијом.

На српској страни у западним дијеловима Крајине постојало је пет корпуса СВК, од којих су четири била на подручју Баније, Кордуна, Лике и Сјеверне Далмације, уз један но-

воформирани специјални корпус СВК, ког је генерал Миле Мркшић формирао половином маја 1995. године, када је постављен за команданта Главног штаба СВК и лоцирао га на подручју Кордуна, у Слуњу.

Свих пет корпуса СВК у западним дијеловима Крајине било је опремљено са респективним наоружањем и војном техником, а располагали су са неколико добро снабђених складишта наоружања и муниције, као и са довољним количинама хране.

Уз претходно наведено, на подручју Кордуна, који је иначе располагао са најмоћнијом војном техником у односу на друге крајишке корпусе, у непосредној близини Загребца био је лоциран ракетни центар, а на подручју Лике у Удбини војни аеродром са не малим бројем летелица разних типова.

Попуњеност људством у свих пет корпуса СВК била је на нивоу око 30.000 припадника СВК и била је диктирана бројем становника на тим подручјима, при чему је најповољнију ситуацију имало подручје Сјеверне Далмације, које је имало највећи број становника, затим подручје Баније, па онда Кордуна, док је подручје Лике са највећим територијем имало најмањи број становника, а тиме и најмању попуњеност корпуса.

Друга неповољна околност за пет корпуса СВК у западним дијеловима Крајине, без обзира на изразито повољну конфигурацију земљишта на том подручју, која је „рођена“ за партизански начин ратовања, била је велика територијална распрострањеност и међусобна удаљеност једних од других. Због тога је сваки корпус СВК, осим специјалног корпуса СВК, дејствовао на свом дијелу територија, са малим могућностима да се међусобно испомажу. Па и поред тих неповољности, западни дијелови Крајине са својих пет корпуса били су потпуно оспособљени да се у систему одбране веома успјешно супротставе бројчано јачим хрватским војним формацијама и да им нанесу велике губитке.

Међутим, до отвореног судара са хрватским снагама није дошло 4. августа 1995. године, при чему није употребљен ни ракетни систем на Кордуни, као ни авијација у Удбини, па ни специјални корпус СВК у Слуњу.

По мом дубоком увјерењу, постојало је неколико узрочника због којих припадници војске РСК нису били припремљени од стране државног и војног руководства РСК да прихвате отворену борбу против Туђманових бојовника, а кључни је свакако био масовно напуштање вјековних огњишта од стране српског становништва у раним јутарњим часовима 4. августа 1995. године, када је започела хрватска војна операција „Олуја“ коју је пратила незапамћена пропаганда од стране хрватских медија. Наиме, већ само сазнање припадника војске РСК да њихови најближи масовно напуштају родне куће или се налазе у колонама избјеглица које су се кретале према граници Републике Српске, сигурно их је довела у размисљање да можда више никада неће видјети своје најближе, што је само по себи имало негативан утјецај на њихову спремност да прихвате отворену борбу са хрватским бојовницима.

Други негативан узрочник који је утицао на припаднике и командни састав војске РСК била је чињеница да су хрватске војне снаге (ХВО) са подручја Херцеговине са лакоћом освојиле Грахово и велики дио Подгумеча и тако се нашле пред самим Книном осам дана прије хрватске војне операције „Олуја“ 4. августа 1995. године.

Крајишка голгота (3)

трагичну судбину крајишких Срба

Трећи негативан узročник који је имао битног утицаја на борбену спремност припадника војске РСК, као и одлуку становништва у западним дијеловима Крајине да масовно напуштају родни завичај, након што је започела хрватска војна операција „Олуја“ 4. августа 1995. године, било је свјеже сјећање на муњевити војни пад Западне Славоније 1. и 2. маја 1995. године, када је животе изгубио не мали број Срба са тог подручја, уз чињеницу да ниједан војник из Републике Српске и СР Југославије није притекао у помоћ српском народу у Западној Славонији.

Додам ли претходно изнесеним негативним узročницима који су имали битног утицаја на припаднике војске РСК и Србе који су живјели у западним дијеловима Крајине и чињеницу да су хрватски електронски медији свакодневно од 1990. године водили ратнохушкачку пропаганду против српског народа у цјелини, а посебно против Срба у западним дијеловима Крајине, које наш народ није могао избјећи да гледа и не слуша, онда је јасно колико је то све заједно представљало огроман психички притисак на Србе у западним дијеловима Крајине, па и придонијело њиховој одлуци да напуштају вјековна огњишта и гробове предака, а због овог рата и гробове потомака, како не би доживјели исту судбину коју су доживјели Срби на том подручју од 1941. до 1945. године, када је скоро свака српска кућа била завијена у црно.

Па и поред претходно изнесених негативних узročника који су дјеловали на припаднике војске РСК и српско становништво на том подручју, није се смјело догодити да државно и војно руководство РСК, а поготово они из руководства РСК који су били против преговора са Хрватском, већ првог дана хрватске војне операције „Олуја“ 4. августа 1995. године донесу одлуку о повлачењу војске РСК са положаја, односно линија раздавања и тако још више отежају ионако тежак спољашњи избјегличких колона.

Због чега се то десило, као и чињеницу да главни град РСК Книн, гдје се налазио Главни штаб Српске војске Крајине, није уопште брањен, најбоље могу објаснити они који су командовали са СВК преко Главног штаба СВК у Книну до команданата и начелника свих пет корпуса СВК.

Ипак, по мом дубоком увјерењу један од пресудних разлога због којег припадници Српске војске Крајине и њихови командни састав нису 4. августа 1995. године прихватили отворену борбу са Туђмановим бојовницима, иако је добро познато из свих претходних ратова да су крајишки Срби неустрашиви борци, лежао је у чињеници да су имали сазнања да су остали сами у борби против моћног противника, који, уз све то, има логистичку подршку Запада и САД.

Кад то кажем, онда полазим од чињенице да су имали чврсто сазнање, како борци, тако и народ, да од помоћи Војске Републике Српске и СР Југославије нема ништа. Наиме, иако је државно и војно руководство Србије и СР Југославије имало чврста сазнања да ће 4. августа 1995. године услједити хрватска војна операција на западне дијелове Крајине, они нису нашли за сходно да се огласе у јавности и изиђу са протестном нотом хрватском државном руководству, да ће се у случају напада хрватских војних снага на западне дијелове Крајине у одбрану тог подручја укључити Војска СР Југославије, јер је на то обавезује Венсов план, којег је Југославија била супотписник. Да су бар то учинили кроз саопштење, то би дало мотиве крајишким Србима да се упусте у отворену борбу и народу да остане на вјековним огњистима.

Дакле, на основу претходно изнесених чињеница треба гледавати основне узročнике због којих је дошло до онако срамног војног пада западних дијелова Крајине, а не избацивати паролу како је сигнал о повлачењу Војске РСК и народа стигао из Београда.

Морам казати да су ту тезу пласирали у првом реду одговорни кадрови из Републике Српске Крајине, који су са себе хтејли да скину одговорност, како у вођењу политике РСК, тако и у систему командовања, односно сви они који су заједно са генералом Мркшићем парадирани у Слуњу на Видовдан 28. јуна 1995. године, иако су знали да за тако нешто немају подршку званичног Београда. Управо су ти кадрови, било политички, било војни, из РСК уз обилату помоћ паљанског руководства, улијевали лажну наду српском народу у Крајини, да се ти крајеви у свако доба могу одбранити са „снажном војском РСК“, иако им је било свјеже сјећање шта се то десило у западној Славонији 1. и 2. маја 1995. године. Наиме, за вријеме грађанског рата у Хрватској 1991. године, када су се крајишки Срби херојски борили против Туђманових бојовника, никакав им сигнал из Београда није требао, нити су га чекали, да би се борили за своја вјековна огњишта. Наравно, ствари су се од 1991. године па до лета 1995. године у много чему промијениле у корист Хрватске и о томе су морали водити рачуна не само они у Книну, већ и они на Палама и у Београду. Мени, као искусном привреднику и политичару, ствари су биле јасне кад сам дошао за премијера Владе РСК, али то, изгледа, нису хтјели схватити Мартић и Бабић и због тога сам смијењен 29. маја 1995. године.

Хрватски бојовници у „Олуји“ дивљачки убијали недужне Србе

Дакле, и поред чињенице што војска РСК са својих пет корпуса у западним дијеловима Крајине није прихватила отворену борбу са хрватским бојовницима 4. августа 1995. године, изузев једног усамљеног случаја на линији раздавања Петриње и Сиска, као и чињенице да војска РСК није употребила ракетни систем на Кордуну, као ни авијацију са аеродрома у Удбини, те да је Туђман у јутарњим часовима 4. августа 1995. године позвао Србе у Крајини да остану код својих кућа, хрватске војне снаге, односно бојовници дивљачки су рушили и уништавали све пред собом и убијали цивилно српско становништво.

Другим ријечима, иако је државно и војно руководство РСК већ након првог дана хрватске војне операције „Олуја“ донијело одлуку о повлачењу народа и војске са подручја западних дијелова Крајине, хрватски бојовници су гранатирани крајишке Србе у колонама избјеглица.

Уз претходно изнесене чињенице, хрватски бојовници су за вријеме и након војне операције „Олуја“ починили стравичне злочине над Србима у Крајини. Уз податак да су на мучки начин ликвидирали око 2.000 Срба и то углавном старије доби пред кућним прагом, они су уништали око 40.000 српских кућа, потпуно спалили око 380 српских села, те опљачкали и уништали малтене сву приватну имовину крајишких Срба, те огромне количине разних врста роба из друштвених предузећа и трговинских радњи са подручја Крајине.

Протјеривање Срба са подручја западних дијелова Крајине од стране државног и војног руководства Хрватске било је изведено плански, јер су им остављена два излаза која хрватске војне снаге нису напаале, а могле су. Један излаз је

Избегли и прогнани Срби од Хрватске за уништenu и опљачкану приватну имовину потражују преко тридесет милијарди евра

Непосредно након егзодуса Срба из Крајине 1995. године на ове просторе, започело је евидентирање имовине избјеглих и прогнаних лица, не само из 1995. године, већ и из 1991. године, при чему нису изостали ни грађани СР Југославије, који су на територији Хрватске имали приватне куће и станове или викендице. Наравно, том евидентирању приступио је далеко мањи број од очекиваног, у првом реду јер су се плашили да њихова приватна имовина не уђе у оквире државних односа Хрватске и Југославије, односно сукцесије. Но, и поред тога до сада евидентирана приватна имовина довољно говори шта су све избјегли и прогнани Срби оставили иза себе, када су 1995. године прогнани са својих вјековних огњишта, а све се то нашло како у рукама хрватске државе, тако и разних мафијаша и плачкаша.

Овом приликом износим само дио евидентиране приватне имовине коју избјегли и прогнани Срби из Хрватске, односно Крајине потражују од хрватске државе:

- Око 600.000 хектара земљишта, од којег 320.000 хектара најплодније земље и око 120.000 ха под шумом, виноградима и воћњацима;
- Грађевинског простора површине од око 18.000.000 м², од чега је 14.000.000 м² стамбеног простора, 4.000.000 м² пољовног простора;
- Пољопривредних машина око 400.000;
- Око 64.000 разних моторних возила;
- Око 440.000 потпуно опремљених спаваћих и дневних соба, кухиња и трпезарија;
- Око 760.000 комада разних кућанских апарата и техничких уређаја;
- Око 980.000 грла крупне стоке, од чега око 200.000 говеда, 20.000 коња, 260.000 свиња, 380.000 оваца, те око 100.000 коза;
- Чокота винове лозе око 18.000.000;
- Око 8.000.000 разних стабала воћки;
- Кошница пчела око 120.000;
- Око 1.550.000 разних умјетничких предмета;
- Бунара и цистерни око 24.000, површинске запремине око 960.000 м³;
- Око 980.000 грама злата;
- Крзна и предмета од крзна 38.000 комада, итд...
- Укупно је пријављено око 180.000.000 ДЕМ разних девизних средстава, затим око 3.500.000.000 динара у хрватским пословним банкама, као и 600.000.000 динара хартија од вредности.
- Под недозвршене инвестиције пријављено је око 800.000.000 ДЕМ и то обухвата започету, а недозвршену изградњу објеката, уградњу додатне опреме, као што је централно гријање, мермерне подлоге, котловнице и ексклузивне опреме, итд...
- Залихе трговачких роба, житарица, алкохолних пића, те друге атрактивне робе, пријављено је у износу од 16.500.000.000 динара.
- Уз претходно изнесене половичне податке који су везани за приватну имовину, потребно је посебно нагласити да је наша стручна екипа радила на процјенама улагања наших људи кроз разне облике самодоприноса на објектима од заједничког интереса, као што су водоводни системи, канализације, цестовни правци, електро мреже, основне школе, дечији вртићи, здравствене установе, друштвени домови, итд., чија вредност прелази неколико милијарди њемачких марака. Посебно смо радили обраде за запослене Крајишнике у великом броју друштвених предузећа, од којих нису добили ни динара надокнаде, након што их је хрватска власт приватизовала, не омогућавајући нашим људима њиједну марку кроз дионичарство.
- У више наврата сам јавно презентовао тај проблем, при чему сам износио податак да се на подручју РСК налази око 50.000 пензионера, који су то право стекли до половине 1991. године. Прве пензије од Хрватске наши људи су кроз појединачне напоре добили концем 1997. године (један дио). На основу данашњих процјена, ради се о исплати заостатка пензионог фонда нашим људима од око 1.000.000.000 ДЕМ.

На основу напред изнесених половичних података, са сигурношћу се може казати да су потраживања избјеглих и прогнаних Срба из Крајине, односно Хрватске, од хрватске државе значајно већа од 30 милијарди евра. Наравно, ту нису укључени подаци од грађана СР Југославије, њих око 25.000 који су имали приватне куће и викендице, те другу имовину, како на подручју Крајине, тако и на подручју Истре, хрватског приморја, сјеверне и јужне Далмације, као и у неким урбаним срединама, а кроз евидентирање се пријавило око 12.500 грађана.

На основу напред изнесених података јасно је видљиво да су Срби из Крајине, односно из Хрватске, који су данас у избјеглиштву и прогнаништву много тога створили искључиво својим радом и залагањем. Њима хрватска држава само треба да врати њихову приватну имовину и изврши правичну надокнаду уништене и опљачкане приватне имовине.

Уз поврат и правичну надокнаду приватне имовине избјеглим и прогнаним Србима из Хрватске, односно из Крајине, централно питање јесте политички статус српског народа у Хрватској. Тај статус Срба у Хрватској сигурно не може да буде на разини националне мањине, коју је Србима након 1990. године у Уставу Хрватске подметнула хрватска неофашистичка власт ХДЗ-а. На том плану обавеза наше матичне државе Србије јесте да се то питање стави пред органе међународне заједнице на дневни ред, без обзира колико ће хрватско руководство око тога да кмечи. Уосталом, како видите, хрватском руководству није сметало нити их је интересовало како ће да реагује СР Југославија и Црна Гора, кад је у питању Превлака. Дакле, иако Превлака није њихова, она је постала њихова. На другој страни, ако су Срби у Хрватској до конца 1990. године, а то значи до избијања кризе у бившој СФРЈ, били државотворан народ, онда се то право њима мора вратити уз пуну активност наше матичне државе Србије.

био Двор на Уни, на којег су тјерали Србе са подручја Кордуна и Баније, те дјеломично Лике. Други излаз хрватске војне снаге оставиле су у Мартин Броду између Лике и Подгумеча, а ту су тјерали Србе са подручја Сјеверне Далмације и Лике. Уз два планирана излаза, један у Двору на Уни, а други у Мартин Броду, на које су хрватски бојовници тјерали Србе из западних дијелова Крајине, око 12.000 Срба са Кордуна уз кордушки корпус СВК је остало у окружењу хрватских војних снага код Топуског све до 8. августа 1995. године.

И тек када је последњи министар полиције РСК у Бабићевој Влади Теодор (Тошо) Пајић, који се у последњих неколико година налази на дужности помоћника команданта жандармерије за безбједност МУП-а Србије, мимо свих војних правила потписао капитулацију кордушког корпуса Српске војске Крајине, пред камерама Хрватске радио телевизије, предајући том приликом огромне количине наоружања и војне технике генералу Стипетићу уз јавно честитање, Србима са Кордуна уз припаднике кордушког корпуса омогућен је одлазак са Кордуна. Тада су на понижавајући начин, у избјегличким колонама, уз каменовање од стране хрватских грађана и уз пратњу америчког амбасадора у Хрватској Питера Галбрајта, који је сједећи на једном од трактора пуног избјеглица отпоздрављао хрватским грађанима на путу преко Петриње и Сиска до аутопута, избјегли Срби са Кордуна стигли у Србију. Дакле, хрватско државно и војно руководство било је тада спремно у остваривању свог плана и циља да протјерају Србе из Крајине, ако треба да обезбједи и аутобусе, само да Срби напусте Крајину.

Тако је Хрватска са војном операцијом „Олуја“ на западним дијеловима Крајине постигла два циља: први, јер је са подручја западних дијелова Крајине протјерано око 250.000 Срба и други, уништавање приватне имовине Срба из Крајине, као и пљачка те имовине значила је поруку да забораве свој завичај. Кад још томе додате и убиства старих и немоћних пред кућним прагом, шта је то него најтежи облик етничког чишћења који је раван геноциду. Такве војне операције као што су „Бљесак“ и „Олуја“ за председника Хрватске Стјепана Месића су биле величанствене војне побједе хрватских бојовника у домовинском рату 1995. године и то над Србима из Крајине, којима је то подручје родни завичај и домовина.

Немерљива одговорност дипломатије САД и Била Клинтон за трагичну судбину Срба

Коментаришући, као бивши премијер Владе РСК, улогу америчког амбасадора у Загребу Питера Галбрајта у активностима везаним за План З-4, истакао сам његову уску повезаност са хрватском дипломатијом, као и председником Туђманом која је проузроковала разне смицалице које је подметао нама из руководства РСК. Описао сам и његове тајне састанке и контакте са Миланом Бабићем све до хрватске војне операције „Олуја“. Посебно сам подвукао његову активност коју је, уз војног аташеа САД у Загребу, остваривао са Гојком Шушком, Маркицом Ребићем и Франњом Туђманом у предвечерје хрватске операције „Олуја“.

Међутим, захваљујући тексту Иве Пуканића, власника и главног и одговорног уредника загребачког „Национала“, објављеном у „Националу“ од почетка августа 2005. године, разоткривена је та спрега САД и Била Клинтон са хрватским државним и војним руководством 1995. године у војним операцијама „Бљесак“ и „Олуја“.

Према том казивању Пуканића, очигледно хрватске војне акције „Бљесак“ на западну Славонију, која је требала бити генерална проба за акцију „Олуја“, тачно у поноћ, а то значи шест часова прије почетка операције, у МУП Хрватске су позвани Херик и Иван Шарац, када су били обавјештени да акција „Бљесак“ започиње за неколико часова.

У МУП-у Хрватске је тачно у поноћ био формиран штаб војне операције „Бљесак“, који се изјутра у 6 часова пребацио у Министарство одбране Републике Хрватске. Како се селио штаб, тако се са њима селио амерички војни аташе, који је непрестано тражио извјештаје о догађајима и слао их Билу Клинтону у Бијелу кућу. Сваког јутра амерички председник је био обавјештен о припреми и сваком дјелићу операције. Американце је одушевио начин на који је проведена војна операција „Бљесак“ и да је то изврстан модел сарадње са Хрватском, која би, по њима, могла бити одлучујућа у борби против Милошевића у БИХ, те на крају његово уклањање са власти. Дакле, Пентагон је цијелу акцију координирао преко Ричарда Херика, а акцију ЦИА је координирао Марк Келтон, шеф експозитуре ЦИА у Загребу, који је уско сарађивао са Мирославом Туђманом, тада шефом ХИС-а.

Кад је ријеч о припремама хрватске војне операције „Олуја“, Американци су обезбјеђивали хрватску војску подацима о кретању Срба у Крајини и покретима Војске Југославије на источним границама са Хрватском.

У ноћи 3. на 4. август 1995. године хрватским јединицама била је издата наредба да се, између поноћи и четири часа изјутра, искључе сви телекомуникациони уређаји, да би након тога Американци искористили то вријеме за ометање и уништавање српских телекомуникацијских уређаја електроничким путем. Уочи саме операције позван је амерички војни аташе Херик, а у његовој пратњи је био Иван Шарац.

Дан или два прије војне операције „Олуја“ Ричарда Херика, који је припремао војну акцију „Олуја“ са хрватским официрима, те дао у име Клинтон зелено свјетло за операцију „Олуја“, замјенио је пуковник Џон Садлер. Тачно у поноћ они су дошли у Оперативни штаб у Министарство одбране Републике Хрватске и оданде непрекидно пратили догађаје на терену. Цијела хрватска војна операција „Олуја“ у реалном је времену преношена у Пентагону, гдје и данас постоје снимци.

Уз уништавање српских комуникација електроничким путем, војска САД-а је и војно дјеловала по положајима војске РСК, када је ракетирала проту-авионску батерију надомак Книна, која је радарским снопом обасјала америчке борбене авионе који су надлијетали то подручје.

Дакле, из претходног, само дјеломичног, казивања Иве Пуканића у загребачком „Националу”, САД су војно и дипломатски помагале Хрватској да протјера Србе из Крајине у војним операцијама „Бљесак” и „Олуја”, у чему је посебна одговорност америчког амбасадора у Загребу Питера Галбрајта.

Због тога Иво Пуканић у загребачком „Националу” предлаже, а ја се са њим потпуно слажем, да је неопходно потребно због истине да Хашки трибунал од Пентагона затражи све снимке које су снимале беспилотне летелице типа „Предатор” за вријеме и након операције „Олуја”. Затим, да би се установила цјелокупна истина, у Хагу би требали свједочити сви високи амерички официри и обавјештајци који су били умјешани у хрватске војне операције „Бљесак” и „Олуја”.

Зашто се не утврђује одговорност хрватских бојовника који су починили стравичне злочине

Обављајући функцију председника Комитета за заштиту права и интереса раселиених лица и повратак у завичај пуних седам година, на чистој волонтерској основи, уложио сам много труда да уз рад стручних служби Комитета, те не малог броја удружења избјеглих и прогнаних Срба из Крајине дођемо до слиједених података:

Да је од избијања грађанског рата у Хрватској 1991. године, па завршно са концем 1995. године у Крајини погинуло око 7.000 бораца и цивилних жртава рата а око 2.800 несталих Срба води се као нестало.

Евидентирали смо око 6.952 рањена, оболела и повријеђена бораца.

Затим је евидентирано да је иза погибије 1.206 бораца остало 1.742 члана породице од 60 до 70 година (родитељи погинулих).

Евидентирали смо 1.902 дјеце, чланова породица погинулих бораца, од тога 1.782 деце која су била малолетна у моменту погибије једног од родитеља, уз податак да су 34 дјетета били близанци.

Уз сарадњу са Савезним министарством за рад, борачка и социјална питања, од 1997. године па до конца 2000. године, кроз обраду стручних служби Комитета, личну инвалиднину регулисало је око 3.800 крајишких бораца и инвалида од прве до десете групе инвалидитета, чиме су били изједначени са истим категоријама држављана СР Југославије.

Породичну инвалиднину до тада је регулисало око 2.200 породица које су живјеле на подручју 148 општина у Србији.

Хуманитарну новчану помоћ у том периоду уз активности удружења избјеглица, а преко стручних служби Комитета, остварило је 2.700 корисника, међу којима су била 58 ратна заробљеника, затим 145 најтежих ратних војних инвалида, те 103 социјална случаја.

Дакле, није се тако велики број крајишких Срба међусобно поубијао, рањавао и нестао из Крајине за вријеме грађанског рата у Хрватској 1991. године па све завршно са војном операцијом „Бљесак” и „Олуја” 1995. године, већ су то учинили хрватски бојовници који се слободно крећу по многим европским земљама, па и у самој Србији и Црној Гори. За њима очито нема Интерполових потјерница, ни хапшења на разним прелазима или улазима у треће земље. И тим питањем се мора позабавити државно руководство Србије и тражити пред међународном заједницом одговорност хрватских органа власти, а не дозволити Месићу да им у сред Београда и Подгорице дијели лекције.

Политички монтирана оптужница и пресуда у одсуству на 20 година

Колико је хрватско државно руководство на челу са Туђманом те 1995. године отишло далеко, показује податак да је 5. август 1995. године проглашен државним празником побједе у домовинском рату, а то преведено значи да Хрватска слави дан када су Србе протјерали са вјековних огњишта. И након одласка Туђмана и његових помоћника који су организовали војне операције „Бљесак” и „Олуја” 1995. године, а доласком Месића и Рачана, а сада и Санадера, ништа се није промијенило, јер се и даље маркетиншки величају „Бљесак” и „Олуја”, а на другој страни позивају Србе из Крајине да се врате у завичај. Да трагедија таквог понашања буде још већа, прије неколико мјесеци хрватско Министарство правосуђа доставило је Министарству правде списак од 2.800 Срба које Хрватска потражује по разним основама за почињене злочине над Хрватима, а прије извјесног времена Хрватска је потраживала 1.400 крајишких Срба, да би из хрватске амбасаде и ту бројку смањили на испод 1000 крајишких Срба, које потражују, међу којима се и сам налазим.

Иако је ХДЗ-овој власти, како у Загребу тако и у Сиску, било познато да се ја налазим у Београду од прољећа 1991. године, на приједлог тадашњег државног тужиоца (1992. године) Владимира Шекса, Окружно јавно тужилаштво у Сиску подигло је политички монтирану оптужницу против мене и још осморице Срба са подручја Баније са подметнутим лажним свједоцима, који су имали задатак да пред Жупанијским судом у Сиску одбране ту оптужницу, а то им очито није било тешко, јер у судници нисмо били ни ја ни адвокат.

Колико су далеко у монтажи оптужнице отишли Окружни јавни тужилац у Сиску Фрањо Јерковић и његови асистенти из кризног штаба Ђуро Бродарац и Иван Бобетко, говори податак да су ме оптужили како сам наређивао четничким формацијама да изврше нападе на Петрињу и околна мјеста и да нападају припаднике МУП-а и „Зенги”, те остало неспрско становништво, као и оживотворење Меморандума САНУ о тзв. Великој Србији, што је све заједно било равно научној фантастици кад сам ја у питању. Ето тако је политички монтирана оптужница Окружног јавног тужиоца и његових налогодаваца из врха ХДЗ-ове власти и сачког кризног штаба којим је управљао Ђуро Бродарац, за догађаје из 1991. године на подручју Петриње, имала за посљедицу пресуду Жупанијског суда у Сиску од 9. јуна 1993. године, који ме је потпуно недужног осудио на 20 година у одсуству. Дакле, ја сам се у Београду налазио од прољећа 1991. године и пословно путовао у неколико европских земаља, а они ме квалификују као налогодавца у нападима четничких формација на Петрињу.

Након што сам 20. априла 1994. године изабран за председника Владе РСК, ја сам истовремено постао шеф преговарачког тима о економским односима са Хрватском. Иако је државном и војном руководству Хрватске на челу са Туђманом било добро познато да је мене Жупанијски суд у Сиску годину дана раније, 9. јуна 1993. године, осудио у одсуству на 20 година као ратног злочинца, то њима очито тада није сметало да хрватски државни преговарачки тим, састављен од најистакнутијих функционера на челу са Шаринићем и Матешом, сједне у штабу УНПРОФОР-а у Загребу преко пута стола и започне преговоре са преговарачким тимом РСК, којег сам предводио ја уз посредовање међународних представника Лорда Овена и Толварда Столтенберга, те четворим амбасадора у Загребу на челу са Галбрајтом.

Водећи преговоре о економским односима са хрватским преговарачким тимом у више наврата сам боравио у штабу УНПРОФОР-а у Загребу да би коначно 2. фебруара 1994. године потписали тај споразум. Дакле, са мојим и Шаринићевим потписом Економски споразум је ратификовао и Са-

бор Хрватске, да би 21. фебруара 1994. године пустили у промет аутопут, а двадесетак дана касније стављен је у функцију и нафтовод и тада није био споран Борислав Микелић и пресуда Жупанијског суда у Сиску од 9. јуна 1993. године на 20 година као ратног злочинца.

Дакле, требало је проћи пуних десет година од пресуде Жупанијског суда у Сиску и да постоји политички интерес кад сам ја у питању, па да Министарство за правосуђе у Рачановој влади упути 9. априла 2003. године званични захтјев Републици Србији за мојим изручењем, што је био први случај од избијања ратних сукоба 1991. године на простору претходне Југославије и мени није било тешко одгонетнути зашто је то учинила Рачанова влада. Прво, јер је тај захтјев услиједио неколико дана након што сам са политичким мотивима ухапшен у полицијској акцији „Сабља“, а Рачановој и ДОС-овој влади било је познато да ја радим на обради догађаја у Хрватској и Крајини у периоду од 1990. године па завршно са хрватским војним операцијама „Бљесак“ и „Олуја“ 1995. године, кад је ријеч о одбрани истине пред Хашким трибуналом, а у неколико наврата сам Трибуналу упућивао деманције на дио лажног свједочења неких свједока, што ни ДОС-овој власти због Милошевића није одговарало. Дакле, био је то прљави политички договор бивше ДОС-ове и Рачанове владе или да будем испоручен Хрватској или да ме, као Јовицу Станишића и Френкија Симатовића на брзину, из притвора Окружног затвора у Београду, спакују у Хаг.

Будући да се ствари у истражном поступку који је вођен против мене за вријеме полицијске акције „Сабља“ нису одвијале по плану носилаца акције, јер сам ја одлуком Врховног суда 14. јула 2003. године пуштен на слободу, што су прекинула и средства информисања у Хрватској, требало је наћи неку нову замку за мене.

Претпоставка једне и друге власти је била да бих се ја након изласка на слободу могао упутити у неку трећу земљу, у најмању руку у Републику Српску, односно БиХ.

Дакле, то је био разлог да Хрватска преко Интерпола распише међународну потјерницу за Бориславом Микелићем 26. августа 2003. године, вјерујући да ће и мене као и претходне Крајишнике, те као пуковника Бранковића видјети и дочекати у оковима.

Ето на такав начин хрватско правосуђе манипулише са потјерницама и пресудама против крајишких Срба из периода 1991. године, па завршно са „Бљеском“ и „Олујом“ 1995. године.

Поводом тако срамног и понижавачућег чина хрватске државе према бившим припадницима ЈНА и крајишким Србима, држава чији смо држављани до сада није предузела ништа са циљем да се тај циркус заустави и то је од свега најсрамније.

Милорад Пуповац и Војо Станимировић су ХДЗ-ови Срби

Након што се ХДЗ са Ивом Санадером концем 2003. године вратио на мјесто злочина кога су починили према Србима из Крајине у периоду од 1990. године па завршно са „Бљеском“ и „Олујом“ 1995. године, нисам био изненађен када су почетком 2004. године Станимировић и Пуповац створили колаборацију ССДС-а са ХДЗ-ом. Када то кажем, онда полазим од чињенице да је Воја Станимировић уз помоћ Милорада Пуповца, већ након Ердутског споразума концем 1995. године направио прави политички салто-морале. Наиме, Станимировић се у протеклих 13 година своје политичке активности кретао од жестоког подржаваоца политике СДС српских земаља Радована Караџића до отворене колаборације не само са ХДЗ-ом Иве Санадера, већ и оног ХДЗ-а Фрање Туђмана од 1997. године, када су га промовисали у заступника Жупанијског дома Сабора Хрватске. На другој страни познато је да је Милорад Пуповац био дежурни Србин Туђмановог кабинета од 1990. године, да је уз његово ангажовање подручје Сремско-барањске области ушло у мирну реинтеграцију у Хрватску 1997. године. Па и поред чињенице да на то подручје Хрватска није извршила војну агресију, као што је то био случај са Западном Славонијом и западним дијеловима Крајине 1995. године, то подручје је 1996. и 1997. године напустило око 60.000 Срба и као избјеглице су стигли у Србију или се преселили у треће земље. Да читава ствар буде још трагичнија, за Србе у Хрватској управо је глас Милорада Пуповца половином 1997. године био пресудан да ХДЗ добије двотрећинску већину у промјени Устава Хрватске: „Прво, да се Сабор Хрватске трансформише у хрватски државни Сабор (као за вријеме НДХ), а друго, да Срби у Хрватској и званично постану национална мањина, заједно са Италијанима, Русинима и другима и тако изгубе и статус етничке заједнице са два Котара, Глином и Книном, уз већ одузето право на конститутивност концем 1990. године!“

Да се на такав трговачки начин поставља, Милораду Пуповцу нису дали ни они Срби који живе у Хрватској, ни они који се налазе у избјеглиштву, јер је то историјско право Ср-

Туђманов говор

Да бих потврдио све претходне оцјене које сам изнио, а које су претходиле грађанском рату у Хрватској, те разбијању претходне Југославије, довољно је да овом приликом апострофирам дијелове говора Фрање Туђмана на Тргу Бана Јелачића у Загребу 24. маја 1992. године, поводом међународног признања Хрватске.

Наиме, у претходном дијелу елаборације изнио сам што се све у Хрватској дешавало након доласка на власт 1990. године Туђмана и ХДЗ-а. Изнио сам аргументовано какве је све активности пројектовала нова неофашистичка власт, од прогона Срба са посла, затим избацивање Срба из Устава Хрватске као конститутивног и државотворног народа концем 1990. године, преко упада хрватских специјалаца на подручје гдје су Срби били већински народ, па све до избијања ратних дејстава половином 1991. године. Колико је све то смишљено пројектовала хрватска неофашистичка власт, показује Туђманов говор на Тргу Бана Јелачића, након што је Хрватска међународно призната почетком 1992. године.

Цитирам дио говора Фрање Туђмана од 24. маја 1992. године на Тргу Бана Јелачића:

„Рата не би било да га Хрватска није жељела, међутим ми смо процјенили да само ратом можемо изборити самосталност Хрватске. Због тога смо водили политику преговора, а иза тих преговора формирали смо оружане јединице. Да нисмо то тако урадили, ми не би дошли до циља. Значи, рат је било могуће избјећи да смо одустали од наших циљева, тј. од самосталности наше државе, али ми то нисмо хтјели ни по цијену живота!“

Дакле, из овог говора Фрање Туђмана надам се да је све јасно, једино изгледа није било јасно ни тада, ни данас представницима међународне заједнице. Но, даљеко је тежа чињеница да и многим српским политичарима у нашој матичној држави ни данас није јасно, да Срби из Крајине нису изазвали рат у Хрватској, нити је то учинила ЈНА по некој директиви руководства матичне државе Србије.

ба стечено још од Војне крајине па преко огромних жртава у Другом свјетском рату. Управо од тада су за мене, а вјерујем и за многе друге Србе, Милорад Пуповац и Војо Станимировић нови Секуле Дрљевићи у Хрватској.

У читавом периоду док сам био премијер Владе РСК и шеф преговарачког тима о економским односима са Хрватском, па до 29. маја 1995. године, Војо Станимировић је био на челу СДС српских земаља Радована Караџића за подручје Сремско-барањске области и посланик у Скупштини РСК.

Био је велики противник нормализације односа са Хрватском, а да је ова моја оцјена потпуно тачна говори слиједећи податак. На Скупштини РСК у Книну 1. децембра 1994. године, када је пред посланицима био усаглашен Економски споразум са Хрватском уз посредовање Лорда Овена и Торвалда Столтенберга, са циљем да га посланици верификују, јер је требало ја сутрадан, 2. фебруара 1994. године, да потпишем тај споразум, господин Станимировић је са још 11 посланика гласао против, а за такав Економски споразум су гласала 63 присутна посланика. Међутим, оно што је било горе од од самог чина гласања против, је било Станимировићево обраћање мени као председнику Владе РСК и онима који су гласали за Споразум слиједећим ријечима: „Господине председниче Владе РСК и ви, друге издајнице што сте гласали за Споразум, сретан вам пут у Хрватску, али без нас Срба из Сремско-барањске области!”, а онда је демонстративно напустио дворану.

Након трагичних догађаја са Србима у западној Славонији и западним дијеловима Крајине 1995. године, а последице потписа Ердутског споразума концем 1995. године, каријеризам Војо Станимировића био је пресудан да направи прави политички салто-мортале и заједно са Пуповцем кренуо у мирну реинтеграцију СБО у Хрватску.

Дакле, за разлику од Ердутског споразума, који је путем мирне реинтеграције нудио понижавајући статус Србима у СБО, Економски споразум са Хрватском од 2. фебруара 1994. године био је гаранција не само економских односа са Хрватском, већ је био темељ за политичко рјешење за све Србе у РСК, а посебно за Србе у западним дијеловима Крајине.

Дакле, умјесто да се ја као потписник Економског споразума са Хрватском заједно са Србима из западних дијелова Крајине данас налазим у Крајини са високим степеном по-

литичке аутономије, јер сам у то подручје уградио својих 35 најплоднијих година живота и рада, ја сам се заједно са избјеглим и прогнаним Србима нашао на вјетрометини болесних политичара у матичној држави Србији. На другој страни, тај господин Станимировић са својим политичким салто-мортале бива посланик у хрватском државном Сабору са платом од 15.000 куна. Зато га ја не сматрам заступником Срба, већ трговцем националних интереса Срба у Хрватској.

То што су учинили Војо Станимировић и Милорад Пуповац почетком 2004. године са ХДЗ-ом Иве Санадера није коалиција, то је класична колаборација. То је сраман чин и он се не може на било какав начин оправдати. Прво, јер је ХДЗ на програмском одређењу НДХ Анте Павелића 1990. године започео обрачун са Србима у Хрватској, да би коначно 1995. године са „Бљеском” и „Олујом” очистио Крајину од Срба. Захваљујући политици те странке, у Крајини је животе изгубило око 7.000 Срба уз 3.000 несталих, а уништена је и опљачкана приватна имовина.

Да је хрватска неофашистичка власт (ХДЗ) на челу са Туђманом смишљено пројектовала грађански рат, односно сукобе са Србима, доказује говор Фрање Туђмана на тргу Бана Јелачића у Загребу, након што је Хрватска међународно призната. Ево шта је Туђман рекао 24. маја 1992. године у Загребу: „Рата не би било да га Хрватска није жељела. Међутим, ми смо процијенили да само ратом можемо изборити самосталност Хрватске. Због тога смо водили политику преговора, а иза тих преговора формирали смо оружане јединице. Да нисмо то тако урадили, не би дошли до жељеног циља. Значи, рат је било могуће избјећи да смо одустили од наших циљева, т.ј. од самосталности хрватске државе, а ми то нисмо хтјели ни по цијену многобројних жртава”.

Управо због напријед наведених чињеница колаборацију ССДС-а Војо Станимировића и Милорада Пуповца са ХДЗ-ом којег воде Санадер и Владимир Шекс, сматрам срамним чином. То је гажење по огромним жртвама Срба у Крајини и Хрватској, не само у грађанском рату 1991. године, већ огромних жртава Срба у Другом свјетском рату, које су побиле усташе НДХ Анте Павелића.

Па зар није срамно подржавати власт ХДЗ-а која је 1995. године кроз „Бљесак” и „Олују” протјерала 250.000 Срба са вјековних огњишта, а онда то назвала величанственом побједом у домовинском рату. Да читава ствар буде још трагичнија, Хрватска је прогласила посебним државним празником 5. август 1995. године, јер су тог дана протјерали Србе из Крајине, чија је домовина такође Хрватска.

Казати пред јавности да то чине због повратка Срба у Крајину и поврата њихове имовине, је бацање прашице у очи нашем народу, јер је приватна имовина као и повратак у завичај неотуђиво право српског народа и по међународној конвенцији и та права не спадају у политичка одлучивања, поготово не оне странке која је то својом политиком произвела. То је игранка ХДЗ-ове власти да створи услове за улазак Хрватске у Европску унију, а не њихова жеља за нормализацијом односа са Србима.

Због тога, једино оправдан захтјев Срба према хрватској власти а који има политичку тежину, је захтјев како избјеглих и прогнаних Срба из Крајине, тако и оних у трећим земаљама, за повратком историјских права српског народа у Хрватској, а то је конститутивност и државотворност Срба у Хрватској, које нам је право одузео ХДЗ концем 1990. године путем гласања у Сабору, системом мајоризације – један човјек, један глас. Друга варијанта је политичка аутономија Срба у западним дијеловима Крајине. Само та и таква рјешења могу увести Хрватску у Европску унију, а не хоће ли Санадер и Шекс на православни Бадњак посјетити просторије ССДС-а и честитати Божић. Ето то је мој приступ везано за колаборацију ССДС-а и ХДЗ-а Иве Санадера.

(наставиће се)

Српски радикали на Купресу спасили преко 1.000 хрватских војника и више од 3.000 цивила

Подвиг за историју ратног витештва

Када је у лето 1993. године у Бугојну дошло до хапшења за вайше и клања дошадашњих савезника Хрваиа и муслимана, уместо да поштује по војничкој ложици и ударе по непријатељу и да „једним ударцем убију две муве“, војници из састава седме бригаде ВРС на Купреској висоравни поштуили хришћански и своју браћу католичке вероисповести спасили поштуног уништења.

Највећи итери у саставању Хрваиа поднели извиђачи и диверзанци Седме бригаде који су, гоиво без изузетка, били чланови и симпатизери Српске радикалне странке.

Због српске инфериорности на пољу пропаганде (која је у подједнакој мери резултат сопствених слабости и снаге моћних, удружених непријатеља) широј јавности једва да је познато да су за време рата у БиХ припадници Војске Републике Српске на Купреској висоравни спасили преко 4.000 Хрвата из Бугојна, а потпуно је непознато да су у тој операцији учествовали и имали значајну улогу чланови Српске радикалне странке.

У јулу 1993. године, након вишенедељних борби против муслиманске војске, свог дотадашњег савезника у масовним зверствима над српским народом широм БиХ, припадници Хрватског већа одбране из Бугојна потиснути су из тог средњобосанског града и околних хрватских села и одбачени према масиву планине Радуше и Купреској висоравни. Заједно са њима, из Бугојна је протерано и целокулно стањовништво хрватске националности, које до тада није било избегло у Западну Херцеговину и Хрватску, укупно преко 3.000 жена, деце и старца.

Купреску висораван у то време бранила је Седма моторизована бригада ВРС, углавном састављена од војника са подручја Купреса, Мркоњића, Кључа, Шипова и Бањалуке. Око 3.000 њених војника, од чега се у сваком тренутку део њих налазио на допусту код своје куће (тај број зависио је од интензитета борбених дејстава, дакле стања на ратишту), држало је фронт према Ливну, Дувну, Прозору, Рами, Горњем Вакуфу и Бугојну, широк преко стотину километара. Углавном је то врлетан и шумовит, тешко прегледан и због тога за одбрану изразито тежак терен. Преко најврлетнијег и најнепрегледнијег дела терена линија фронта протезала се у ширем рејону села Мрчај, на источним падинама Стожера, према којем се кретало скоро 2.000 припадника ХВО и преко 3.000 цивила.

Изненадна појава толиког броја добро наоружаних непријатељских војника, посебно на веома слабо брањеном правцу какав је био мрчајски (линију одбране дугу десетак

километара, прекривену црногоричном шумом и испресецану десетинама јаруга држала је само једна сеоска чета од стотинак слабо организованих и борби невичних територијалаца) представљала је реалну опасност, претњу по тај део границе Републике Српске, јединице ВРС и цивилно становништво на Купрешкој висоравни. Тим пре што се још увек није знао стварни карактер и интензитет хрватско-муслиманског сукоба у бугојанској котлини, а још мање намере постројби ХВО које су из ње надирале.

У таквим ситуацијама тешко је предвидети развој догађаја. Рецимо, постојала је и реална опасност да Хрвати, под фирмом повлачења из Бугојна, упадну на српску територију, и да затим, посебно након што се увере у малобројност српске војске на Купрешкој висоравни, или по наређењу из западне Херцеговине, одбију да се повуку са исте а да истовремено уследи напад Хрватске војске и ХВО из правца Ливна и Дувна.

Још реалнија била је могућност да муслиманска страна искористи својеврсни хаос који на том делу српске линије одбране настане након прихвата више хиљада хрватских војника и цивила и да тзв. Армија БиХ започето напредовање настави продором према Мрчају, Вуковском и Купресу.

У сваком случају, новонастала ситуација изазвала је забринутост међу војницима и цивилима у купрешкој општини. Због тога је команда 7. бригаде (која је у то време била преоптерећена и великим унутрашњим проблемима, пошто је у току била примопредаја дужности између дотадашњег, смењеног команданта бригаде пуковника Витомира Грујића и новопостављеног команданта потпуковника Божидара Ракића) у Мрчају упутила своју извиђачко-диверзантску чету, којом је командовао резервни потпоручник Душан Марић, најбољу и најiskusнију пешадијску јединицу у свом саставу, са задатком да на себе преузме тежину првог контакта са хрватском војском, без обзира какве врсте тај контакт био.

Доказ војничке части

Командир извиђачко-диверзантске чете Душан Марић, родом из Шеменоваца код Купреса, предратни је познаник и пријатељ Војислава Шешеља и тадашњи председник општинског одбора Српске радикалне странке у Купресу. У саставу јединице којом је командовао налазила су се и оба потпредседника општинског одбора Српске радикалне странке Драган Чолић и Драган Јагодић, док су и остали припадници јединице били чланови или симпатизери Српске радикалне странке.

Као логична последица таквог стања ствари и чињенице да је почев од 1986. године (због серије текстова објављених у београдским новинама у којима је највише руководство БиХ, на челу са Бранком Микулићем, оптуживао за вођење антисрпске политике, фалсификовање историјских чињеница и прикривање усташких злочина на ширем подручју Купреса и Бугојна) Марић је од стране званичних органа БиХ (од ОК СК Купрес, до РК ССРН и ОК СК БиХ) и најугицајнијих сарајевских медија („Ослобођење” и Телевизија Сарајево) стално оптуживан да је српски националиста и четник. Међу муслиманима и Хрватима у Бугојну о Марићу и његовим извиђачима говорило се и као о „Шешељевим четницима” и „шешељевцима”.

За потпуније разумевање великодушности и витешког подвига који су војници ВРС и српски радикали учинили у лето 1993. године, важно је имати у виду следеће чињенице из дотадашњег тока рата на купрешко-бугојанском ратишту.

Првих ратних месеци Хрвати и муслимани у Бугојну заједничким снагама убили су више десетина српских цивила, а управо су хрватске јединице потпуно етнички очистиле највеће српско насеље на подручју општине Бугојно, предграђе Чипуљић, у којем је живело око 9.000 становника. Сво становништво из Чипуљића побијено је, одведено у логоре или протерано, православна црква у том месту минирана, а куће опљачкане и попаљене. Управо међу војницима из састава Мрчајске чете било је највише Срба које су Хрвати протерали из Чипуљића и Бугојна, опљачкали им сву имовину, а куће запаљили.

Још тежи су злочини које су у дотадашњем току рата Хрвати починили над Србима из Купреса.

Рат на Купрешкој висоравни почео је нападом регуларне хрватске војске и западнохерцеговачких јединица ХОС-а и ХВО-а, ојачаних десетинама „паса рата” из Аргентине, Литваније, Марока, Пољске, Немачке, Украјине... на српска села, 3. априла 1992. године. Првог дана агресије Хрвати су извршили потпуно етничко чишћење села Доњи Малован, тако што су десеторо несрећника убили, а све остало становништво отерали у логоре, међу њима 58 жена, од којих је 13 имало више од 80 година (неколико старица било је потпуно непокретно) и девет мушкараца који су имали више од 70 година.

За непуних осам дана окупације дела Купрешке висоравни и дела града Купреса, хрватски војници убили су преко 60 српских резервиста и цивила, а њих преко 150 одвели у логоре у Западној Херцеговини и Хрватској. Седамнаест њих је убијено (Хрвати још увек крију посмртне остатке њих шеснаест), тројица су подлегла мучењу у логорима, а остали су се из двомесечног заробљеништва вратили као тешки инвалиди.

У Вилиним кућама код Купреса 6. априла 1992. године војници ХВО-а убили су деветорицу Срба, мештана, које су држали затворене у подруму породичне куће Марка Виле. По уласку у сам град Купрес, 7. априла, јединица ЈНА и српских добровољаца (које су се налазиле у саставу регуларне војске) пронашле су тела 28 убијених Срба. На годишњицу оснивања Независне Државе Хрватске, 10. априла, у кући Стојка Спреме у Ботуну, Хрвати су убили Бранислава Спрему, званог Двица, а Стојкову супругу и Двичину мајку запалили.

Крајем 1992. године, споразумом две сукобљене стране на рубовима Купрешке висоравни, где су биле сучељене српска и хрватска војска договорено је и успостављено примирје. Две стране су то образложили жељом да предстојеће божићне и новогодишње празнике војници у рововима, али и цивили, прославе у миру.

Католички Божић и Нова година заиста су протекли у миру. На десетинама километара широком фронту није забележен ниједан инцидент, ниједан пуцањ са српских положаја према другој страни. Међутим, другог дана православног Божића, 8. јануара, Хрвати су, из правца Дувна и Шуице, на српску територију убацили већу диверзантску групу. У заседи коју су поставили на путу Купрес-Рилић-Равно, у Занаглинској шуми, пет километара иза положаја ВРС, диверзанти су убили 11, а лакше и теже ранили 14 особа, углавном мештана Равног, који су тог јутра из Купреса, где су избегли, пошли у родно село да посете гробове својих најмилијих, окаде их тамјаном и на њима запале свећу.

Уместо макар формалног објашњења и извињења за брутални прекид божићног примирја и стравичан злочин са хрватске стране до Купреса је допрло слављеничко ликованье. Следећих неколико дана у хрватским средствима информисања, од локалних радио станица до државне телевизије у Загребу, починоци кукавичког злочина у Занаглинској шуми слављени су као хероји.

С обзиром да ране због хрватских злочина на Купрешкој висоравни првих ратних месеци још нису биле почеле ни да зацељују, зверски злочин почињен другог дана Божића, а посебно јавно одушевљење са којим је он на хрватској страни поздрављен, изазвао је оправдано огорчење, како у редовима ВРС, тако и међу цивилним становништвом. Та хистерија није сплашњавала месецима и „дочекала“ је и егзодус Хрвата из Бугојанске котлине.

Ту разумљиву хистерију посебно је „потхрањивала“ околност да се у хрватским логорима још увек налазило поменутих 16 купрешких Срба, о чијој судбини се ништа није знало. Хрвати не само што су одбијали да их предају живе или мртве, него су управо у пролеће 1993. године, лицемерно почели да негирају да се несрећници уопште налазе у њиховом заробљеништву.

Витештво на делу

У таквим околностима реално је било очекивати да српски војници, посебно извиђачи и диверзанти, који су иза себе имали директне борбе са припадницима ХВО из Бугојна, хрватске војнике, па и цивиле, дочекају изразито непријатељски. Много убијених и несталих хрватских војника (посебно оних које су српски војници заробљавали ноћу, у мањим групама и у шуми – дакле, без много сведока), њихово масовно премлаћивање и одвођење у логоре – био би нимало изненађујући, логичан епилог насртаја хрватске војске из правца Бугојна на српске линије одбране на Купрешкој висоравни.

Таквом развоју догађаја и српским екстремистима који су били спремни да новонасталу ситуацију реше управо на

тај начин, на руку је ишло не само то што је терен око Мрчаја шумовит и непрегледан, тако да би до откривања већине лешева побјених Хрвата прошло много времена (а сукоби никада не би били откривени), него и то што су сукоби Хрвата и муслимана, са великим бројем жртава на обе стране, били у пуном јеку, и то на пушкетом од српских положаја, што је отварало неограничене могућности да се убиства Хрвата припишу муслиманима.

Са аспекта садржаја хашких оптужница против српских политичких лидера и војних команданата, укључујући и Војислава Шешеља, које их терете за континуирано, смишљено и организовано истребљење несрпског становништва у БиХ, такав епилог ратних догађаја на падинама Радуше и Стожера у лето 1993. године изгледа као неминовност. Посебно у случајевима (а таквих је највише) где су хрватске војнике први пресретали, заробљавали и разоружавали „екстремисти“ из извиђачко-диверзантске чете 7. бригаде ВРС, чланови Шешељево Српске радикалне странке.

Једна од логичних могућности била је и та да се у хрватско-муслиманском сукобу у Бугојанској котлини Срби са Купрешке висоравни не сврстају ни на једну страну, него да одбију да у њему учествују. Да се окрену и прихвате борбу са надмоћнијом муслиманском војском. То би изазвало велике губитке на хрватској, али и муслиманској страни, њихово међусобно војничко изнуривање и стварање још веће мржње између два народа. На тај начин Срби, ВРС и Седма бригада не само што би себи олакшали задатак одбране тог дела територије Републике Српске, него би знатно отежали, ако не и потпуно онемогућили, доцније обнављање хрватско-муслиманског савезништва и потписивање тзв. вашиingtonског споразума, што је поред осталог, резултирало заједничким нападом Хрвата из западне Херцеговине и муслимана из правца Бугојна на Купрешку висораван, у октобру 1994. године, убиством и заробљавањем преко стотину српских војника и цивила, окупацијом Купреса, потпуним разарањем свих српских села и стопроцентним етничким чишћењем Купрешке висоравни од српског становништва.

На то да ће Срби са Купрешке висоравни, Хрвате дочекаати онако како се дочекује непријатељ упућивала је и чињеница да је и у време најжешћег рата између Хрвата и муслимана у БиХ међу српским војницима и цивилима у Купресу владало уверење да ће се они на крају помирити, удружити и поново ударити по Србима. Свесни да спасавају до тадашњег, али и будућег непријатеља, Срби су Хрвате из Бугојна на Висоравни дочекивали и са ње испраћали речима да не забораве ово добротинство и да, кад дође до неког новог хрватског напада на положаје Седме бригаде, сачувају образ и одбију да учествују у убијању и унесрећивању својих садашњих спасилаца.

Међутим, уместо да поступе по војничкој логици, у складу са својим дугорочним интересима, али и у складу са праксом коју су Хрвати и муслимани у сличним ситуацијама примењивали према Србима који би спас потражили на њиховој територији, припадници „радикалске“ извиђачко-диверзантске чете и Седме бригаде ВРС урадили су потпуно супротнo и тих јулских дана демонстрирали до тада невиђено војничко витештво и хришћанско братољубље, исписујући најславније странице рата у БиХ, за чије избијање су најзаслужнији били управо – Хрвати.

Доказано чојство

За десетак дана у њихове руке пало је преко 1.000 хрватских војника и 3.000 цивила (међу њима неколико стотина деце, од којих је једно и рођено у избегличкој колони, по доласку на српску територију), док су једној комплетној бојни

ХВО, са преко 700 војника, дозволили да у маршевском поретку, под пуном ратном опремом и са оружјем, испред положаја ВРС у Мрчају и Вуковску, несметано прође у правцу Раме и Дувна.

Не само што ниједан хрватски војник или цивил нису убијени, него није забележен ниједан случај тучења, малтретирања или бар вређања и вербалних претњи! Купрешки извиђачи, њихови саборци из 7. бригаде и цивили су свог непријатеља дочекали и прихватили као свог најрођенијег. Уместо мецима и мржњом, дочекали су га хлебом, љубазношћу и хришћанским саосећањем због судбине која га је задесила.

Из Купреса су у Мрчај и на Превију довожене последње резерве хране, а последње резерве горива одвајане су ради пуњења резервоара аутобуса и камиона којима су Хрвати евакуисани из Мрчаја и преко Купрешког поља превозени до Шуице и територије под контролом хрватске војске.

Хрватски војници и цивили били су запањени таквим дочеком. Многи нису могли да контролишу емоције: плакали су, љубили српске војнике, захваљивали се и проклињали сваку хрватску руку која више икада окрене пушку или дигне нож на српску браћу. Проклињали су Фрању Туђмана и Алију Изетбеговића што су их нахушкали на рат против српског народа и тако разбили заједничку државу Југославију.

Посебно су биле надреалне сцене и емотивне реакције хрватских војника који би, након разоружавања, сазнали да су пали у руке купрешких извиђача, „Шешелјевих четника”. Уместо брадатих, распојасаних и пијаних сподоба, како им је припаднике извиђачко-диверзантске чете описивала њихова пропаганда у Бугојну, пред њима су стајали војнички уредни и дисциплиновани, у једнообразне униформе ВРС обучени младићи. Исти они на које су они пуцали, убијали њихове саборце и (у неким случајевима) протеривали их из њихових кућа и станова у Чипуљићу и Бугојну, сада су их нудили храном и цигаретама, пили са њима ракију из исте флаше, без трунке мржње или пребацивања присећали се међусобног ратовања на Долиној коси и Гарачким подовима, тешили их да ће све бити у реду и да не очајавају над својом тренутном судбином.

У неколико наврата, српски војници су из артиљерије и „прага” дејствовали по положајима муслиманске војске, да би помогли хрватским војницима и цивилима да избегну заробљавање.

Као рам за слику овог српског и радикалног витештва важно је навести још неколико чињеница.

Хрватска средства информисања у потпуности су игнорисала догађаје на Купрешкој висоравни, избегавајући да јавност обавесте о било чему што би указивало на великодушност коју Срби тих дана исказују према Хрватима.

На захтев родбине 16 Купрешана несталих у хрватским логорима, а по наређењу генерала Ратка Младића, команданта српске војске, двадесет припадника ХВО из Бугојна је неко време, ради евентуалне размене, задржано у објектима радничког насеља „Мојмило” код Поганца, у којем су све време били на слободном режиму, али су убрзо и они пуштени на хрватску територију, иако хрватска страна за узврат није предала живог или мртвог ниједног од несталих Срба. Није то учинила ни до данас, десет година након што је рат завршен.

У данима кад је из Републике Српске преко превоја Стражањ на хрватску територију прешло више од 4.000 хрватских војника и цивила, из западне Херцеговине је на српску територију прешло девет српских цивила. У питању су били грађевински радници, које су хрватске власти ухапси-

ле у Ријечи, а затим их годину дана држале и мучиле у логорима.

И док су хрватски војници и цивили са Купрешке висоравни отишли у оном у чему су и дошли и са свим личним стварима које су понели из Бугојна (забележено је само неколико случајева да је појединим Хрватима од стране непознатих починилаца одузет новац), српски цивили су у слободу закорачили полуодевени, у ритаму прикупљеним на неком сметлишту. Према њиховом сведочењу, два дана пре него што ће бити ослобођени, кад су их из Шибеника дотерали у Дувно (чије су улице тих дана биле преплављене хиљадама Хрвата које су Срби спасили) Хрвати су им одузели све ствари које су имали са собом, укључујући и гардеробу коју су имали на себи, а онда су им дали да обуку прње и у њима их преко Стржења послали у Купрес.

Међутим, ни тај нељудски, примитивни однос није ни за длаку променио однос српских војника и цивила према Хрватима који су пристизали из Бугојна. И даље су их дочекивали и испраћали као браћу. Заблуделу браћу, која су прво изневерила православну веру својих отаца и српску нацију, а затим ради рушења заједничке државе у пола века починили два масовна злочина геноцида над Србима, над сопственим народом.

Годину дана касније, док је на Купрешкој висоравни 7. бригада ВРС, уз огромне жртве, одбијала жестоке нападе четвороструко бројнијих муслиманских снага из правца Бугојна, Хрвати, међу којима и три бојне ХВО које је управо 7. бригада спасила од уништења, с леђа (из правца Дувна и Ливна) напали су њене положаје, заузели Купрешку висораван и са ње протерали сво српско становништво. Иронијом судбине, око 4.000 људи.

Још једну годину касније, на планини Лисина и ширем подручју Мркоњић града у руке хрватских војника пало је скоро стотину припадника 7. бригаде ВРС, међу њима и двадесетак Срба из Купреса. Уместо да се према њима понесу исто онако као што су се они понели према Хрватима из Бугојна, хрватски војници (међу којима и они са подручја Бугојна и Купреса) су их све ликвидирали. Обдукцијом (чије налазе су потврдиле и изјаве сведока, муслимана) је утврђено да је већина српских војника пре убиства зверски мучена. Убијени су маљевима и крамповима, неким су одсечене главе, другима делови ногу и руку...

Због тога Тужилаштво Хашког трибунала до сада није против једног Хрвата није подигло оптужницу, али је то учинило против више од десет српских официра и политичара који су мање или више заслужни за спаљивање више од 4.000 хрватских војника и цивила из Бугојна.

Да ли човек зрачи или ваздуши?

Филолози су у Југославији чинили све да покажу да најкоришћенији службени језик у држави иријада и српском и хрватском народу! Заједно су чинили све да оправдају оно што хрватски филолози нису (као сиранци) правилно схватили у српском језику, или оно што су намерно искривљавали – с циљем да створе и „хрватску варијанту српскохрватског језика“, која ће се разликовати од „српске варијанте српскохрватског језика“. Тако су и реч „ваздух“ заменили речју „зрак“, иако, како видесмо, ове две речи представљају потпуно различите појмове – прва омошач око Земље, друга снопове сунчеве светлости (пламен вапире, енергетске, магнетне или рендгенове шаласе, итд).

Пише: Слободан Јарчевић

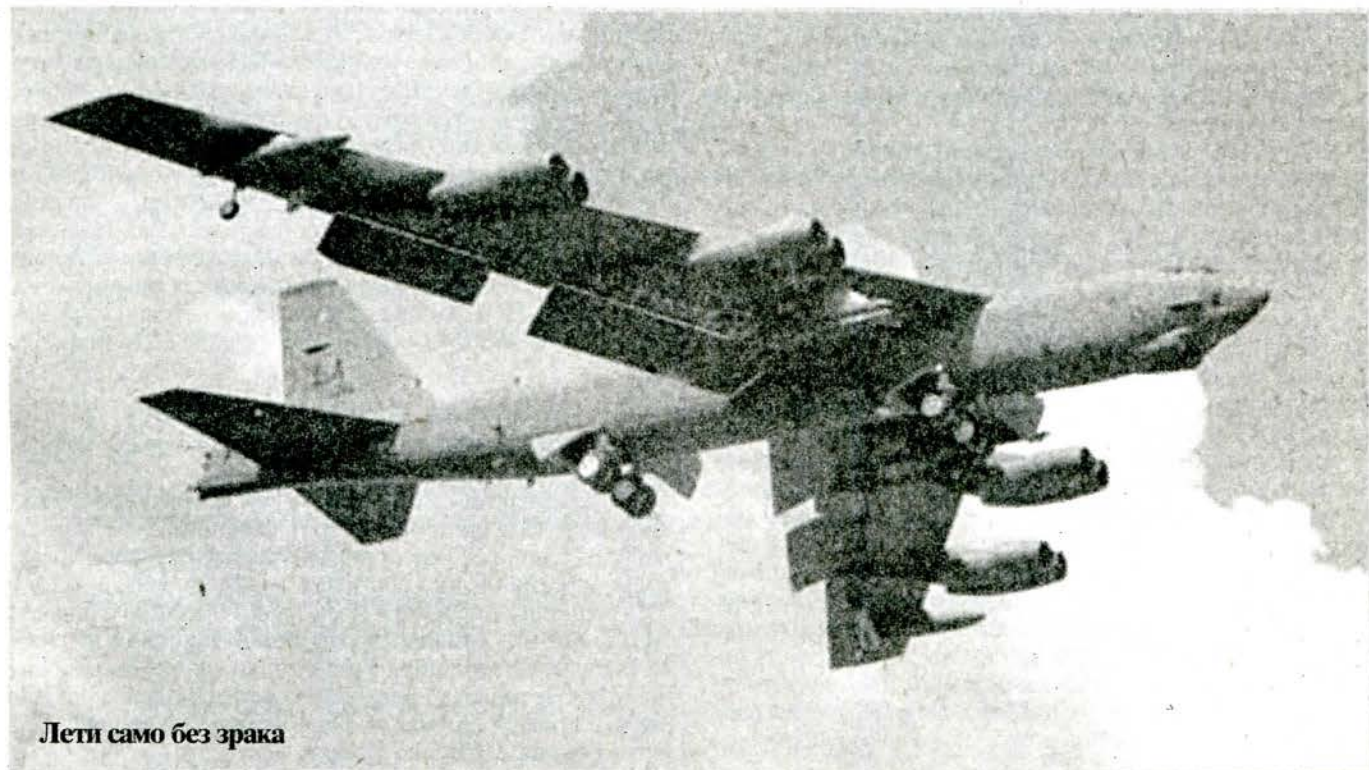
Писац ових редова се извињава читаоцима ако их је збунио наслов. Подсећа на неку поругу или шалу, али није то у питању. Реч је о погрешном коришћењу појмова из српског језика у Хрватској, па ћемо га посматрати с филолошке тачке гледишта. Читаоци ће писцу опростити што није филолог, али у ситуацији кад се филолози важним појавама у српском језику не баве, остаје нам да их (оваквим покушајима) на то подстакнемо.

Ако у томе не успемо – ако учени остану незаинтересовани за погрешно коришћење појмова из српског јези-

ка у Хрватској, онда ћемо, иако помало нестручни, то ставити у овом часопису. Погрешно коришћење појмова из српског језика у Хрватској је више него умножено. Занимљиво је да их се подсетимо, јер они, обично, измичу пажњи, што је права штета, јер упућују на трагове проглашавања српског језика за хрватски.

На искорак у науку, треба да се зна, навео нас је протест неких хрватских интелектуалаца. Они су, ових дана – септембар 2005 – замерили што је у неком од старих филмова (титлованих „српскохрватским“) остала српска реч „ваздух“ – није преведена на „хрватску“ реч „зрак“.

Овде је откриће. Значи, у службеном језику у Хрватској (он је српски, али ћемо прећутати да га Хрвати зову „хрватским“) реч „зрак“ је појам за ваздушни омотач око

Лети само без зрака

Земље. Хрвати тако користе ову реч, а у службеном језику у Србији, Црној Гори и Републици Српској, па и на катедрама славистике у свету, за омотач око земље, користе се реч „ваздух”. Ово је праисконска реч српског језика – „ваздух”. Њу је добро разумео и српски народ и знао је да од тог омотача зависи сав (ваc) живот на Земљи, па је та реч (кованица) састављена од два појма „ваc” и „дух”. Није потребно објашњавати да је „с” прешло у „з” – на основу граматичког правила о слагању звучних и беззвучних гласова.

Хрвати за Земљин омотач користе сасвим другу реч – она није синоним „ваздуху”, јер се, појмовно, не односи ни на какав омотач око планете. У овај закључак ће нас уверити одредница о „зраку” у *Речнику српскохрватског књижевног и народног језика*, Књига VII, Институт за српскохрватски језик, стр. 155, Београд, 1971. године. Ево чињенице да филолози нису нашли у појму „зрак” ни трунке од Земљиног омотача:

„Зрак – млаз светлости минималне дебљине (понекад замишљен као недељив); слични млаз других врста електромагнетског таласања (топлотнога, ултравиолетнога, рендгенскога) или атомских честица у прогресивном кретању”.

У овом појмовном одређењу речи „зрак”, можемо се уверити, нема назнаке да је у питању и омотач око Земље. Али, филолози су у Југославији чинили све да покажу да најкоришћенији службени језик у држави припада и српском и хрватском народу! Зато су чинили све да оправдају оно што хрватски филолози нису (као странци) правилно схватили у српском језику, или оно што су намерно искривљивали – с циљем да створе и „хрватску варијанту српскохрватског језика”, која ће се разликова-

ти од „српске варијанте српскохрватског језика”. Тако су и реч „ваздух” заменили речју „зрак”, иако, како виде-смо, ове две речи представљају потпуно различите појмове – прва омотач око Земље, друга снопове сунчеве светлости (пламен ватре, енергетске, магнетне или рендгенове таласе, итд). Но, то није сметало нашим филолозима да их прогласе појмовно истоветним, па су на стр. 156, написали да је „зрак” једнако „ваздух”. За то нису имали упориште ни у чему другом, него у књижевним делима, чији су аутори прихватили ову подвалу појмова – „зрак” за „ваздух”. Зато то поткрепљују само цитатима из дела, као:

„Коњи морадоше сваки час стати, да захвате зрака” (Бал. 13, 69), „Били су голи, готово пјани од зрака, од мора и од сунца” (Назор 18, 120), итд.

У *Речнику српскохрватског књижевног језика и народног језика*, књига II, стр. 354, објашњена је појмовно и реч „ваздух”, па се може видети да нема никакве додирне тачке с горенаведеним појмом „зрака”. Погледајмо појмовно значење „ваздуха”:

„Ваздух – смеша гасова, нормално са 78 одсто азота и 21 одсто кисеоника, без боје и мириса, коју удишемо и која сачињава земљину атмосферу”.

Наравно, и овде југословенски филолози убацују да је синоним „ваздуху” реч „зрак”, али нигде, у подужем тексту, не изнесе ниједну карактеристику „зрака”. Да су то учинили, онда би се видело да „смеша гасова” нема везе са „зрацима: сунца, звезда и ватре”, а нема ни са „зрачењем очију и лица”. Нема „смеша гасова” никакве везе ни с изразом: **„зрачи од среће”** – израз чест у српском језику. Јер, ако би се ова позната изрека изговарала помоћу „смеше гасова” („ваздуха”), била би више него неразумљива – **„ваздуши од среће”**. Хрватски филолози би је тако превели са „хрватског” на српски, јер они под „зраком” подразумевају „смешу гасова” („ваздух”, или „атмосферу”).

Кад размислимо о значењу речи „зрак”, видимо колико је бесмислена хрватска кованица од ње – „зракоплов”. Мисли се на савремене машине које лете ваздухом (ваздухоплови), али би „зракоплов” морао бити нека друга (можда савршенија) летилица, јер јој име говори да лети зраком (или на зрацима) – сунчевим зраком, или на снази неких других зрачења – електромагнетних, рендгенских, ласерских, итд. Ако би му за летење служили сунчеви зраци, онда не би могао да лети ноћу – значи, не би био технолошки савршенији од ваздухоплова.

Да закључимо, вероватно се, својевремено, појавила замашна збрка појмова у делима књижевника нобеловца Иве Андрића (кад су их Хрвати превели са српског на „хрватски”), па је Андрић жестоко протествовао и приморао издавача у Загребу да тако преведена дела уништи.

Занимљиво је да споменемо ауторе *Речника српскохрватског књижевног и народног језика*.

Уредници дела с речју „ваздух” су: др Михаило Стевановић, др Миливој Павловић, др Радомир Алексић, др Ирена Грицкат – Радуловић и Драгослав Илић. Краће време, уредник је био и др Светозар Марковић.

Уредници дела с речју „зрак” су: др Михаило Стевановић, др Митар Пешикан, др Берислав Николић и др Ирена Грицкат – Радуловић. Уредници појединих секција били су: др Петар Сладојевић, Фахра Матијашевић, др Даринка Гортан – Премк, др Егон Фекете, мр Милица Бабић – Вујанић и Милија Станић.

- Ко каже да Батић за време свог министровања није никог пустио из затвора. А мали Бица и оних 2000 невиних шиптарских терориста?
- Велики Баца пустио малог Бицу из затвора за велике паре, као гест мале пажње.
- Свели смо корупцију у уске оквире. Владине.
- Кад видим неке ministre, директоре и високе владине наменштенике, схватим да је клонирање почело још у доба Ал Капонеа.
- Динкић добро чува народне паре са Кипра. На својим рачунима на Девичанским острвима.
- Предлажем Коштуници да, због птичјег грипа, за неке ministre, уместо заштитних маски купи „фантомке“. На њих су већ навикли.
- Због птичјег грипа у Влади Србије завладала паника. Наука доказала да од њега страдају и грабљивице.
- Вељу не брине птичји грип. Он тамани само јагњетину.
- Краве луде, кокошке грипозне, соја модификована, влада „оваква“... Сад имамо оправдање зашто гладујемо.
- Кад министарка пољопривреде прогласи модификовану соју за здраву храну, да ли је министарка здрава?
- И јесмо луд народ кад смо дозволили да нас ови „овакви“ воде.
- А колико би Србији било боље и колико би „овај“ био кориснији да је остао да и даље скупља лопте на Маракани.
- Ако је оно у подруму Скупштине била сексуална афера, како се зове ово што влада ради народу?
- Кад једном кренемо у Европу, предлажем да не идемо преко Хрватске. Да нам не запале воз, као навијачима ономад.
- Грци сменили и ухапсили министра који је шуровао са криминалцима. Наши не шурују. Наши предводе.
- Кад год видим полицију пред зградом председништва, помислим да су дошли да ГА ухапсе.
- Ипак су избори на прагу. Ево удружују се „ситни“, Коштуница обећава већи стандард а Јелашић нуди вилу на продају.
- Демократе напустио Чедопа Човић, па Омерагић и Џуџевић, па ови из ГСС... Има ли то неке везе са оном народном о пацовима и броду који тоне?
- Добро је што се на једном месту окупљају Карић, Човић, Батић, Мићићка, Коле... Лакше ће их пронаћи ови Јочићеви.
- Што су покрали до сада, покрали су. Сад је готово са криминалом. Градимир Налић формирао фирму за обезбеђење предузећа.
- Сигурно је само оно што је осигурано. Зато „Дунав осигурање“ осигурава и чува „Налић секјурити“.
- Да ли, као бонус уз уговор за осигурање, Налић нуди и бесплатну одбрану директорима предузећа на суду, кад их оптуже за криминал?
- Закон о полицији (чл. 184 и 189), за цинкароше, потказиваче и шпијуне предвиђа новац, инвалиднине, пензије... Спојите лепо са корисним. Пријавите комшију и зарадите. И онако су многи то до сада радили за ђабе.
- Опет неправда и дискриминација. Кад друкаш полицији добијеш новац, пензију, осигурање, а кад то радиш за странце, само новац. Како да се лече и здравствено збрину Кандићка, Вучо, Бисерко...?
- Да ли се (по новом закону), шпијунажа може регистровати као мала привреда?

У Београду је, 2. марта 2003. године, основан

КОМИТЕТ ЗА ОДБРАНУ ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА

Регистрован као невладино удружење грађана, непрофитног карактера, Комитет има за циљ организовање подршке др Војиславу Шешељу у његовој борби пред Хашким трибуналом.

Удружење ради на афирмацији идеја др Шешеља: идеја слободе, мира, равноправне међународне сарадње, демократских стандарда, грађанских, политичких, економско-социјалних, националних, културних и других права човека садржаних у највишим међународним правним и политичким документима.

Главни задатак удружења је прикупљање свих врста доказа ради обарања измишљене оптужнице којом се кривица сваљује не само на др Шешеља, него на целокупни српски народ. Истовремено, удружење интензивно ради на објективном информисању домаће и светске јавности, преко свих доступних медијских средстава. У свом раду, Комитет је отворен за сарадњу са свим појединцима који могу допринети победи др Војислава Шешеља, као и за сарадњу са сличним организацијама у земљи и иностранству.

Рад удружења финансира се искључиво путем донација, спонзорства и добровољних прилога.

Контакт адреса: Трг победе 3, 11080 Земун

телефон: 011/316-46-21

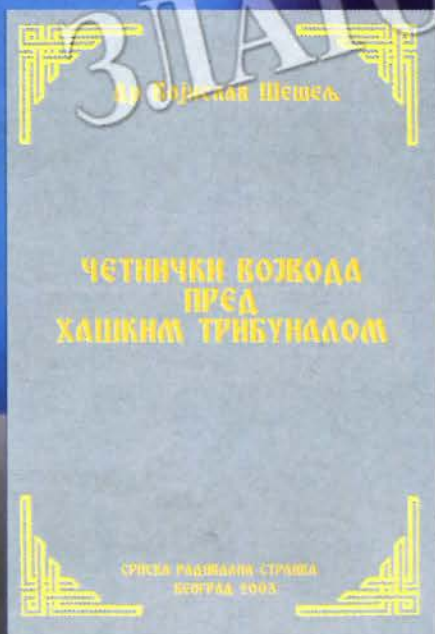
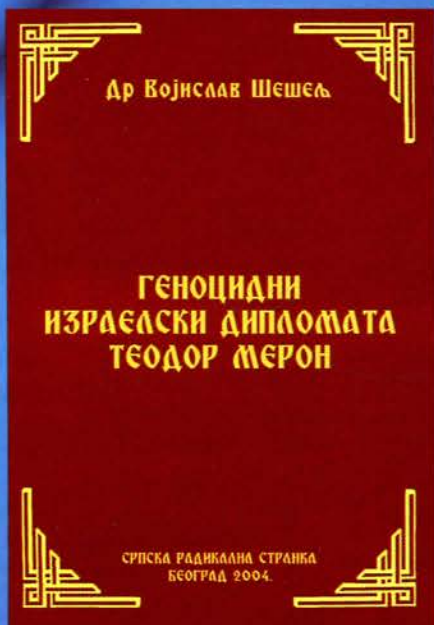
Текући рачун: 2160-111003-68, Делта банка

Девизни рачун: 908-20501-70;

54280/1247-77555-1, Комерцијална банка а.д.

ПРКОСНИ СРПСКИ ЈУНАК ПРОТИВ ХАШКИХ ИНКВИЗИТОРА

**КЊИГЕ ПРОФ. ДР ШЕШЕЉА КОЈЕ САДРЖЕ
ДОСТУПНЕ СУДСКЕ ДОКУМЕНТЕ**

**У ПРИПРЕМИ СЕДАМ НАЈНОВИЈИХ КЊИГА ДР ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА
РЕЧ ЈЕ О ЗБИРКАМА ХАШКИХ ДОКУМЕНАТА**

**У ИЗДАЊУ
СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ**

**ТВРДИ ПОВЕЗ
ЗАДОТИСАК**

